

ΤΕΙ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ, ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

Πτυχιακή Εργασία
Μελέτη κριτηρίων επιλογής χώρας μετανάστευσης με
χρήση εργαλείων GIS

Συντελεστές:

Ανέστης Δαφνόπουλος Α.Μ. 2009035

Σταύρος Τζεβελέκης Α.Μ. 2009016

Επιβλέπων Καθηγητής: Θεόδωρος Κοτσιλιέρης

Καλαμάτα, 2015

Περιεχόμενα

Κατάλογος Πινάκων	6
Κατάλογος Εικόνων.....	7
Πρόλογος	8
1. Μετανάστευση	9
1.1 Πρόσφυγες-Παλινοστούντες	9
1.2 Πρώτη Ελληνική Μετανάστευση.....	9
1.3 Περίοδοι Ελληνικής Μετανάστευσης	10
1.3.1 Πρώτη μεταναστευτική περίοδος:	10
1.3.2 Δεύτερη μεταναστευτική περίοδος:	11
1.4 Καταγωγή των Μεταναστών.....	11
1.5 Μεταναστατευτική Αντιμετώπιση	12
1.6 Σύγχρονη Ελληνική Μετανάστευση	13
1.7 Οικονομία.....	13
1.8 Ανεργία.....	14
1.9 Μεταβολή του Πληθυσμού	15
1.10 Μεταναστευτική ανασκόπηση εντός Ελλάδας.....	15
1.11 Γενικά	17
2. Γερμανία	20
2.1 Γερμανία και Διαφθορά	21
2.2 Γερμανική Οικονομία.....	21
2.3 Βασικός Μισθός και Εργαζόμενοι στην Γερμανία	22
2.4 Σύστημα Υγείας της Γερμανίας	23
2.5 Δομή Συστήματος Υγείας και Υγειονομική Κάλυψη της Γερμανίας.....	23
2.6 Επαγγελματίες υγείας στην Γερμανία	25
3. Ηνωμένο Βασίλειο.....	26
3.1 Ηνωμένο Βασίλειο και Διαφθορά.....	27

3.2	Οικονομία του Ηνωμένου Βασιλείου.....	27
3.3	Βασικός Μισθός και Εργαζόμενοι στο Ηνωμένο Βασίλειο.....	28
3.4	Σύστημα Υγείας του Ηνωμένου Βασιλείου	29
3.5	Δομή Συστήματος Υγείας και Υγειονομική Κάλυψη του Ηνωμένου Βασιλείου.....	29
3.6	Επαγγελματίες Υγείας στο Ηνωμένο Βασίλειο	31
4.	Καναδάς.....	32
4.1	Καναδάς και Διαφθορά	33
4.2	Καναδική Οικονομία.....	33
4.3	Βασικός Μισθός και Εργαζόμενοι στον Καναδά.....	34
4.4	Σύστημα Υγείας του Καναδά.....	36
4.5	Δομή Συστήματος Υγείας και Υγειονομική Κάλυψη του Καναδά.....	36
4.6	Επαγγελματίες Υγείας στον Καναδά	37
5.	Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής	38
5.1	Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής και Διαφθορά	39
5.2	Οικονομία των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής	39
5.3	Βασικός Μισθός και Εργαζόμενοι στις Η.Π.Α.	41
5.4	Σύστημα Υγείας των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής.....	41
5.5	Επαγγελματίες Υγείας στις Η.Π.Α.....	41
5.6	Υγειονομική κάλυψη του πληθυσμού στις Η.Π.Α.....	42
6.	Αυστραλία.....	44
6.1	Αυστραλία και Διαφθορά.....	45
6.2	Αυστραλιανή Οικονομία	45
6.3	Βασικός Μισθός και Εργαζόμενοι στην Αυστραλία.....	46
6.4	Σύστημα υγείας της Αυστραλίας.....	47
6.5	Επαγγελματίες υγείας στην Αυστραλία	47
6.6	Υγειονομική κάλυψη του πληθυσμού στην Αυστραλία	48

7.	Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών (Γ.Σ.Π.).....	50
7.1	Ορισμός Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών	50
7.2	Χρήσεις του Γεωγραφικού Συστήματος Πληροφοριών.....	50
7.3	Πώς λειτουργούν οι πλατφόρμες Γ.Σ.Π.....	52
7.4	Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών στην Ελλάδα	52
7.4.1	Τεχνικές πληροφορίες σχετικά με το geodata.gov.gr	53
7.4.2	Συστήματα Αναφοράς.....	54
7.5	Λογισμικά Γ.Σ.Π.	54
7.5.1	MapWindow	55
7.5.2	QUANTUM GIS.....	55
7.5.3	GeoServer	55
7.5.4	ArcInfo.....	56
7.6	Περιπτώσεις Εφαρμογής GIS.....	56
7.6.1	Η Εφαρμογή του GIS στον Τομέα της Υγείας των Η.Π.Α.....	56
7.6.2	Η Εφαρμογή του GIS στην Επιδημιολογία	57
7.6.3	Η Εφαρμογή του GIS στην Προστασία του Περιβάλλοντος.....	57
7.6.4	Η εφαρμογή του GIS στους Δήμους.....	58
7.6.5	Η Εφαρμογή του GIS στην Διαφορετικότητα και την Ανισότητα.	58
7.6.6	Η Εφαρμογή του GIS στην Εγκληματικότητα.	59
8.	Εισαγωγή δεδομένων στο Map Window GIS.....	60
9.	Βήματα για την δημιουργία ενός θεματικού χάρτη στο Map Window GIS.....	67
10.	Η μέθοδος Α.Η.Ρ. στην περίπτωση επιλογής χώρας μετανάστευσης.....	79
10.1	Βασική δομή της Α.Η.Ρ.....	79
10.2	Χαρακτηριστικά της Α.Η.Ρ.	80
10.3	Μέτρηση και Σχετικές Συγκρίσεις.	81
10.4	Εφαρμογή της μεθόδου Α.Η.Ρ.	83
	Συμπεράσματα	88

Βιβλιογραφία 91

Κατάλογος Πινάκων

Πίνακας 1.1 Ποσοστό Ανεργίας στην Ελλάδα 2009-2014.....	14
Πίνακας 1.2 Μεταβολή πληθυσμού στην Ελλάδα 2009-2013	15
Πίνακας 2.1 Σύγκριση Γερμανίας - Ελλάδας	20
Πίνακας 2.2 Σύνθεση Γερμανικού Α.Ε.Π. 2014.....	22
Πίνακας 3.1 Σύγκριση Ηνωμένου Βασιλείου - Ελλάδας.....	27
Πίνακας 3.2 Σύνθεση Βρετανικού Α.Ε.Π. 2014.....	28
Πίνακας 4.1 Σύγκριση Καναδά - Ελλάδας	33
Πίνακας 4.2 Σύνθεση Καναδικού Α.Ε.Π. 2014.....	34
Πίνακας 4.3 Μέσο Ωρομίσθιο 2010-2014	35
Πίνακας 4.4 Μέσος Εβδομαδιαίος Μισθός 2014	35
Πίνακας 5.1 Σύγκριση Η.Π.Α. - Ελλάδας.....	39
Πίνακας 5.2 Σύνθεση Α.Ε.Π. των Η.Π.Α. 2014	40
Πίνακας 6.1 Σύγκριση Αυστραλίας - Ελλάδας.....	44
Πίνακας 6.2 Σύνθεση Αυστραλιανού Α.Ε.Π. 2014	45
Πίνακας 6.3 Επαγγελματίες υγείας Αυστραλίας 2013	48
Πίνακας 7.1 Λογισμικά G.I.S.	56
Πίνακας 10.1 Μήτρα Σύγκρισης Κριτηρίων	81
Πίνακας 10.2 Μήτρα Σύγκρισης Εναλλακτικών	81
Πίνακας 10.3 Αριθμητικός πίνακας συγκρίσεων.....	82
Πίνακας 10.4 Σύγκριση Κριτηρίων	83
Πίνακας 10.5 Σύγκριση Εναλλακτικών ως προς την ανεργία	84
Πίνακας 10.6 Σύγκριση Κριτηρίων και Σύνολο.	85
Πίνακας 10.7 Κανονικοποιημένος Πίνακας Σύγκρισης Κριτηρίων	85
Πίνακας 10.8 Κανονικοποιημένος Πίνακας Ανεργίας.	85
Πίνακας 10.9 Κανονικοποιημένος Πίνακας Μέσου Μισθού	86
Πίνακας 10.10 Κανονικοποιημένος Πίνακας HDI	86
Πίνακας 10.11 Κανονικοποιημένος Πίνακας Χρέους	86
Πίνακας 10.12 Πίνακας Αποτελεσμάτων	87

Κατάλογος Εικόνων

Εικόνα 1.1 Το κύμα της σύγχρονης μετανάστευσης	17
Εικόνα 2.1 Το Κεντρικό Ταμείο Υγείας και οι χρηματοροές ποσοτικοποιημένες (2011).....	24
Εικόνα 8.1 Πληθυσμός	60
Εικόνα 8.2 Δείκτη Αντίληψης για την Διαφθορά (Corruption Perceptions Index CPI)	61
Εικόνα 8.3 Α.Ε.Π.....	61
Εικόνα 8.4 κατά κεφαλήν Α.Ε.Π.	62
Εικόνα 8.5 Δείκτης Ανθρώπινης Ανάπτυξης (Human Development Index, HDI).....	62
Εικόνα 8.6 Μέσος Μισθός.....	63
Εικόνα 8.7 Δημόσιο Χρέος.....	63
Εικόνα 8.8 Ανεργία.....	64
Εικόνα 8.9 Προσδόκιμο Ζωής	64
Εικόνα 8.10 Δαπάνες για την Υγεία	65
Εικόνα 8.11 Γιατροί ανά 1.000 κατοίκους.....	65
Εικόνα 8.12 Νοσηλευτές ανά 1.000 κατοίκους	66
Εικόνα 8.13 Ανεργία και Μέσος Μισθός	66
Εικόνα 10.1 Ιεραρχική δόμηση ενός προβλήματος στη μέθοδο ΑΗΡ.....	80

Πρόλογος

Η μελέτη κριτηρίων επιλογής χώρας μετανάστευσης, αποτελεί μια προσπάθεια βοήθειας για την επιλογή του καθενός, ανάλογα με τα υποκειμενικά δεδομένα του. Για τον λόγο αυτό στο πρώτο κεφάλαιο της μελέτης, αποσαφηνίζεται ο όρος “μετανάστευση”. Ο όρος αυτός απαντάται σε όλες τις περιόδους της ιστορίας παγκοσμίως. Στην παρούσα εργασία επιχειρείται μια ιστορική αναδρομή της μετανάστευσης στην Ελλάδα, η καταγωγή των μεταναστών καθώς και η αντιμετώπιση του μεταναστευτικού μέχρι και στις μέρες μας.

Ακολούθως επιλέχθηκαν πέντε χώρες (δηλ. Γερμανία, Ηνωμένο Βασίλειο, Καναδά, Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής και Αυστραλία) για τις οποίες καταγράφηκαν οικονομικά και υγειονομικά με στοιχεία κατά τα έτη 2009 – 2014. Στα στοιχεία περιλαμβάνεται ο διαχωρισμός σε άντρες και γυναίκες για την καλύτερη κατανόηση του ενδιαφερόμενου αναγνώστη. Εκτός όμως των οικονομικών και υγειονομικών στοιχείων, συλλέχθηκαν και άλλα στοιχεία που θεωρούνται ικανά να σχηματίσουν μια πιο ολοκληρωμένη εικόνα για την χώρα επιλογής. Για τον λόγο αυτό θεωρήθηκε πως η έννοια της διαφθοράς έπρεπε να καταγραφεί σε κάθε χώρα όπως επίσης ο βασικός μισθός και η ανεργία.

Στο τρίτο μέρος της μελέτης αναλύονται οι έννοιες που σχετίζονται με τα Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών και απαντώνται συχνά στο λογισμικό Map Window (GIS) που χρησιμοποιήθηκε για την διαχείριση κι απεικόνιση των δεδομένων σε ψηφιακό χωρικό υπόβαθρο. Το λογισμικό αυτό έχει όχι μόνο υποστηρικτικό αλλά και ουσιαστικό ρόλο στα πλαίσια της εργασίας και ελπίζουμε η παρουσίασή του να είναι επαρκής ώστε να μπορεί να τεκμηριωθεί η συμβολή του αλλά και να ενθαρρυνθεί η χρήση του κι από άλλους.

Στο τέταρτο και τελευταίο μέρος της εργασίας, χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος της Ιεραρχικής Αναλυτικής Διαδικασίας (Analytical Hierarchic Process) ως ένα βοήθημα για τον υποψήφιο που επιθυμεί να μεταναστεύσει. Η συγκεκριμένη μέθοδος αναδεικνύει και αξιολογεί με ατομικά κριτήρια όλα τα στατιστικά δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν στην ανάλυση των χωρών έτσι ώστε η απόφαση του υποψήφιου μετανάστη, να είναι πιο σωστή και αντικειμενική.

1. Μετανάστευση

Ως “μετανάστευση” ορίζεται η εγκατάλειψη της χώρας καταγωγής ενός ατόμου ή μιας ομάδας ατόμων προς την αναζήτηση νέας. Η μετανάστευση μπορεί να είναι εκούσια δηλαδή το άτομο που μεταναστεύει, εγκαταλείπει τη χώρα του με τη θέλησή του ή ακούσια μετανάστευση, αλλιώς αναγκαστική. Τα αίτια της μετανάστευσης ποικίλουν και μπορεί να είναι οικονομικά, πολιτικά, οικογενειακά, προσωπικά, λόγω κλιματικών φαινομένων, ή φυγή εν’ όψη πολεμικών αναταραχών. Σκοπός της μετανάστευσης είναι κυρίως η αναζήτηση νέων επαγγελματικών ευκαιριών καθώς επίσης, τόσο καλύτερων όσο και ασφαλέστερων συνθηκών διαβίωσης [1]. Ένας άνθρωπος για να θεωρηθεί μετανάστης θα πρέπει να έχει απομακρυνθεί από την χώρα του για μια άλλη, τουλάχιστον για 6 μήνες [2]. Η ένταξη του ανθρώπου στο καινούργιο περιβάλλον της χώρας προϋποθέτει την εγκατάλειψη του πρότερου κοινωνικού του περιγύρου. Το περιβάλλον από μια χώρα σε άλλη διαφέρει και αυτό πρέπει να το γνωρίζει ο καθένας που σκοπεύει να μεταναστεύσει [3].

1.1 Πρόσφυγες-Παλινοστούντες

Η έννοια της μετανάστευσης περιλαμβάνει δύο όρους που θα πρέπει να επισημανθούν και να αναλυθούν περαιτέρω:

- Πρόσφυγες είναι οι άνθρωποι που για λόγους παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους, ή λόγω πολεμικών διαταραχών, αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν την πατρίδα τους ζητώντας άσυλο σε άλλη χώρα. Μια τέτοια περίπτωση απαντάται στην Μικρασιατική καταστροφή όπου ο Ποντιακός Ελληνισμός μετακινήθηκε στην Ελλάδα υπό τον φόβο του διωγμού.
- Παλινοστούντες είναι άνθρωποι υπήκοοι εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης ή εκτός Ελληνικών συνόρων οι οποίοι κατάγονται από την Ελλάδα και έχουν επηρεαστεί από τον Ελληνικό πολιτισμό. Συνήθως, όσοι από αυτούς επιστρέψουν αισθάνονται την χώρα ως πατρίδα τους. Τέτοιο φαινόμενο συναντάται κυρίως από Πόντιους ή Ρώσο-πόντιους. Οι Πόντιοι αποκτούν την Ελληνική υπηκοότητα μόλις φθάσουν στην Ελλάδα [4], [5].

1.2 Πρώτη Ελληνική Μετανάστευση

Τα πρώτα ελληνικά μεταναστευτικά κύματα παρατηρούνται στα τέλη του 19^{ου} αιώνα. Οι χώρες που εγκαταστάθηκαν κυρίως οι Έλληνες από τα τέλη του 19^{ου} αιώνα (περίπου το 1890) όσο και κατά τις πρώτες δεκαετίες μετά τον 2^ο παγκόσμιο πόλεμο

(1950 – 1960) ήταν οι ΗΠΑ, η Αυστραλία και η βορειοδυτική Ευρώπη. Η επιλογή των χωρών αυτών για τους μετανάστες έγινε λόγω της άνθισης του δευτερογενή τομέα παραγωγής καθώς και της τεχνολογικής ανάπτυξης σε αντίθεση με την Ελλάδα που στα χρόνια αυτά ασχολούταν κυρίως με την αγροτική οικονομία.

Οι κυριότεροι λόγοι που επηρέασαν τους Έλληνες να μεταναστεύσουν είναι:

- Οι αγροτικοί κλήροι επηρέασαν την παραδοσιακή αγροτική οικονομία ενώ η βιομηχανία αναζητούσε όλο και λιγότερα εργατικά χέρια.
- Τα κράτη υποδοχής λόγω της βιομηχανικής ανάπτυξης, δημιούργησαν ανάγκες για εργατικό προσωπικό με επαγγελματικές προοπτικές.
- Η πληροφόρηση για τις υποψήφιες χώρες που χρειάζονταν ανθρώπινο δυναμικό, οι προσδοκίες καθώς και οι στρατηγικές των ίδιων των μεταναστών και των οικογενειών τους [6].

1.3 Περίοδοι Ελληνικής Μετανάστευσης

1.3.1 Πρώτη μεταναστευτική περίοδος:

Από τα τέλη του 19^{ου} αιώνα, με την μεγαλύτερη ροή μεταναστών να σημειώνεται από το 1900 ως το 1917, έφυγαν από την Ελλάδα 450.000 Έλληνες με προορισμό τις ΗΠΑ. Έκτοτε σημειώθηκε φθίνουσα ροή μέχρι το 1924. Το γεγονός αυτό, οφείλεται κατά κύριο λόγο, στο ότι οι ΗΠΑ θέσπισαν νόμο που επέβαλε περιοριστικά μεταναστευτικά μέτρα για τις χώρες της νότιας και ανατολικής Ευρώπης.

Ακολουθώντας, το παράδειγμα των ΗΠΑ, περιορισμό έθεσε και η Αυστραλία το 1901 ψηφίζοντας νόμο περί Περιορισμού της Μετανάστευσης. Ωστόσο, ο νόμος αυτός, σε αντίθεση με εκείνον των ΗΠΑ αφορούσε κυρίως τους μη Ευρωπαίους πολίτες. Για την επίτευξη των περιοριστικών μέτρων, η Αυστραλία προσέλαβε διοικητικούς υπαλλήλους που υπαγόρευαν κείμενα άνω των 50 λέξεων στους υποψήφιους μετανάστες σε κάποια ευρωπαϊκή γλώσσα, κυρίως στα αγγλικά. Στη συνέχεια, απαγόρευε την είσοδο στη χώρα σε οποιονδήποτε δεν ήταν σε θέση να γράψει το υπαγορευμένο κείμενο. Εκτός των μέτρων αυτών, τέθηκε η Μ. Βρετανία, με την οποία η Αυστραλία είχε άριστες σχέσεις. Με την μέθοδο αυτή ουσιαστικά, ξεχώριζαν τις μεταναστευτικές φυλές με σκοπό να πριμοδοτήσουν τους “λευκούς” ανθρώπους, από τους υπολοίπους. Το εγχείρημα αυτό κατέληξε στο να δημιουργηθεί η πολιτική της “Λευκής Αυστραλίας”.

1.3.2 Δεύτερη μεταναστευτική περίοδος:

Το μεταπολεμικό ρεύμα ήταν μαζικότερο από το πρώτο. Κάλυψε το 72% της συνολικής εξωτερικής μετανάστευσης μετά την ίδρυση του ελληνικού κράτους. Το διάστημα από το 1946 ως το 1977, οι μετανάστες φτάσανε περίπου στο 1.000.000. Σύμφωνα, με τα δεδομένα της Ελλάδας της εποχής εκείνης, το ποσοστό μετανάστευσης αναλογούσε στο 1/8 του πληθυσμού.

Τα κράτη υποδοχής διαμορφώθηκαν περίπου ως εξής:

- Βορειοδυτική Ευρώπη – Γερμανία: 610.000
- Αυστραλία: 160.000
- ΗΠΑ: 135.000
- Καναδάς & άλλες χώρες: 100.000

Από το συνολικό αριθμό μεταναστών του 20^{ου} αιώνα το 40% περίπου υπολογίζεται πως έχει επιστρέψει στην Ελλάδα [6].

1.4 Καταγωγή των Μεταναστών

Η καταγωγή των μεταναστών διαφοροποιείται ανάλογα με τις δύο μεταναστευτικές περιόδους. Πιο συγκεκριμένα, στην πρώτη μεταναστευτική περίοδο παρουσιάζεται μετακίνηση Ελλήνων από την Πελοπόννησο, τα νησιά και την Στερεά Ελλάδα. Αντίθετα, στην δεύτερη μεταναστευτική περίοδο ο πληθυσμός ήταν κυρίως από τη Βόρεια Ελλάδα (Μακεδονία, Θράκη, Ήπειρο). Και στις δύο περιπτώσεις οι αρχικοί μετανάστες ήταν άνδρες οι οποίοι κατάγονταν από αγροτικές οικογένειες τις οποίες άφησαν πίσω πιστεύοντας πως θα τις στήριζαν οικονομικά για μερικά χρόνια ώσπου να επιστρέψουν. Ωστόσο, με την πάροδο του χρόνου αντιλήφθηκαν ότι αδυνατούσαν να συντηρήσουν και τις οικογένειές τους και τους εαυτούς τους, με αποτέλεσμα οι οικογένειές τους να αναγκαστούν να τους ακολουθήσουν.

Αξίζει να σημειωθεί, ότι σημαντική διαφορά μεταξύ των δύο μεταναστευτικών ρευμάτων είναι ότι στο δεύτερο κύμα η διαδικασία ήταν πιο οργανωμένη. Συγκεκριμένα, η μετακίνηση των μεταναστών στις χώρες της Βορειοδυτικής Ευρώπης έγινε με προϋποθέσεις οι οποίες αναφέρονταν στο σύμφωνο που υπογράφηκε μεταξύ της Ελλάδας και των χωρών υποδοχής. Αναλυτικότερα, στο σύμφωνο αυτό, αναφέρονταν οι αμοιβαίες υποχωρήσεις, τα δικαιώματα των ξένων

εργατών καθώς και οι υποχρεώσεις τους. Αντίθετα, στο πρώτο μεταναστευτικό η διαδικασία ήταν λιγότερο οργανωμένη.

Ως εμπειρία, τουλάχιστον για το πρώτο διάστημα, η μετανάστευση παρουσιάζεται ως επώδυνη. Αρχικά, οι περισσότεροι από τους μετανάστες ήταν οικονομικά αδύναμοι και χρειάστηκαν αρκετό χρονικό διάστημα μέχρι να ορθοποδήσουν. Επιπλέον, η ανασφάλεια και ο αναλφαβητισμός λειτούργησαν αρνητικά στο να εγκλιματιστούν στην νέα χώρα. Για τον λόγο αυτό, τα συγγενικά και τοπικά δίκτυα ήταν η μόνη παροχή στήριξης στους νεοεισελθόντες μετανάστες. Τα δίκτυα αυτά, παρείχαν πληροφορίες, διευκόλυνση στο θέμα κατοικίας και εργασίας καθώς και υλική και ηθική στήριξη.

Οι περισσότεροι μετανάστες ενσωματώθηκαν στην εργατική τάξη. Δούλεψαν ως ανειδίκευτοι εργάτες σε βιομηχανίες, ορυχεία και σιδηροδρόμους. Ένα μικρό ποσοστό μεταναστών μπόρεσε να ανοίξει δική του επιχείρηση, όπως εστιατόριο, καφενείο, μπακάλικο ή μικρό ξενοδοχείο. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η εργασία όλης της οικογένειας ήταν απαραίτητη, ενώ τα ωράρια ήταν εξαντλητικά. Για κάτι οικονομικά καλύτερο και ποιοτικότερο όσον αφορά τον τομέα της εργασίας, η επίτευξή του απαιτούσε χρόνια σκληρή εργασία και στερήσεις. Παρατηρείται σε ορισμένες περιπτώσεις, η επόμενη γενιά των μεταναστών να μορφώνεται και να εκπαιδεύεται περισσότερο, γεγονός που την καθιστά, ανώτερη πνευματικά και επαγγελματικά της προηγούμενης [6].

1.5 Μεταναστατευτική Αντιμετώπιση

Έκτος από τα οικονομικά προβλήματα και την ανασφάλεια που συνάντησαν στην νέα χώρα, ακόμα ένα εμπόδιο ήρθε να προστεθεί μαζί με τα υπόλοιπα. Γηγενείς και παλαιότεροι μετανάστες αντιμετώπισαν τόσο τους Έλληνες όσο και τους υπόλοιπους νεοεισελθόντες με έχθρα και προκατάληψη. Σε πολλές περιπτώσεις, σημειώθηκαν περιστατικά βίας προς τους μετανάστες. Λύση στο πρόβλημα έδωσε η δημιουργία κοινοτήτων, σωματείων αλλά και η λειτουργία της εκκλησίας της περιοχής, στην οποία συγκεντρώνονταν όλοι μαζί. Παρόλα αυτά, άρχισαν να δημιουργούνται θέματα ηγεσίας μέσα στα σωματεία που αφορούσαν τις πολιτικές γραμμές που ήθελαν να ακολουθήσουν στο νέο κράτος. Νέοι και παλαιότεροι μετανάστες, πολίτες και κληρικοί προσπαθούσαν να περάσουν τον δικό τους ιδεολογικό χαρακτήρα με αποτέλεσμα να επικρατεί αναταραχή στην κοινωνική τάξη.

Αυτήν την κοινωνική αναταραχή προσπάθησε να λύσει η εκάστοτε ελληνική κυβέρνηση καθώς θεωρούσε, πως ο ελληνικός αποικισμός ήταν παρακλάδι της Ελλάδος, εντασσόμενος στην εκκλησία της και του Πατριαρχείου. Για το λόγο αυτό, η παρέμβαση της ήταν συχνή, με σκοπό τον έλεγχο των κοινοτήτων όσον αφορά την πολιτική τους γραμμή.

Αρχικά οι μετανάστες πίστευαν πως η παραμονή τους στη ξένη χώρα θα ήταν προσωρινή ενώ ταυτόχρονα προσδοκούσαν την επιστροφή τους στην πατρίδα τους. Γι' αυτό το λόγο συνήθιζαν να κρατούν τόσο οι ίδιοι όσο και οι απόγονοί τους τις παραδόσεις τους με σκοπό να διατηρήσουν την πολιτισμική τους ταυτότητα. Ωστόσο, με το πέρασμα των χρόνων, η αφομοίωσή τους με τους γηγενείς γινόταν όλο και εντονότερη καθώς το όνειρο για επαναπατρισμό γινόταν όλο και πιο ανέφικτο με αποτέλεσμα, μόνο το 40% των Ελλήνων μεταναστών κατάφερε τελικά να επαναπατριστεί [6].

1.6 Σύγχρονη Ελληνική Μετανάστευση

Στην εποχή μας, το φαινόμενο της μετανάστευσης των Ελλήνων κάνει ξανά την εμφάνισή του. Παρατηρείται, ωστόσο, μία βασική διαφορά ανάμεσα στη μετανάστευση του 20^{ου} αιώνα με εκείνη του 21^{ου}. Αυτή τη φορά οι μετανάστες στη συντριπτική τους πλειονότητα είναι άνθρωποι μορφωμένοι και πλήρως καταρτισμένοι σε διάφορους επιστημονικούς τομείς, οι οποίοι μετακινούνται σε χώρες περισσότερο αναπτυγμένες με σκοπό να απορροφηθούν στις αγορές εργασίας που προσφέρει η χώρα προορισμού τους. Το φαινόμενο αυτό της σημερινής μετανάστευσης ονομάζεται “διαρροή επιστημονικού δυναμικού“ ή αλλιώς “μετανάστευση ταλέντων” [7].

1.7 Οικονομία

Η Ελληνική οικονομία η οποία απαρτιζόταν κυρίως από τον δημόσιο τομέα με ποσοστό 40% μέχρι το 2008, έδειχνε πως ο ετήσιος μέσος όρος ανάπτυξης έφτανε το 4%, ποσοστό που καταμετρήθηκε από το 2003 μέχρι το 2008. Ωστόσο, από το 2009 και ύστερα η οικονομία πήρε άλλη τροπή. Η παγκόσμια οικονομική κρίση βύθισε την χώρα σε ύφεση. Αποτέλεσμα της ύφεσης αυτής, ήταν να δημιουργηθεί σύσφιξη στους Ευρωπαίους πιστωτές της χώρας οι οποίοι τη στήριζαν οικονομικά λόγω το ότι είναι ισότιμο μέλος. Η αδυναμία στήριξης της Ευρώπης ανάγκασε την Ελλάδα να συρρικνώσει την οικονομία της. Η συρρίκνωση αυτή έφτασε στο 26% το 2013

συγκριτικά με τα ποσοστά προ κρίσης, δηλαδή πριν το 2007. Για να ανταπεξέλθει η χώρα από την παρατεταμένη ύφεση, αναγκάστηκε να προσφύγει σε μέτρα κατευθυνόμενα του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, των διεθνών παραγόντων καθώς και υπόλοιπων δανειστών. Τα μέτρα που ορίστηκαν για την Ελλάδα, ήταν μέτρα λιτότητας. Αυτό επηρέασε αρκετούς τομείς, όπως:

- Μείωση των κρατικών δαπανών
- Μείωση της φοροδιαφυγής
- Αναμόρφωση των συστημάτων υγείας – πρόνοιας & συντάξεων
- Μεταρρυθμίσεις στην αγορά εργασίας και στα προϊόντα

Το 2013 οι πιέσεις γίνανε ακόμα εντονότερες, πιέζοντας την Ελλάδα για:

- Προσπάθεια αύξησης και είσπραξης των φόρων
- Απόρριψη δημόσιων υπαλλήλων
- Ιδιωτικοποίηση δημόσιων επιχειρήσεων
- Συγκράτηση των δαπανών της υγείας

Οι μαζικές οικονομικές περικοπές οδήγησαν την χώρα σε αύξηση της ανεργίας, με αποτέλεσμα η μετανάστευση να είναι η σωτηρία των Ελλήνων για καλύτερη και ποιοτικότερη ζωή [8].

1.8 Ανεργία

Οι Έλληνες αντιμετωπίζουν δυσκολίες όσο αφορά την ποιότητα ζωής στην Ελλάδα. Το φαινόμενο της οικονομικής κρίσης έχει επηρεάσει σε σημαντικό βαθμό όλους τους απαραίτητους βιοποριστικούς τομείς. Η ανεργία επηρέασε τόσο τους άνδρες, όσο και τις γυναίκες. Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τα ποσοστά ανεργίας από το 2009 ως και το 2014 [9].

Πίνακας 1.1 Ποσοστό Ανεργίας στην Ελλάδα 2009-2014

ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ						
ΕΤΟΣ	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ΑΝΔΡΩΝ	7,0%	10,1%	15,2%	21,6%	24,5%	23,6%
ΓΥΝΑΙΚΩΝ	13,3%	16,4%	21,5%	28,2%	31,4%	30,2%
ΣΥΝΟΛΟ	9,6%	12,7%	17,9%	24,4%	27,5%	26,5%

Παρόλο που το μορφωτικό επίπεδο των Ελλήνων φαίνεται να είναι υψηλό, οι θέσεις εργασίας είναι δυσεύρετες. Κάτοχοι πτυχίου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, με γνώση χειρισμού υπολογιστών και τουλάχιστον μίας ξένης γλώσσας, κυρίως αγγλικά, αδυνατούν να απορροφηθούν στην αγορά εργασίας. Έτσι αναζητούν εργασία σε χώρες του εξωτερικού, οι οποίες καλύπτουν τις φιλοδοξίες και τις οικονομικές απολαβές που επιθυμούν.

Τα αυξανόμενα ποσοστά ανεργίας ανά χρόνο ανάγκασαν τους Έλληνες να αναζητήσουν την τύχη τους στο εξωτερικό. Η μετανάστευση των Ελλήνων σε άλλες χώρες είχε ως αντίκτυπο στην μείωση του πληθυσμού [10].

1.9 Μεταβολή του Πληθυσμού

Από την έναρξη του αρχικού φαινομένου της ύφεσης και εν συνεχεία της εξέλιξης της σε οικονομική κρίση παρατηρείται μεταβολή πληθυσμού. Η μεταβολή του πληθυσμού έχει επηρεάσει τόσο τους άνδρες όσο και τις γυναίκες με αποτέλεσμα να μειωθεί ο συνολικός αριθμός των ατόμων που κατοικούν στην Ελλάδα. Ο παρακάτω πίνακας, παρουσιάζει αυτές τις μεταβολές [9].

Πίνακας 1.2 Μεταβολή πληθυσμού στην Ελλάδα 2009-2013

ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ					
ΕΤΟΣ	2009	2010	2011	2012	2013
ΑΝΔΡΩΝ	5.499.396	5.488.800	5.453.444	5.449.803	5.413.290
ΓΥΝΑΙΚΩΝ	5.691.258	5.694.716	5.669.948	5.673.231	5.649.218
ΣΥΝΟΛΟ	11.190.654	11.183.516	11.123.392	11.123.034	11.062.508

Από τα δεδομένα της πηγής συμπεραίνουμε πως η μεταβολή του πληθυσμού έχει φθίνουσα πορεία στους άνδρες. Στις γυναίκες υπάρχει μια αυξομείωση των δεδομένων η οποία όμως έχει και αυτή καθοδική πορεία.

1.10 Μεταναστευτική ανασκόπηση εντός Ελλάδας

Η μεταναστευτική τάση των Ελλήνων προς αναζήτηση νέας χώρας όπως αναφέρθηκε παραπάνω, ξεκινά από το παρελθόν και συνεχίζεται μέχρι τις μέρες μας. Η Ελλάδα όμως δεν ήταν μια χώρα η οποία συνήθιζε μόνο να ωθεί τον πληθυσμό της προς μετανάστευση αλλά να δέχεται εξίσου και τους μετανάστες άλλων χωρών.

Οι πρώτες ενδείξεις φάνηκαν την περίοδο του Α΄ Παγκοσμίου πολέμου και μετ' έπειτα με την Μικρασιατική καταστροφή όπου οι πολεμικές συγκυρίες ανάγκασαν τον τοπικό λαό να αναζητήσει μια καλύτερη τύχη στην χώρα μας. Η μεταναστευτική αυτή ροή σε πρώτο στάδιο αποδόθηκε με την διαδικασία της απογραφής που διεξήχθη το 1928. Τα αποτελέσματα αρχικά ήταν σε αριθμητικό επίπεδο πόλεων. Δηλαδή η απογραφή κατέγραψε 41 πόλεις με πληθυσμό άνω των 10.000 κατοίκων με 10 από αυτές να υπερβαίνουν τις 30.000 κατοίκους.

Στο σημείο αυτό πρέπει να αποσαφηνίσουμε τον όρο “πόλη” όπως τον αποδίδει η Γενική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδος. Η έννοια της “πόλης” ορίζεται ο οικισμός όπου ο πληθυσμός της υπερβαίνει τους 10.000 κατοίκους, είτε είναι πρωτεύουσα είτε όχι.

Η διαδικασία της απογραφής με το πέρασμα των χρόνων έδειξε πως η μεταναστευτική ροή εντός της χώρας είχε αυξανόμενα αποτελέσματα. Έτσι η απογραφή το 1940 αποτύπωσε 40 πόλεις άνω των 10.000 κατοίκων και 13 άνω των 30.000. Το 1951 οι πόλεις με 10.000 έφτασαν τις 51 ενώ 11 βρέθηκαν με πληθυσμό άνω των 30.000. Το 1961 οι πόλεις με το 10.000 σημειώθηκαν 55 και 12 με άνω των 30.000. Τέλος το 1971 συνακολυθήθηκε η ανοδική πορεία με 57 πόλεις στους 10.000 και 16 με 30.000.

Σημαντικότερα βήματα πέρα τον αριθμό των πόλεων έγιναν με την σύσταση της σημερινής Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας Ελλάδος (ΕΣΥΕ). Έτσι σε κάθε πόλη και κοινότητα πλέον τα εκάστοτε γραφεία συγκέντρωναν τακτικά ατομικά στατιστικά δελτία. Τα δελτία αυτά αφορούσαν τους γάμους, τις γεννήσεις και τους θανάτους της περιοχής. Όλα αυτά τα στοιχεία άρχισαν από το 1955 να δημοσιεύονται στο Μηνιαίο Στατιστικό Δελτίο της ΕΣΥΕ [11].

Σε ακόμα πιο πρόσφατες απογραφές το φαινόμενο της εσωτερικής μετανάστευσης δείχνει πως η Ελλάδα δεν έπαψε ποτέ να είναι μια χώρα υποδοχής μεταναστών. Πλέον, όμως, εκτός από τα γραφειοκρατικά στατιστικά εργαλεία κάνει την εμφάνιση του και το εργαλείο GIS όπου θα αναζητήσει επιπλέον πληροφορίες όπως π.χ. μεταναστευτικές επιπτώσεις στην χώρα. Με την λειτουργία του, το στατιστικό έργο γίνεται ευκολότερο αφού μπορεί να ομαδοποιήσει, να δημιουργήσει χωρικά πρότυπα ανάλογα με την ιθαγένεια των μεταναστών, να κατανέμει ηλικίες, φύλο, ποσοστά γεννήσεων κ.ά.

Τα νεότερα εσωτερικά μεταναστευτικά κύματα εμφανίζονται την δεκαετία του 1970 και μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του 1980. Πιο συγκεκριμένα, από το 1971 μέχρι το 1985 παρουσιάζεται επιστροφή Ελλήνων από τις Η.Π.Α., Καναδά, Αυστραλία και δυτική Ευρώπη με τον αριθμό να αγγίζει τους 630.000. Από το 1985 μέχρι το 1991 παρουσιάζεται εξίσου εσωτερική μετανάστευση όπου φτάνει τα 160.000 άτομα. Έκτοτε η ελληνική εσωτερική μετανάστευση παρουσιάζει φθίνουσα πορεία.

Τα γεγονότα όμως που συνέβησαν το 1991 σε ανατολική Ευρώπη και Αλβανία, ανάγκασαν τον γηγενή λαό να μεταναστεύσει. Έτσι μία χώρα επιλογής ήταν και η Ελλάδα. Το μεταναστευτικό αυτό φαινόμενο έγινε αντιληπτό στον ελλαδικό χώρο αν αναλογιστεί κανείς πως ο αλλοδαπός πληθυσμός το 1981 κατείχε το 1,6% του συνολικού πληθυσμού της Ελλάδας ενώ το 2001 το ποσοστό έφτασε το 7% [12].

1.11 Γενικά

Το κύμα της σύγχρονης μετανάστευσης δεν εμφανίζεται μόνο στην Ελλάδα λόγω της κρίσης. Πληθυσμοί από όλα τα κράτη του κόσμου μετακινούνται από χώρα σε χώρα, ακόμα και αν η χώρα αυτή βρίσκεται και σε άλλη ήπειρο, με σκοπό τις καλύτερες συνθήκες διαβίωσης. Έτσι δημιουργείται μια παγκόσμια μετανάστευση, στην οποία η Ελλάδα κατέχει σημαντική θέση.

Εικόνα 1.1 Το κύμα της σύγχρονης μετανάστευσης

Ο παραπάνω παγκόσμιος χάρτης δημιουργήθηκε από τον Devinn Jani και είναι από επίσημα στοιχεία των Ηνωμένων Εθνών του 2013. Τα στοιχεία αφορούν την νόμιμη

μετανάστευση και όχι την παράνομη, η οποία φυσικά, αν είχε καταμετρηθεί με αναγνωρισμένους δείκτες θα διαμόρφωνε διαφορετικά τον παραπάνω χάρτη. Οι νόμιμες μεταναστευτικές προτιμήσεις όλων των χωρών του πλανήτη απεικονίζονται λοιπόν με δύο μορφές οι οποίες είναι:

- Επιγραμματικά
- Χρωματικά

Επιγραμματικά: Σε κάποιες χώρες αναγράφεται η χώρα, που αποτελεί τον πιο δημοφιλή προορισμό για τους μετανάστες της.

Χρωματικά: Κάποιες χώρες είναι "σημαδεμένες" με ένα χρώμα, που αντιστοιχεί στον πιο δημοφιλή προορισμό για τους μετανάστες της.

Συγκεκριμένα, οι χώρες που εμφανίζονται με:

- Θαλασσί προτιμούν την Αργεντινή
- Μπλε, την Γαλλία
- Γρι, την Γερμανία
- Πορτοκαλί, την Ινδία
- Μπεζ, την Ρωσία
- Πράσινο, την Σαουδική Αραβία
- Σκούρο πράσινο, την Νότια Αφρική
- Κίτρινο, την Σουηδία
- Ροζ, το Ηνωμένο Βασίλειο
- Κόκκινο, τις Η.Π.Α.

Η Ελλάδα, η οποία εμφανίζεται με χρώμα γκρι στον χάρτη, δείχνει να προτιμά την Γερμανία ως χώρα μετανάστευσης. Παρόλα αυτά, με χρώμα γκρι εμφανίζονται και οι περισσότερες χώρες της κεντρικής Ευρώπης. Αυτό υποδηλώνει πως η Γερμανία είναι πόλος έλξης των γειτονικών χωρών, λόγω της ισχυρής της οικονομίας. Παρόμοιο φαινόμενο προτίμησης γειτονικής χώρας παρουσιάζεται στην Αργεντινή, ΗΠΑ, Νότια Αφρική και Ινδία. Εξαίρεση αποτελεί η Κίνα, παρόλο που εντάσσεται δεύτερη στην λίστα με τις ισχυρότερες οικονομίες παγκοσμίως.

Παρόλο λοιπόν ότι η τεχνολογία, η επιστήμη, και η εξέλιξη είναι σε αυξημένα επίπεδα στις μέρες μας στις αναπτυγμένες χώρες, το φαινόμενο της μετανάστευσης

εξακολουθεί να υπάρχει. Τα μεταναστευτικά ρεύματα από την άλλη πλευρά των αναπτυσσόμενων και υποανάπτυκτων χωρών, αφήνουν συναισθήματα αισιοδοξίας πως οι γηγενείς αυτών των χώρων παλεύουν για ένα καλύτερο μέλλον [13].

2. Γερμανία

Η Γερμανία είναι μια από τις μεγαλύτερες χώρες της Ευρώπης, με έκταση 357.000 τετραγωνικά χιλιόμετρα, και η πολυπληθέστερη χώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, με πληθυσμό 80.327.900 κατοίκους. Ωστόσο η Γερμανία αντιμετωπίζει σοβαρές δημογραφικές προκλήσεις, καθώς ο ρυθμός γεννήσεων της χώρας είναι ένας από τους χαμηλότερους στην Ευρώπη, ενώ παράλληλα ο πληθυσμός της διατηρείται αποκλειστικά από το μεταναστατευτικό ρεύμα και τους μετανάστες που ζουν σε αυτή [8].

Ένα μεγάλο μέρος του πληθυσμού συγκεντρώνεται σε μεγάλες πόλεις, όπως το Βερολίνο, το Αμβούργο, το Μοναχό, η Κολωνία, η Φρανκφούρτη και η Στουτγάρδη. Σύμφωνα με έρευνα του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης [14] σχετικά με την μόνιμη μετανάστευση, η Γερμανία βρίσκεται στη δεύτερη θέση παγκοσμίως. Αν και το 2009 βρισκόταν στην όγδοη θέση της Παγκόσμιας Κλίμακας σχετικά με τη μετανάστευση, το 2012 κατάφερε να ξεπεράσει, τις μέχρι πρότινος παραδοσιακές “μεταναστευτικές” χώρες, τον Καναδά και την Αυστραλία αποτελώντας το δεύτερο πιο δημοφιλή προορισμό στον κόσμο για τους μετανάστες, μετά τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, προσελκύοντας πληθώρα πολιτών κρατών της Νότιας Ευρώπης.

Η κύρια αιτία που κάνει τη Γερμανία να βρίσκεται τόσο υψηλά στις προτιμήσεις των πολιτών που αποφασίζουν να μεταναστεύσουν από τις χώρες καταγωγής τους, έγκειται στην ισχυρή οικονομία και ανεπτυγμένη βιομηχανία που κατέχει.

Σύμφωνα με τον Δείκτη Ανθρώπινης Ανάπτυξης (Human Development Index) το βιοτικό επίπεδο της Γερμανίας, βρίσκεται στην 6^η θέση παγκοσμίως [15] και το προσδόκιμο επιβίωσης του συνολικού πληθυσμού ανέρχεται στα 80,44 χρόνια, 78,15 χρόνια για τους άνδρες και 82,86 χρόνια για τις γυναίκες.

Πίνακας 2.1 Σύγκριση Γερμανίας - Ελλάδας

	Πληθυσμός	Α.Ε.Π. (2013)	Κατά κεφαλήν Α.Ε.Π. (2013)	Ανεργία (2013)	Μέσος Μισθός (2013)	Δείκτης Ανθρώπινης Ανάπτυξης (2013)
Γερμανία	80.327.900	\$3.730.260.571.356	\$43.108,30	5,23%	\$43.682	6 ^η θέση
Ελλάδα	10.816.286	\$242.230.333.768	\$25.585,60	27,50%	\$25.503	29 ^η θέση

2.1 Γερμανία και Διαφθορά

Η Γερμανία, σύμφωνα με τον Δείκτη Αντίληψης για την Διαφθορά (Corruption Perceptions Index, CPI), βρίσκεται στην 12η θέση παγκοσμίως με βαθμολογία 79%, συγκριτικά με την Ελλάδα που βρίσκεται στην 69η θέση με βαθμολογία 43%. Σύμφωνα με τον Δείκτη η Γερμανία έχει πολύ μικρό ποσοστό διαφθοράς και ανήκει στις 12 κορυφαίες χώρες στον κόσμο [16] στον τομέα αυτό. Επίσης, η Διεθνής Διαφάνεια της Γερμανίας [17] η οποία είναι ένα αναγνωρισμένο Γερμανικό φιλανθρωπικό ίδρυμα, παρέχει υπηρεσίες κατά της διαφθοράς. Η δράση του αφορά την κυβέρνηση, τους πολίτες, τις επιχειρήσεις, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, την διαφάνεια στις εκλογές, την δημόσια διοίκηση, στις προμήθειες και στις επιχειρήσεις.

2.2 Γερμανική Οικονομία

Η Γερμανική οικονομία είναι η έκτη μεγαλύτερη οικονομία στον κόσμο σύμφωνα με το Α.Ε.Π. του 2014 (Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν) και η μεγαλύτερη στην Ευρώπη. Το εθνικό νόμισμα της είναι το ευρώ το οποίο υιοθέτησε τον Ιανουάριο του 1999 για πρώτη φορά στην Ευρώπη μαζί με άλλα 10 κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το εργατικό δυναμικό διαχωρίζεται στον βιομηχανικό τομέα (24,6%) και στον τομέα παροχής υπηρεσιών (73,8%). Μεγάλες εκτάσεις της χώρας καλύπτονται από αγροτικές καλλιέργειες, αλλά μόνο το 1,6% του πληθυσμού ασχολείται με την γεωργία λόγω της μηχανοποίησης των καλλιεργειών.

Ο αναπτυγμένος βιομηχανικός τομέας και το υψηλής ειδίκευσης εργατικό δυναμικό, καθιστά τη Γερμανία στις κορυφαίες χώρες εξαγωγών παγκοσμίως:

- Μηχανημάτων
- Οχημάτων
- Χημικών ουσιών
- Οικιακού εξοπλισμού

Επιπλέον η Γερμανία εξάγει: ηλεκτρονικά προϊόντα, ηλεκτρονικούς υπολογιστές, ηλεκτρολογικό εξοπλισμό, φαρμακευτικά προϊόντα, μέταλλα, εξοπλισμό μεταφορών, τρόφιμα, υφάσματα, ελαστικά και πλαστικές ύλες. Το ευρύ φάσμα των παραγόμενων προϊόντων που εξάγονται από την χώρα έχει συντελέσει στο μικρό ποσοστό ανεργίας 5,23% (2013). Οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών κατέχουν το 49,5% της σύνθεσης του Γερμανικού Α.Ε.Π. σε σχέση με τις εισαγωγές -44,1% (2014) [8].

Πίνακας 2.2 Σύνοψη Γερμανικού Α.Ε.Π. 2014

Γερμανία	Σύνθεση Α.Ε.Π. Στη τελική χρήση 2014
Κατανάλωση των νοικοκυριών	57,6%
Δημόσια κατανάλωση	19,4%
Επενδύσεις παγίου κεφαλαίου	17,5%
Επενδύσεις σε αποθέματα	0,1%
Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	49,5%
Εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	-44,1%

2.3 Βασικός Μισθός και Εργαζόμενοι στην Γερμανία

Η Γερμανία τον Ιανουάριο του 2015 έθεσε για πρώτη φορά κατώτατο ωρομίσθιο ύψους 8,5 ευρώ ή 1400 ευρώ τον μήνα, ωφελώντας περισσότερο από πέντε εκατομμύρια κακοπληρωμένους και σκληρά εργαζόμενους. Το επίπεδο των βασικών αποδοχών θα αναθεωρείται ανά δυο χρόνια όπου θα συμβαδίζει με τον αντίστοιχο ωρομίσθιο ανεπτυγμένων οικονομιών της Ευρώπης, όπως της Γαλλίας που φθάνει στα 9,53 ευρώ και της Βρετανίας 7,91 ευρώ.

Ωστόσο η θέσπιση αυτού του κατώτατου ορίου προβλέπει πολλές εξαιρέσεις, η πιο σημαντική αφορά τους 18χρονους που θα επιτρέπεται να αμείβονται με μικρότερες αποδοχές. Επίσης εξαιρούνται και όσοι επανεντάσσονται στην αγορά εργασίας έχοντας παραμείνει άνεργοι επί τουλάχιστον 12 μήνες και θα αμείβονται με χαμηλότερες αποδοχές για τους πρώτους έξι μήνες.

Σε αντίθεση με την πλειονότητα των ευρωπαϊκών χωρών η Γερμανία δεν είχε ποτέ ως τώρα υιοθετήσει βασικό μισθό αφήνοντας τον καθορισμό του στις διαπραγματεύσεις μεταξύ εργατικών συνδικάτων και εργοδοτών, έχοντας ως αποτέλεσμα να καθορίζονται οι μισθοί ανά κλάδο και ανά περιοχή που, όμως, τα τελευταία χρόνια είχε εκφυλισθεί. Το νομοσχέδιο αυτό θα τεθεί σταδιακά σε ισχύ, από την 1^η Ιανουαρίου του 2015 μέχρι τον Ιανουάριο του 2017 για να δοθεί περιθώριο δύο ετών σε ορισμένους τομείς ώστε να μπορέσουν να προσαρμοσθούν [18].

Επίσης παρά τα χαμηλά επίπεδα ανεργίας και τον ρυθμό ανάπτυξης της Γερμανικής οικονομίας, σημείωσε μεγάλη άνοδο στο ποσοστό φτώχειας. Συγκεκριμένα το ποσοστό φτώχειας στην Γερμανία αυξήθηκε από 15% το 2012 σε 15,5% το 2013 με τον αριθμό των φτωχών να υπολογίζεται στα 12,5 εκατομμύρια. Η αύξηση της φτώχειας στην χώρα, που σημειώνεται σε μια περίοδο οικονομικής ανάπτυξης, οφείλεται στο γεγονός ότι πολλές θέσεις εργασίας στη Γερμανία προσφέρουν πολύ

χαμηλούς μισθούς με αποτέλεσμα η ανεργία να μειώνεται αλλά να μην ισχύει το ίδιο και για τη φτώχεια [8]. Επίσης, συνολικά ο μέσος μισθός ανέρχεται σε \$43.682 [14].

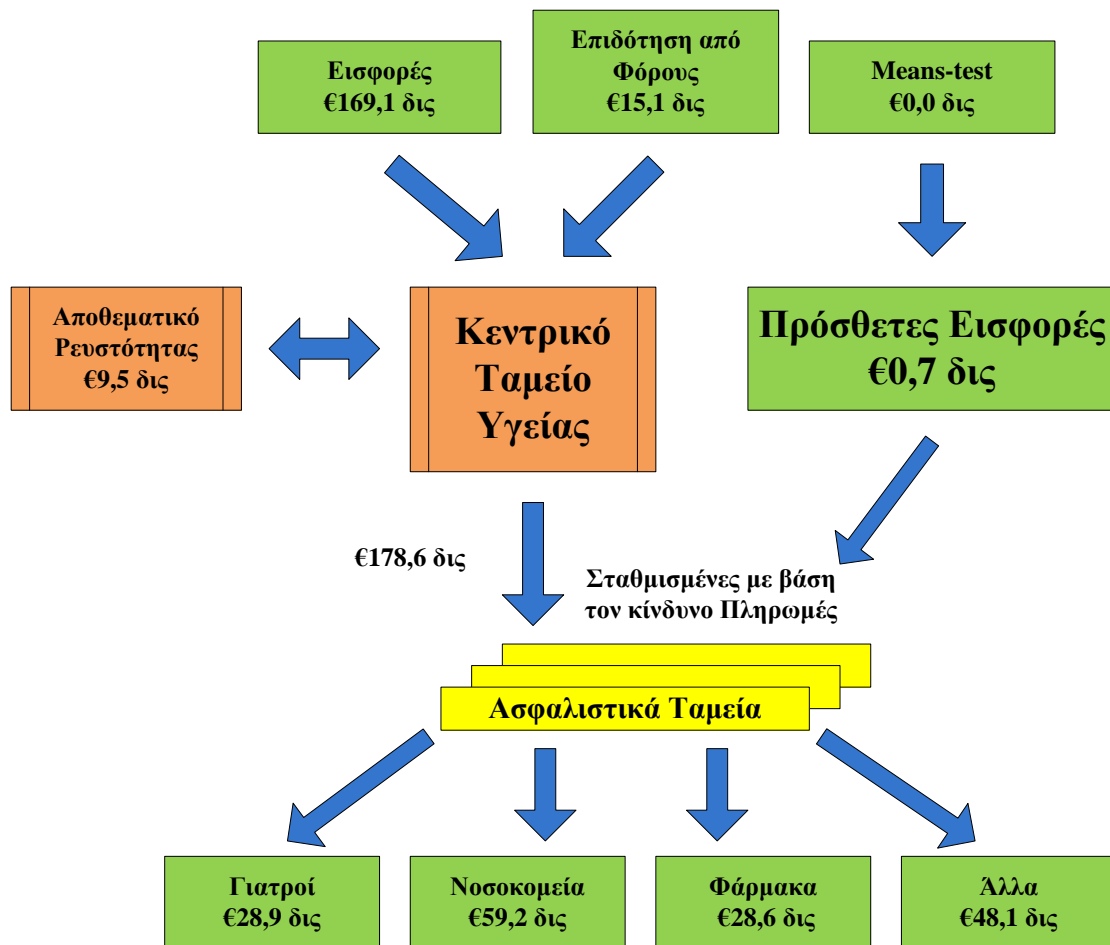
2.4 Σύστημα Υγείας της Γερμανίας

Το Γερμανικό ασφαλιστικό σύστημα υγείας, αποτελεί ένα σύστημα κοινωνικής ασφάλισης, γνωστότερο ως μοντέλο Bismarck και είναι το παλαιότερο σύστημα στην Ευρώπη. Το Γερμανικό ασφαλιστικό σύστημα αναπτύχθηκε, διευρύνθηκε, μεταλλάχθηκε, αναμορφώθηκε και μεταρρυθμίστηκε πολλές φορές, και σήμερα θεωρείται ως ένα από τα πλέον ολοκληρωμένα συστήματα υγείας [19], έστω και αν είναι το τέταρτο ακριβότερο σύστημα υγείας στον κόσμο με τις δαπάνες για την υγεία ανέρχονται στο 11,3% του Α.Ε.Π. (2012) [14].

2.5 Δομή Συστήματος Υγείας και Υγειονομική Κάλυψη της Γερμανίας

Βασικά στοιχεία του Γερμανικού συστήματος υγείας είναι η διαχείριση της υγείας από αυτόματα, αυτοδιοικούμενα ταμεία υγείας και η χρηματοδότηση του κυρίως από ασφαλιστικές εισφορές, οι οποίες υπολογίζονται επί του εισοδήματος που προέρχεται όμως μόνο από την εργασία του ασφαλισμένου.

Σημαντικό χαρακτηριστικό του συστήματος είναι το Κεντρικό Ταμείο Υγείας, το οποίο αποτελεί επιτελικό όργανο στη χρηματοδότηση του συστήματος, με αρμοδιότητες τη συγκέντρωση όλων των εισφορών από τα ταμεία και στην συνέχεια την κατανομή τους πίσω στα ταμεία τα οποία είναι αυτόνομα και αυτοδιοικούμενα, λαμβάνοντας υπόψη όχι απλά τον αριθμό των ασφαλισμένων ανά ταμείο αλλά και μια σειρά από άλλους παράγοντες, όπως δημογραφικούς, επιδημιολογικούς κ.α. [19].

Εικόνα 2.1 Το Κεντρικό Ταμείο Υγείας και οι χρηματοροές ποσοτικοποιημένες (2011)

Από την 1^η Ιανουαρίου 2009 η ασφάλιση υγείας είναι υποχρεωτική για κάθε άτομο που ζει νόμιμα στη Γερμανία. Η ασφάλιση μπορεί να γίνει είτε στα ταμεία υγείας της κοινωνικής ασφάλισης είτε στις ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες, είτε σε κάποιο συνδυασμό των δύο. Η δημόσια ασφάλιση υγείας είναι υποχρεωτική για άτομα που το ακαθάριστο ετήσιο εισόδημα τους είναι κάτω τον 50.850 ευρώ. Αυτοί υπολογίζονται γύρο στο 75% του πληθυσμού, περιλαμβανομένων και τυχόν εξαρτωμένων μελών.

Αντίθετα, οι εργαζόμενοι με εισόδημα μεγαλύτερο αυτού του ποσού μπορούν να επιλέξουν και να ασφαλιστούν είτε στο δημόσιο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης είτε σε ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες. Σήμερα το δημόσιο σύστημα υγείας καλύπτει περίπου το 90% του συνολικού πληθυσμού, ενώ ένα 10% επιλέγει να ασφαλιστεί σε ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρίες, κυρίως δημόσιοι υπάλληλοι και ελεύθεροι

επαγγελματίες που εξαιρούνται από την κοινωνική ασφάλιση, αλλά και εργαζόμενοι με πολύ υψηλά εισοδήματα [19].

2.6 Επαγγελματίες υγείας στην Γερμανία

Ένα ενδιαφέρον ιδιαίτερο χαρακτηριστικό, σε επίπεδο προσφοράς, του Γερμανικού συστήματος υγείας είναι ο σαφής διαχωρισμός της ενδονοσοκομειακής από την εξωνοσοκομειακή φροντίδα, που οφείλεται κυρίως σε ιστορικούς λόγους. Τα τελευταία 200 χρόνια, η έρευνα και υπερεξειδίκευση από τις Ιατρικές Σχολές, γίνεται κατ' αποκλειστικότητα στα νοσοκομεία, αφήνοντας τους γιατρούς της εξωνοσοκομειακής φροντίδας έξω από αυτά, για αυτό και υπάρχει ακόμη και σήμερα σαφής αντιπαλότητα, που φτάνει τα όρια της έχθρας μεταξύ νοσοκομειακών γιατρών και γιατρών (γενικών και ειδικοτήτων) της εξωνοσοκομειακής φροντίδας.

Αυτός ο σαφής διαχωρισμός ενδυναμώνεται περισσότερο από τους ισχύοντες νόμους αλλά και τους διαφορετικούς τρόπους διοίκησης και χρηματοδότησης και των δύο [19]. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Ο.Ο.Σ.Α. αντιστοιχούν 3,82 γιατροί ανά 1000 κάτοικους στην έρευνα του 2011 και 11,31 νοσηλευτές ανά 1000 κατοίκους για την ίδια χρονιά φέρνοντας την Γερμανία στην πρώτη θέση με τους περισσότερους γιατρούς και νοσηλευτές μεταξύ των Η.Π.Α., Καναδά, Αυστραλία και Ηνωμένου Βασιλείου [14].

3. Ηνωμένο Βασίλειο

Το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βορείου Ιρλανδίας είναι ένα κράτος με έκταση 243.610 τετραγωνικά χιλιόμετρα και πληθυσμό 63.742.977 κατοίκους. Επίσης αποτελεί μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ωστόσο έχει διατηρήσει το εθνικό νόμισμα, την στερλίνα όπου είναι το τέταρτο σε σειρά συναλλασσόμενο νόμισμα του κόσμου μετά το δολάριο, το ευρώ και το γιεν. Οι εθνότητες που περιλαμβάνει καθορίζονται από τέσσερις περιοχές, την Αγγλία, τη Σκωτία, την Ουαλία και τη Βόρεια Ιρλανδία.

Η επίσημη γλώσσα είναι τα Αγγλικά, ωστόσο αναγνωρισμένες γλώσσες είναι και η Σκωτική, με το 30% του πληθυσμού της Σκωτίας περίπου 1.500.000 ομιλητές, η Σκωτική Γαλλική γλώσσα με 60.000 ομιλητές στην Σκωτία, η Ουαλική με το 20% του πληθυσμού της Ουαλίας, και η Ιρλανδική με το 10% της Βορείου Ιρλανδίας.

Το μεγαλύτερο ποσοστό του πληθυσμού συγκεντρώνεται στο Λονδίνο, όπου είναι και η πρωτεύουσα, με 10.189.000 κατοίκους, και ακολουθούν το Μάντσεστερ με 2.624.000 κατοίκους, το Μπέρμιγχαμ με 2.497.000 κατοίκους και η Γλασκόβη με 1.219.000 κατοίκους [8].

Σύμφωνα με την έρευνα του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης σχετικά με την μετανάστευση το απόθεμα του μεταναστατευτικού πληθυσμού υπερδιπλασιάστηκε από το 1993-2013 φτάνοντας τους 7.900.000. Το Ηνωμένο Βασίλειο αποτελεί έναν από τους πιο σημαντικούς προορισμούς μεταναστών που εγκαταστάθηκαν στην Ευρώπη αλλά και μέσα από την Ευρώπη, με το 13% του συνολικού πληθυσμού των μεταναστών να είναι Πολωνοί, το 7,1% Ινδοί, το 6,5% Ιρλανδοί, το 3,8% Πακιστανοί, το 3% Ρουμάνοι, το 2,8% Ιταλοί και το 2,7% από τις Ηνωμένες Πολιτείες κ.α. [20].

Σύμφωνα με τον Δείκτη Ανθρώπινης Ανάπτυξης (Human Development Index) το βιοτικό επίπεδο του Ηνωμένου Βασιλείου, είναι στην 14 θέση παγκοσμίως και το προσδόκιμο επιβίωσης του συνολικού πληθυσμού είναι 80,42 χρόνια, 78,26 για τους άνδρες και 82,69 για τις γυναίκες [15].

Πίνακας 3.1 Σύγκριση Ηνωμένου Βασιλείου - Ελλάδα

	Πληθυσμός	A.E.Π. (2013)	Κατά κεφαλήν A.E.Π. (2013)	Ανεργία (2013)	Μέσος Μισθός (2013)	Δείκτης Ανθρώπινης Ανάπτυξης (2013)
Ηνωμένο Βασίλειο	63.742.977	\$2.678.454.886.796	\$38.256	7,60%	\$41.192	14η θέση
Ελλάδα	10.816.286	\$242.230.333.768	\$25.585,60	27,50%	\$25.503	29η θέση

3.1 Ηνωμένο Βασίλειο και Διαφθορά

Σύμφωνα με τον Δείκτη Αντίληψης για την Διαφθορά (Corruption Perceptions Index, CPI), το Ηνωμένο Βασίλειο κατατάσσεται στην 14^η πιο ενάρετη χώρα παγκοσμίως με βαθμολογία 78% για το 2014 [16].

Όπως και άλλες χώρες το Ηνωμένο Βασίλειο έχει τον δικό του οργανισμό για την διεθνή διαφάνεια, όπου είναι ένας αναγνωρισμένος και ανεξάρτητος φιλανθρωπικός οργανισμός. Η δράση της Διεθνούς Διαφάνειας του Ηνωμένου Βασιλείου (Transparency International UK) είναι κατά κύριο λόγο στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης και της φαρμακευτικής, της εθνικής άμυνας και στην διασφάλιση της ακεραιότητας των επιχειρήσεων στοχεύοντας να είναι απαλλαγμένες από τη διαφθορά οι δραστηριότητες και οι επιχειρηματικές συναλλαγές τους [21].

3.2 Οικονομία του Ηνωμένου Βασιλείου

Το Ηνωμένο Βασίλειο είναι η Τρίτη μεγαλύτερη οικονομία στην Ευρώπη μετά την Γερμανία και την Γαλλία, αποτελώντας το μεγαλύτερο χρηματοοικονομικό κέντρο με την μεγαλύτερη εμπορική δύναμη.

Η γεωργία είναι σε μεγάλο βαθμό μηχανοποιημένη, βασισμένη στα ευρωπαϊκά πρότυπα, παράγοντας περίπου το 60% των αναγκών σε τρόφιμα με λιγότερο από το 2% του εργατικού δυναμικού. Η αύξηση του Βρετανικού A.E.Π. οφείλεται κυρίως σε υπηρεσίες, ιδίως τραπεζικές, ασφαλιστικές και επιχειρηματικές, ωστόσο η βιομηχανία έχει μειωθεί σημαντικά, αλλά εξακολουθεί να αντιπροσωπεύει περίπου το 10% της οικονομικής παραγωγής.

Το 2008 η παγκόσμια οικονομική κρίση έπληξε ιδιαίτερα την Βρετανική οικονομία, λόγω της σημασίας του χρηματοπιστωτικού τομέα της, αναγκάζοντας την κυβέρνηση να εφαρμόσει μέτρα λιτότητας με στόχο να μειωθεί το έλλειμμα μέχρι το 2015, ωστόσο, το έλλειμμα αν και έχει μειωθεί, εξακολουθεί να παραμένει ένα από τα υψηλότερα της ομάδας των G7 [8].

Το εθνικό νόμισμα του Ηνωμένου Βασιλείου είναι η στερλίνα, η οποία είναι το 4^ο πιο ισχυρό νόμισμα ως προς το αποθεματικό, μετά από το δολάριο Η.Π.Α., το ευρώ και το γιεν [22]. Το εργατικό δυναμικό της χώρας διαχωρίζεται στον βιομηχανικό τομέα (18,2%), στον τομέα παροχής υπηρεσιών (80,4%) και στην γεωργία (1,4%). Ο βιομηχανικός τομέας της χώρας παράγει: εργαλεία, εξοπλισμό ηλεκτροπαραγωγής, εξοπλισμό αυτοματισμού, σιδηροδρομικό εξοπλισμό, ναυπηγική βιομηχανία, αεροπλάνα, μηχανοκίνητα οχήματα και εξαρτήματα, ηλεκτρικά είδη και εξοπλισμό επικοινωνιών, μέταλλα, χημικά, άνθρακα, πετρέλαιο, χαρτικά, κλωστοϋφαντουργία, είδη ένδυσης και άλλα καταναλωτικά αγαθά [8].

Πίνακας 3.2 Σύνθεση Βρετανικού Α.Ε.Π. 2014

Ηνωμένο Βασίλειο	Σύνθεση Α.Ε.Π. στη τελική χρήση 2014
Κατανάλωση των νοικοκυριών	64,8%
Δημόσια κατανάλωση	19,5%
Επενδύσεις παγίου κεφαλαίου	17,1%
Επενδύσεις σε αποθέματα	0,6%
Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	28,4%
Εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	-30,3%

3.3 Βασικός Μισθός και Εργαζόμενοι στο Ηνωμένο Βασίλειο

Ο βασικός μισθός στο Ηνωμένο Βασίλειο εξαρτάται από την ηλικία και εάν ο εργαζόμενος είναι μαθητευόμενος, θα πρέπει να είναι τουλάχιστον στην ηλικία αποφοίτησης από το σχολείο για να τον λάβει. Για το 2014 ο βασικός μισθός για μαθητευόμενους είναι στις 2,73 στερλίνες την ώρα, για κάτω των 18 ανέρχεται στις 3,79 στερλίνες την ώρα, ενώ για 18 έως 20 στις 5,13 στερλίνες την ώρα, για εργαζομένους από 21 ετών και πάνω ο κατώτατος μισθός είναι 6,5 στερλίνες την ώρα, το ύψος του κατώτατου ωρομισθίου για το 2014, σε όλες τις ηλικιακές κατηγορίες, είναι το υψηλότερο από το 2005 σύμφωνα με την επίσημη σελίδα της Βρετανίας σχετικά με τα εργασιακά [23].

Επίσης, σύμφωνα με έρευνα της Eurostat σχετικά με τις κατώτατες αποδοχές για το 2014 η οποία χωρίζει τις χώρες σε τρεις ομάδες, το Ηνωμένο Βασίλειο ανήκει στην τρίτη ομάδα χωρών με κατώτατο μισθό άνω των 1.000 ευρώ μηνιαίως, μετά από συναλλαγματική ισοτιμία, συγκριτικά με την Ελλάδα η οποία βρίσκεται στην δεύτερη ομάδα χωρών με ενδιάμεσο επίπεδο κατώτατων μισθών που κυμαίνεται από 500 έως 1000 ευρώ μηνιαίως. Η πρώτη κατηγορία περιλαμβάνει 15 χώρες των οποίων οι κατώτατοι μισθοί ήταν χαμηλότεροι από 500 ευρώ τον μήνα [9].

Επιπλέον το Ηνωμένο Βασίλειο έχει εναρμονίσει την νομοθεσία του με τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που διευκολύνουν την μετακίνηση εργαζομένων μέσα στην Ε.Ε. Η βασική αρχή που υπηρετούν όλες αυτές οι οδηγίες είναι ότι, εάν κάποιος πληροί τις προϋποθέσεις να ασκήσει ένα επάγγελμα σε μια χώρα μέλος, τότε μπορεί να ασκήσει το ίδιο επάγγελμα και σε άλλη χώρα μέλος της Ε.Ε..

Το Ηνωμένο Βασίλειο παρέχει υπηρεσίες για αναζήτηση εργασίας μέσω Jobcentres που αποτελούν ειδικευμένους ενδιαμέσους που μπορούν να βοηθήσουν στην αναζήτηση εργασίας, οι υπηρεσίες Jobcentres είναι εγκατεστημένες στις περισσότερες μικρές και μεγάλες πόλεις, παρέχοντας ταυτόχρονα πληροφορίες και συμβουλές σχετικά με τις δυνατότητες κατάρτισης. Πρόσβαση στα Jobsentres έχουν τόσο οι εργαζόμενοι, όσο και οι άνεργοι του Ηνωμένου Βασιλείου [24].

Ιδιαίτερα χρήσιμες μπορούν να αποδειχτούν και οι υπηρεσίες του ευρωπαϊκού δικτύου υπηρεσιών απασχόλησης (eures), το οποίο είναι ένα δίκτυο συνεργασίας για τη διευκόλυνση της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων στο εσωτερικό του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου [25].

Τέλος, ο Μέσος Μισθός του Ηνωμένου Βασιλείου ανέρχεται στα 41.192 δολάρια τον χρόνο για το 2013, ενώ η Ανεργία είναι στο 7,53% για το ίδιο έτος. Ωστόσο, σύμφωνα και με τους δύο δείκτες το Ηνωμένο Βασίλειο είναι στην τελευταία θέση με τον χαμηλότερο μέσο μισθό και το μεγαλύτερο ποσοστό ανεργίας μεταξύ της Γερμανίας, Καναδά, Η.Π.Α., Αυστραλίας [14].

3.4 Σύστημα Υγείας του Ηνωμένου Βασιλείου

Το Βρετανικό Σύστημα Υγείας (NHS) είναι γνωστό και ως μοντέλο Beveridge, αποτελεί ένα ολοκληρωμένο εθνικό σύστημα υγείας, δημόσια χρηματοδοτούμενο, που εξασφαλίζει καθολική, ίση πρόσβαση και βασισμένο στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας και τους γενικούς γιατρούς. Όλοι οι κάτοικοι έχουν δικαίωμα στην υγειονομική περίθαλψη που σε μεγάλο βαθμό είναι δωρεάν [19]. Οι δαπάνες για την υγεία στο Ηνωμένο Βασίλειο ανέρχονται στο 9,3% του Α.Ε.Π.(2012) [14].

3.5 Δομή Συστήματος Υγείας και Υγειονομική Κάλυψη του Ηνωμένου Βασιλείου

Το Βρετανικό Σύστημα Υγείας παρέχει καθολική κάλυψη του πληθυσμού της χώρας, προσφέροντας ίση πρόσβαση σε όλους τους πολίτες, ανεξάρτητα από την

επαγγελματική τους κατάσταση και το ύψος του εισοδήματός τους. Δικαιούχοι των υπηρεσιών υγείας του NHS είναι οι “κανονικοί κάτοικοι”(ordinarily residents) του Ηνωμένου Βασιλείου, δηλαδή όσοι διαμένουν νόμιμα στην χώρα. Οι επισκέπτες ή λαθρομετανάστες της χώρας παρέχεται δωρεάν υγειονομική περίθαλψη μόνο σε θεραπείες ατυχημάτων, επειγόντων περιστατικών και για ορισμένα λοιμώδη νοσήματα [19].

Η εθνική Υπηρεσία Υγείας καλύπτει υπηρεσίες πρόληψης, συμπεριλαμβανομένης της ανοσοποίησης και προγράμματα εμβολιασμού, νοσοκομειακή και εξωνοσοκομειακή περίθαλψη, ιατρικές υπηρεσίες, φαρμακευτική αγωγή ασθενών, οδοντιατρική και οφθαλμιατρική περίθαλψη, διανοητική περίθαλψη, συμπεριλαμβανομένης της φροντίδας για άτομα με μαθησιακές δυσκολίες, μακροχρόνια φροντίδα και αποκατάσταση. Για αρκετές από τις παραπάνω δημόσια καλυπτόμενες υπηρεσίες ο ασθενείς μπορεί να επιβαρύνεται με ένα καθορισμένο ποσό ή με μια χρέωση έως ένα προκαθορισμένο ανώτατο ποσό. Τα άτομα με χαμηλό εισόδημα και οι ευπαθείς ομάδες έχουν ευνοϊκότερη μεταχείριση, όπως απαλλαγή από τις χρεώσεις των συνταγογραφήσεων, οικονομική ενίσχυση για λήψη γυαλιών οράσεως κλπ [26].

Επίσης η ιδιωτική ασφάλιση υγείας δεν είναι τόσο διαδεδομένη στο Ηνωμένο Βασίλειο, καθώς μόνο το 12% του πληθυσμού διαθέτει. Η χρηματοδότηση του συστήματος υγείας γίνεται κατά κύριο λόγο από την γενική φορολογία με ποσοστό 76,2%, ενώ 18,4% προέρχεται από το φόρο μισθωτών υπηρεσιών από όλους τους εργαζομένους και 5,4% των εσόδων προέρχονται από τέλη χρήσης και άλλες πηγές εσόδων [19].

3.6 Επαγγελματίες Υγείας στο Ηνωμένο Βασίλειο

Το NHS σήμερα είναι ένας από τους μεγαλύτερους εργοδότες στον κόσμο με περίπου 1,4 εκατομμύρια υπαλλήλους. Ιδιαίτερη έμφαση έχει δοθεί στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας, όπου κυρίαρχο ρόλο έχει ο Γενικός Γιατρός, ο οποίος παραπέμπει τον ασθενή στην κατάλληλο γιατρό, και δευτερευόντως οι άλλοι επαγγελματίες υγείας [19].

Η Νοσοκομειακή Φροντίδα παρέχεται από γιατρούς ειδικοτήτων που εργάζονται σε δημόσια νοσοκομεία και αμείβονται με μισθό. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Ο.Ο.Σ.Α. αντιστοιχούν 2,74 γιατροί ανά 1.000 κατοίκους στην έρευνα του 2011, επίσης οι νοσηλευτές που καταγράφηκαν την ίδια χρονιά είναι 7,99 ανά 1000 κατοίκους, οι οποίοι έχουν μειωθεί σημαντικά από την προηγούμενη χρονιά (2010) όπου ήταν 9,52 ανά 1000 κατοίκους. Οι δαπάνες για την υγεία στο Ηνωμένο Βασίλειο ανέρχονται στο 9,23% του Α.Ε.Π., ποσοστό αρκετά χαμηλό συγκριτικά με τις υπηρεσίες που προσφέρονται [14].

4. Καναδάς

Ο Καναδάς είναι η δεύτερη μεγαλύτερη χώρα σε έκταση στον κόσμο που ανέρχεται στα 9.984.670 τετραγωνικά χιλιόμετρα, η οποία είναι εκατονταπλάσια της έκτασης της Ελλάδας. Αποτελείται από δέκα επαρχίες και τρεις περιφέρειες υπό ομοσπονδιακό έλεγχο. Ο πληθυσμός του Καναδά, ο οποίος ανέρχεται στα 34.834.841 κατοίκους, είναι πολύ μικρός συγκριτικά με το μέγεθός του και χωρίζεται σε αγγλόφωνους 58,7% του πληθυσμού και γαλλόφωνους 22% του πληθυσμού, όπου είναι και οι δυο επίσημες γλώσσες. Ένα μεγάλο μέρος του πληθυσμού συγκεντρώνεται στο Τορόντο 5.573.000 κάτοικοι, το Μόντρεαλ 3.856.000 κάτοικοι, και το Βανκούβερ 2.267.000 κάτοικοι, ωστόσο πρωτεύουσα του Καναδά είναι η Οττάβα όπου και συγκεντρώνονται 1.208.000 κάτοικοι [8].

Σύμφωνα με τον Δείκτη Ανθρώπινης Ανάπτυξης (Human Development Index) το βιοτικό επίπεδο του Καναδά είναι στην 8^η θέση παγκοσμίως [15] και το προσδόκιμο επιβίωσης του συνολικού πληθυσμού είναι 81,67 χρόνια, 79,07 χρόνια για τους άνδρες και 84,42 χρόνια για τις γυναίκες, γεγονός που προσελκύει μετανάστες από όλο τον κόσμο.

Μετά το πρώτο κύμα μετανάστευσης οι απαιτήσεις της χώρας υποδοχής έχουν ανέβει και ο Καναδάς σήμερα δέχεται ειδικευμένους εργαζομένους, με την διαδικασία της έκδοσης άδειας εργασίας να έχει γίνει πολύ αυστηρή, για την ακρίβεια ο Καναδάς δεν δέχεται μετανάστες εάν δεν έχουν πρόσκληση από κάποιον εργοδότη ή εάν κάνουν αίτηση για μετανάστευση. Το σημαντικό είναι πως για να εγκριθεί η άδεια εργασίας θα πρέπει ο ενδιαφερόμενος να προσκομίσει συστατικές επιστολές που αποδεικνύουν πως έχει εργαστεί για κάποιο χρονικό διάστημα στην ειδικότητα που θα προσληφθεί. Επίσης μπορεί ο ενδιαφερόμενος να κάνει αίτηση για μετανάστευση στην επίσημη ιστοσελίδα για μετανάστευση στον Καναδά [27].

Εντούτοις, σε περίπτωση που κάποιος επισκεφθεί τον Καναδά σαν τουρίστας με σκοπό να αναζητήσει εργασία και να μείνει μόνιμα, εάν βρει κάποιον εργοδότη να τον προσλάβει, η έγκριση της άδειας εργασίας αργεί με αποτέλεσμα να λήξει η θεώρηση εισόδου (visa) και να αναγκαστεί να επιστρέψει στην χώρα του μέχρι να εγκριθεί η άδεια εργασίας. Με αυτά τα μέτρα έχει επιτευχθεί η διαχείριση και ο έλεγχος των μεταναστατευτικών εισροών στην χώρα.

Πίνακας 4.1 Σύγκριση Καναδά - Ελλάδα

	Πληθυσμός	Α.Ε.Π. (2013)	Κατά κεφαλήν Α.Ε.Π. (2013)	Ανεργία (2013)	Μέσος Μισθός (2013)	Δείκτης Ανθρώπινης Ανάπτυξης (2013)
Καναδάς	34.834.841	\$1.826.768.562.832	\$43.038,00	7,08%	\$46.911	8 ^η θέση
Ελλάδα	10.816.286	\$242.230.333.768	\$25.585,60	27,50%	\$25.503	29 ^η θέση

4.1 Καναδάς και Διαφθορά

Σύμφωνα με τον Δείκτη Αντίληψης για την Διαφθορά (Corruption Perceptions Index, CPI), ο Καναδάς κατατάσσεται στην 10^η πιο ενάρετη χώρα παγκοσμίως με βαθμολογία 81% για το 2014 και στην υψηλότερη θέση με το πιο μικρό ποσοστό διαφθοράς σε σχέση με την Ελλάδα, την Γερμανία, το Ηνωμένο Βασίλειο, τις Η.Π.Α. και την Αυστραλία [16].

Επίσης, η Διεθνής Διαφάνεια του Καναδά (Transparency International Canada Inc) η οποία είναι ένα αναγνωρισμένο Καναδικό φιλανθρωπικό ίδρυμα, παρέχει μια λίστα ελέγχου κατά της διαφθοράς, βοηθώντας τις επιχειρήσεις να λειτουργούν στις διεθνείς αγορές χωρίς να διακυβεύεται η ακεραιότητα τους ή να παραβιάζουν την νομοθεσία του Καναδά. Μέσο του Οργανισμού Διεθνούς Διαφάνειας του Καναδά, έχει επιτευχθεί η καταπολέμηση της διαφθοράς σε εθνικό επίπεδο, με την προσπάθεια του οργανισμού αλλά και των πολιτών, από καταγγελίες που μπορούν να κάνουν στον οργανισμό [28].

4.2 Καναδική Οικονομία

Το οικονομικό σύστημα του Καναδά είναι παρόμοιο με των Η.Π.Α. ως προς το πρότυπο παραγωγής καθώς και το υψηλό βιοτικό επίπεδο, κατατάσσοντας τον στην 16^η θέση παγκοσμίως σύμφωνα με το Α.Ε.Π. του 2014 [8].

Το εθνικό νόμισμα είναι το δολάριο Καναδά, το οποίο είναι 5^ο πιο ισχυρό νόμισμα, ως προς το αποθεματικό, μετά από το δολάριο Η.Π.Α, το ευρώ, το γιεν και την στερλίνα [22]. Επίσης, το δολάριο Καναδά είναι ιδιαίτερα δημοφιλές στις κεντρικές τράπεζες λόγω της σχετικής οικονομικής ευρωστίας του Καναδά, της κυρίαρχης θέσης της καναδικής κυβέρνησης και την σταθερότητα των νομικών και πολιτικών συστημάτων της χώρας [29].

Μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο σημείωσε εντυπωσιακή ανάπτυξη, η οποία οφείλεται στην κατασκευαστική βιομηχανία, τα ορυχεία, καθώς και τους τομείς των

υπηρεσιών, μετατρέποντας το έθνος από μια αγροτική οικονομία σε μια βιομηχανική και αστική. Η συμφωνία του 1989 των Η.Π.Α. – Καναδά ήταν το σημείο αιχμής για την δραματική αύξηση του εμπορίου και της οικονομικής ολοκλήρωσης με τις Η.Π.Α., που αποτελούν τον κύριο εμπορικό εταίρο της, απορροφώντας τα τρία τέταρτα των καναδικών εξαγωγών σε εμπορεύματα κάθε χρόνο. Ο Καναδάς αποτελεί τον μεγαλύτερο ξένο προμηθευτή ενέργειας των Η.Π.Α., συμπεριλαμβανομένου του πετρελαίου, του φυσικού αερίου, ουρανίου και ηλεκτρικής ενέργειας.

Το εργατικό δυναμικό της χώρας διαχωρίζεται στον βιομηχανικό τομέα (13%), στον κατασκευαστικό τομέα (6%), στον τομέα παροχής υπηρεσιών (76 %), στην γεωργία (2%) και σε άλλους τομείς (3%) [8]. Ο βιομηχανικός τομέας της χώρας παράγει: εξοπλισμό μεταφορών, χημικά προϊόντα, ακατέργαστα ή μεταποιημένα ορυκτά, τρόφιμα, προϊόντα ξύλου και χαρτιού, αλιευτικά προϊόντα, πετρέλαιο και φυσικό αέριο. Το ευρύ φάσμα των παραγόμενων προϊόντων που εξάγονται έχει συντελέσει, και στον Καναδά, στο μικρό ποσοστό ανεργίας 7,1% (2013). Οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών κατέχουν το 30,9% της σύνθεσης του Καναδικού Α.Ε.Π. σε σχέση με τις εισαγωγές -33% (2014) [8].

Πίνακας 4.2 Σύνθεση Καναδικού Α.Ε.Π. 2014

Καναδάς	Σύνθεση Α.Ε.Π. Στη τελική χρήση 2014
Κατανάλωση των νοικοκυριών	56,2%
Δημόσια κατανάλωση	21,4%
Επενδύσεις παγίου κεφαλαίου	24,1%
Επενδύσεις σε αποθέματα	0,3%
Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	30,9%
Εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	-33%

4.3 Βασικός Μισθός και Εργαζόμενοι στον Καναδά

Ο κατώτατος μισθός, όπως είναι γνωστός στην Ελλάδα, δεν υπάρχει στον Καναδά, ωστόσο ο πραγματικά κατώτερος μισθός είναι πολύ μεγαλύτερος από αυτόν που έχει θεσμοθετηθεί στην Ελλάδα.

Επίσης υπάρχει τεράστια διαφορά μεταξύ των γεωγραφικών περιοχών του Καναδά όσο αφορά τον μισθό και τις συνθήκες διαβίωσης. Ο μισθός στον Καναδά εξαρτάται και από μετεωρολογικά αίτια αλλά και από την ζήτηση κάθε επαγγέλματος ανά

περιοχή, όπου οι διαφορές σε μερικές περιπτώσεις είναι σημαντικές ακόμα και ανά πόλη. Επίσης επικρατεί η οχτάωρη και πενταήμερη εργασία, ή 48 ώρες εβδομαδιαίως, σε περίπτωση όμως που ο εργοδότης και ο εργαζόμενος επιθυμούν να συνάψουν διαφορετικών όρων εργασιακή σχέση παραπάνω από 48 ώρες εβδομαδιαίως, τους επιτρέπεται αρκεί να υπογραφεί και από τους δύο συμβαλλόμενους. Εάν οι συνολικές ώρες εργασίας ξεπερνούν τις 60 εβδομαδιαίως, τότε η σύμβαση πρέπει να εγκριθεί πρώτα από τις αρμόδιες επιτροπές εργασίας του υπουργείου εργασίας για να έχει ισχύ.

Ένας ενδιαφερόμενος μπορεί να πληροφορηθεί για τις αμοιβές ανά ειδικότητα στον Καναδά μέσω διαδικτύου από την επίσημη σελίδα Living in Canada [30]. Σε αντίθεση με την Γερμανία το ποσοστό φτώχειας στον Καναδά έχει μειωθεί από 10,8% το 2009 σε 9,4% το 2012 [8]. Επίσης, συνολικά ο μέσος ετήσιος μισθός ανέρχεται σε \$46.911 [14].

Πίνακας 4.3 Μέσο Ωρομίσθιο 2010-2014

σε \$	Μέσο Ωρομίσθιο 2010	Μέσο Ωρομίσθιο 2012	Μέσο Ωρομίσθιο 2014
Άνδρες	24,51	25,67	26,57
Γυναίκες	21,08	22,13	22,86
Πλήρη Απασχόληση	24,32	25,46	26,44
Μερική Απασχόληση	16,22	16,97	17,42

Στον παραπάνω πίνακα παρατηρείται ότι το μέσο ωρομίσθιο των εργαζομένων στον Καναδά έχει αυξηθεί από το 2010, παρά την παγκόσμια οικονομική κρίση.

Πίνακας 4.4 Μέσος Εβδομαδιαίος Μισθός 2014

Τομέας	Μέσος Εβδομαδιαίος Μισθός σε Δολάρια, 2014
Ορυχεία	2.051
Φάμπρικες	1.041
Κατασκευές	1.215
Χονδρικό Εμπόριο	1.090
Λιανικό Εμπόριο	534
Σίτιση και Εστίαση	368
Μεταφορές	988
Ασφάλειες	1.076
Εκπαίδευση	988
Υγεία	855
Αναψυχή	618
Άλλες Υπηρεσίες	740

Επίσης, στον παραπάνω πίνακα είναι εμφανείς οι μισθολογικές διαφορές μεταξύ κάποιων ειδικοτήτων για το έτος 2014, με την εργασία σε ορυχεία και λατομεία, και άντληση πετρελαίου και αερίου να είναι η πιο κερδοφόρα με διαφορά. Ενώ στον τομέα της στέγασης και παροχής φαγητού παρέχονται στους εργαζόμενους οι χαμηλότερες μέσες εβδομαδιαίες απολαβές [30].

4.4 Σύστημα Υγείας του Καναδά

Το σύστημα υγείας στον Καναδά είναι γνωστό και ως Medicare και αποτελεί επιρροή από το σύστημα υγείας του Ηνωμένου Βασιλείου και των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής. Ανήκει στην κατηγορία του μοντέλου Beveridge, παρέχοντας καθολική κάλυψη για ιατρικές και νοσοκομειακές υπηρεσίες, οι υπόλοιπες υπηρεσίες υγείας παρέχονται μέσω ενός συνδυασμού κρατικών και συμπληρωματικών προγραμμάτων ιδιωτικής ασφάλισης. Οι δαπάνες για την υγεία στον Καναδά ανέρχονται στο 10,9% του Α.Ε.Π.(2012) [14].

4.5 Δομή Συστήματος Υγείας και Υγειονομική Κάλυψη του Καναδά

Το υγειονομικό σύστημα του Καναδά είναι ιδιαίτερα αποκεντρωμένο, με τις τρεις περιφέρειες και τις δέκα επαρχίες της χώρας να είναι αρμόδιες για τη φροντίδα υγείας. Η κυβέρνηση χρηματοδοτεί το δημόσιο σύστημα υγείας της κατά κύριο λόγο μέσω των φορολογικών εσόδων, με την δημόσια χρηματοδότηση να αντιπροσωπεύει το 71% των συνολικών δαπανών υγείας το 2009.

Η χρηματοδότηση των επαρχιών γίνεται μέσω της υπηρεσίας “Μεταβίβασης Υγείας του Καναδά”, η οποία συμβάλει περίπου στο 22% του συνόλου των επαρχιακών και περιφερειακών δαπανών για την υγεία. Οι μέθοδοι χρηματοδότησης είναι διαφορετικοί σε κάθε επαρχία και περιφέρεια, όπου έχουν μεγάλη ελευθερία στην κατανομή των πόρων με αποτέλεσμα να εξυπηρετούνται καλύτερα οι ανάγκες του πληθυσμού.

Επίσης οι δαπάνες των ιδιωτικών προγραμμάτων υγείας αποτελούν το 30% περίπου των συνολικών δαπανών υγείας, καθιστώντας την ιδιωτική ασφάλιση ιδιαίτερα διαδεδομένη στον Καναδά, καθώς τα 2/3 του πληθυσμού έχουν συνάψει ιδιωτική ασφαλιστική κάλυψη. Η ιδιωτική ασφάλιση υγείας καλύπτει κατά κύριο λόγο υπηρεσίες που δεν καλύπτει το δημόσιο σύστημα υγείας, όπως οφθαλμιατρική κάλυψη, οδοντιατρική κάλυψη, συνταγογραφούμενα φάρμακα, υπηρεσίες

αποκατάστασης, φροντίδα στο σπίτι, νοσηλεία σε ιδιωτικά δωμάτια κ.α.. Τα ιδιωτικά ασφαλιστικά προγράμματα παρέχονται κατά 80% από ασφαλιστικές εταιρίες και 20% από μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς ασφάλισης. Οι επαρχιακές και περιφερειακές κυβερνήσεις ελέγχουν αυστηρά την ιδιωτική ασφάλιση, για την διασφάλιση ότι πληρούνται όλες οι υποχρεώσεις προς τα συμβαλλόμενα μέρη [26] [31].

4.6 Επαγγελματίες Υγείας στον Καναδά

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Ο.Ο.Σ.Α. αντιστοιχούν 2.44 γιατροί ανά 1.000 κάτοικους στην έρευνα του 2011, ο αριθμός των οποίων έχει αυξηθεί από το 2002 όπου ήταν 2.11 ανά 1.000 κάτοικους, εντούτοις παραμένει σημαντικά χαμηλότερος από την Γερμανία, όπου αντιστοιχούν 3,82 γιατροί ανά κάτοικο(2011). Επίσης, σύμφωνα με την έρευνα του Ο.Ο.Σ.Α. το 2011, καταγράφηκαν 9,25 νοσηλευτές ανά 1.000 κάτοικους, λιγότεροι συγκριτικά με την πάλι πρωτοπόρο Γερμανία όπου αντιστοιχούν 11,31. Ωστόσο, σύμφωνα με το δημοσίευμα της канаδικής εφημερίδας National Post, ο χρόνος αναμονής στα επείγοντα περιστατικά είναι πάρα πολύ μεγάλος συγκριτικά με τις ανεπτυγμένες χώρες. Για τους περισσότερους ασθενείς η αναμονή διαρκεί περίπου 7.5 ώρες κατά μέσο όρο και ο χρόνος που περνάει στα επείγοντα πριν μεταφερθούν σε κλίνη υπολογίζεται να είναι περίπου 28 ώρες [32].

5. Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής

Οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής [8] βρίσκονται στο βόρειο τμήμα της ηπείρου με συνολική έκταση 9.826.675 τετραγωνικά χιλιόμετρα. Ο πληθυσμός της με την απογραφή του 2014 αγγίζει τους 318.892.103 κάτοικους. Γεωγραφικά συνορεύει βόρεια με τον Καναδά και νότια με το Μεξικό. Ανατολικά βρέχεται από τον βόρειο Ατλαντικό ωκεανό ενώ η δυτική πλευρά της χώρας βρέχεται από τον βόρειο ειρηνικό ωκεανό. Αξιοσημείωτο εδώ είναι πως στην γεωγραφική κάλυψη της χώρας εντάσσεται και η Αλάσκα παρόλο που η γεωγραφική της θέση βρίσκεται αποσπώμενη των συνόρων των υπόλοιπων Ηνωμένων Πολιτειών.

Το κλίμα της, λόγω της μεγάλης έκτασης, ποικίλει από περιοχή σε περιοχή. Συγκεκριμένα σε περιοχές όπως την Χαβάη ή την Φλόριντα το κλίμα είναι τροπικό. Αρκτικό στις βόρειες περιοχές και στην Αλάσκα, ημίξηρο στις δυτικές πεδιάδες του ποταμού Μισισσιπή και άγονο στο νοτιοδυτικό τμήμα. Η μορφολογία του εδάφους της καθώς και το υπέδαφος της, την καθιστούν σημαντική δύναμη όσο αφορά τους φυσικούς της πόρους. Τέτοιοι πόροι είναι: άνθρακας, χαλκός, μόλυβδος, μολυβδαίνιο, φωσφορικά, στοιχεία σπάνιων γαιών, ουράνιο, βωξίτης, χρυσός, σίδηρος, υδράργυρος, νικέλιο, κάλιο, άργυρο, βολφράμιο, ψευδάργυρο, πετρέλαιο, φυσικό αέριο, ξυλεία, καλλιεργήσιμη γη.

Τα αποθέματα άνθρακα συγκεκριμένα φτάνουν τα 491 δισεκατομμύρια μικρών τόνων, φτάνοντας το 27% του συνολικού κόσμου καθιστώντας την χώρα πρώτη δύναμη.

Ενώ οι φυσικοί πόροι δείχνουν να συντελούν στην ανάπτυξη της χώρας, στον αντίποδα φαίνονται οι φυσικοί κίνδυνοι, οι οποίοι δρουν ως ανασταλτικός παράγοντας ανάπτυξης. Οι φυσικοί αυτοί κίνδυνοι από τόπο σε τόπο διαφέρουν. Η περιοχή του Ειρηνικού ωκεανού είναι ιδιαίτερα ευπαθής σε τσουνάμι και ηφαίστεια που οφείλεται στην σεισμική δραστηριότητα του υπεδάφους. Η ανατολική πλευρά η οποία βρέχεται από τον Ατλαντικό ωκεανό πλήττεται από τυφώνες που φτάνουν μέχρι τον κόλπο του Μεξικού. Μεσοδυτικά και νοτιοανατολικά κυριαρχούν ανεμοστρόβιλοι. Στην πολιτεία της Καλιφόρνια συγκεκριμένα παρουσιάζονται κατολισθήσεις λάσπης, ενώ όλη η δυτική πλευρά στην οποία εντάσσεται και η

Καλιφόρνια κάνουν την εμφάνιση τους πλημμύρες λόγω των συχνών δασικών πυρκαγιών.

Τέλος στην Αλάσκα, λόγω του φαινομένου του θερμοκηπίου, οι πλημμύρες στα βόρεια κυρίως της περιοχής προκαλούν έντονη ανησυχία στους μόνιμους κατοίκους της. Τα κλιματολογικά φαινόμενα μπορεί να βρίσκονται σε υψηλά επίπεδα κρισιμότητας για την χώρα, υψηλά όμως επίπεδα παρατηρούμε και στο προσδόκιμο ζωής, το οποίο δίνει μια αισιόδοξη νότα πως οι εκάστοτε κυβερνήσεις μεριμνούν για να κρατούν τα ποσοστά υψηλά.

Έτσι με στατιστικές μελέτες που αφορούν το έτος 2014, το προσδόκιμο για τους άντρες αναγράφεται σε 77,11 χρόνια ενώ για τις γυναίκες σε 81,94 χρόνια, ενώ σύμφωνα με τον δείκτη ανθρώπινης ανάπτυξης (Human Development Index) το βιοτικό επίπεδο της Αμερικής βρίσκεται στην 5^η θέση.

Πίνακας 5.1 Σύγκριση Η.Π.Α. - Ελλάδα

	Πληθυσμός	Α.Ε.Π. (2013)	Κατά κεφαλήν Α.Ε.Π. (2013)	Ανεργία (2013)	Μέσος Μισθός (2013)	Δείκτης Ανθρώπινης Ανάπτυξης (2013)
Η.Π.Α.	318.892.103	\$16.768.100.000.000	\$52.985	7,38%	\$56.340	5η θέση
Ελλάδα	10.816.286	\$242.230.333.768	\$25.585,60	27,50%	\$25.503	29η θέση

5.1 Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής και Διαφθορά

Οι Η.Π.Α σύμφωνα με τον Δείκτη Αντίληψης για την Διαφθορά (Corruption Perceptions Index, CPI), βρίσκεται στην 17^η θέση του παγκόσμιου χάρτη με βαθμολογία 74% συγκριτικά με την Ελλάδα που βρίσκεται στην 63^η θέση με βαθμολογία 43%. Τα στατιστικά στοιχεία αφορούν το έτος 2014. Το 2013 η ίδια στατιστική υπηρεσία, παρουσίαζε τις Η.Π.Α. βαθμολογικά με 73% ενώ και το 2012 η βαθμολογία παρέμεινε στα ίδια ποσοστά [16].

5.2 Οικονομία των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής

Η οικονομία των Ηνωμένων Πολιτειών αδιαμφισβήτητα βασίζεται πάνω στην τεχνολογία. Τα πρωτεία της τεχνολογικής οικονομίας ήρθε να πάρει η Κίνα το 2014 ρίχνοντας τις Η.Π.Α. για πρώτη φορά στην δεύτερη θέση τα οποία κατείχε για παραπάνω από έναν αιώνα. Η τεχνολογική αυτή οικονομία βασίζεται πάνω σε επιχειρήσεις που ασχολούνται κυρίως με:

- Υπολογιστές
- Ιατρική
- Αεροδιαστημική
- Στρατιωτικό εξοπλισμό

Η τεχνολογική αυτή ανάπτυξη δημιουργήθηκε στον βωμό των δυνατών – αδυνάτων δημιουργώντας έτσι ένα πυραμιδοειδές εργασιακό μοντέλο, όπου στην κορυφή βρίσκονται οι “ισχυροί” και κατεβαίνοντας προς την βάση οι υπάλληλοι & εργάτες.

Οι υπάλληλοι και οι εργάτες είναι κυρίως άτομα με χαμηλή επαγγελματική εκπαίδευση και τεχνική δεξιότητα σε σχέση με τα υψηλά επαγγελματικά στρώματα. Αυτό αντικατοπτρίζεται άμεσα στην μισθολογική διαφορά που επικρατεί μεταξύ τους μέσα στην επιχείρηση καθώς και στην ασφαλιστική κάλυψη που παρέχεται τους εργαζομένους. Η οικονομική εκμετάλλευση των κεφαλαιούχων προς το ανειδίκευτο ή χαμηλά εκπαιδευμένο προσωπικό, σε συνδυασμό με την παγκοσμιοποίηση του εμπορίου, έφερε ως αποτέλεσμα την πτώση των εισοδημάτων τους, παρόλο που η παραγωγή παρουσιάζει αυξήσεις.

Η χώρα στο μεγαλύτερο ποσοστό της απασχολείται με τον δευτερογενή και τριτογενή τομέα παραγωγής. Ο δείκτης εργατικού δυναμικού σε σχέση με το επάγγελμα που αφορά το έτος 2009 επιβεβαιώνει πως στην γεωργία, δασοκομία και αλιεία οι απασχολούμενοι καλύπτουν το 0,7%, στην κατασκευή, εξόρυξη, την μεταφορά και την βιοτεχνία το 20,3%, οι διοικητικές υπηρεσίες και οι τεχνίτες το 37,3%, οι πωλητές και οι επαγγελματίες με θέση γραφείου το 24,2% ενώ υπάρχει και ένα ποσοστό άλλων υπηρεσιών που καλύπτει το 17,6%. Τα ποσοστά βέβαια δεν εμπεριέχουν τους ανέργους που το ποσοστό τους αγγίζει το 6,2% το 2014 ενώ το 2013 ήταν 7,4%. Έτσι οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών κατέχουν το 13,40% της σύνθεσης του αμερικάνικου Α.Ε.Π. σε σχέση με τις εισαγωγές -16,40% [8].

Πίνακας 5.2 Σύνθεση Α.Ε.Π. των Η.Π.Α. 2014

Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής	Σύνθεση Α.Ε.Π. Στη τελική χρήση
Κατανάλωση των νοικοκυριών	68,70%
Δημόσια κατανάλωση	18,10%
Επενδύσεις παγίου κεφαλαίου	15,90%
Επενδύσεις σε αποθέματα	0,40%
Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	13,40%
Εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	-16,40%

5.3 Βασικός Μισθός και Εργαζόμενοι στις Η.Π.Α.

Το βασικό κατώτατο ωρομίσθιο των Ηνωμένων Πολιτειών μέχρι σήμερα βρίσκεται στα 7,25 δολάρια [33]. Με ανακοίνωση όμως του προέδρου Barack Obama πρόκειται να ανέβει περί τα 10,10 δολάρια. Η κίνηση αυτή παίρνεται από τον πρόεδρο με σκοπό να βοηθήσει αφενός τους φορολογούμενους, αφετέρου να ενισχύσει την αγορά. Μια τέτοια κίνηση θεωρείται ότι θα φέρει αύξηση της παραγωγής μιας και ο κόσμος θα διακατέχεται από εμπιστοσύνη ως προς τις καταναλωτικές του ανάγκες.

Τα ασθενέστερα οικονομικά στρώματα θα βελτιώσουν ποιοτικά και αποτελεσματικά τις υπηρεσίες της χώρας μιας και οι οικονομικές τους απολαβές θα μπορούν να τους στηρίξουν σε πιθανή χρησιμοποίηση τους. Αυτή η αύξηση δεν θα αφορά μόνο τους εργαζομένους αλλά και τους συνταξιούχους. Σκοπός αυτής της απόφασης είναι να ισορροπηθεί ο χαμηλόμισθος πληθυσμός και η μεσαία τάξη με τα ανώτατα οικονομικά στρώματα [34].

5.4 Σύστημα Υγείας των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής

Το σύστημα υγείας των Η.Π.Α. μοιάζει αρκετά με το γερμανικό υγειονομικό μοντέλο (Bismark). Σημαντική διαφορά όμως παρατηρείται, πως ενώ το γερμανικό μοντέλο καλύπτει κοινωνική ασφάλιση, το αμερικανικό εμφανίζει ιδιωτική ασφάλιση. Βέβαια με την εισαγωγή του Medicare και Medicaid που αφορούν ηλικιωμένα άτομα, χαμηλόμισθες μητέρες και αναπήρους μπορούμε να πούμε πως υπάρχει και κοινωνική ασφάλιση [35].

5.5 Επαγγελματίες Υγείας στις Η.Π.Α.

Οι επαγγελματίες υγείας των Η.Π.Α. έχουν κατηγοριοποιηθεί σε τρεις τομείς οι οποίοι είναι:

- Επαγγελματίες που παρέχουν υγειονομική περίθαλψη, διάγνωση και θεραπεία.
- Επαγγελματίες με τεχνικά και τεχνολογικά χαρακτηριστικά.
- Λοιποί επαγγελματίες υποστηρικτικού χαρακτήρα.

Η κάθε κατηγορία περιλαμβάνει συγκεκριμένους επαγγελματίες. Η παρακάτω μελέτη παρουσιάζει τα χαρακτηριστικά της κάθε κατηγορίας.

Στην πρώτη κατηγορία εντάσσονται οι χειροπράκτες, οδοντίατροι, οπτομετρητές, ποδολόγοι, φαρμακοποιοί, νοσηλευτές (REN) και οι βοηθοί ιατρών. Επίσης θεραπευτές γλωσσικών διαταραχών, φυσίατροι και θεραπευτές με εξειδίκευση σε αναπνευστικές παθήσεις εντάσσονται σε αυτήν την κατηγορία.

Η δεύτερη κατηγορία περιλαμβάνει επαγγελματίες με τεχνολογικές και τεχνικές δεξιότητες. Αρμόδιοι κλινικών εργαστηρίων, οδοντιατρικοί υγιεινολόγοι, νοσηλευτές (LPNs) και τεχνικοί ιατρικών αρχείων. Σε αυτό το σημείο πρέπει να αποσαφηνίσουμε την διαφορά των τεχνολόγων με τους τεχνικούς επαγγελματίες. Η κύρια διαφορά είναι η εκπαίδευση. Οι τεχνολόγοι αποκτούν μεγαλύτερη εκπαίδευση και για τον λόγο αυτό είναι επόπτες των τεχνικών επαγγελματιών.

Η τρίτη και τελευταία κατηγορία αφορά επαγγελματίες που ο ρόλος τους είναι υποστηρικτικός απέναντι στον ιατρικό, νοσηλευτικό και οδοντιατρικό δυναμικό της χώρας. Επισκέπτονται ασθενείς κατ οίκον μαζί με τον ειδικευμένο ιατρικό επαγγελματία και προσφέρουν τις υπηρεσίες τους σε οτιδήποτε τους ζητηθεί [36].

5.6 Υγειονομική κάλυψη του πληθυσμού στις Η.Π.Α.

Η υγειονομική κάλυψη του πληθυσμού είναι αρκετά ιδιόμορφη. Η ιδιομορφία αυτή σχετίζεται με το ότι στον ιδιωτικό και στον δημόσιο τομέα υπάρχουν πολλά παρακλάδια που αφορούν ηλικιακές και οικονομικές τάξεις ανθρώπων. Η κοινωνική ασφάλιση περιλαμβάνει το Medicare, το Medicaid, την περίθαλψη του στρατού και το Veterans Administration.

Το Medicare αφορά ηλικίες από 65 ετών και άνω και περιπτώσεις ατόμων ειδικών αναγκών, ενώ το Medicaid επικεντρώνεται στις οικονομικά ασθενέστερες ομάδες. Το Veterans Administration περιθάλπει βετεράνους και τις οικογένειες αυτών. Στατιστικές μελέτες του 2010 έδειξαν πως ο δημόσιος τομέας περιέθαλψε το 27% του συνολικού πληθυσμού. Ενδεικτικά από το 27%, το 14% αφορούσε άτομα μέσω Medicare, το 12% μέσω Medicaid, ενώ ένα ποσοστό τις τάξεως του 1% καλύφθηκε από προγράμματα του στρατού. Και τα τέσσερα πακέτα δημόσιας περίθαλψης περιλαμβάνουν ορισμένες κοινές ανέσεις τέτοιες όπως:

- Νοσοκομειακή & Εξωνοσοκομειακή περίθαλψη
- Ιατρικές υπηρεσίες

Σε ορισμένα πακέτα συναντάμε επίσης και κάλυψη για φυσιοθεραπείες, προληπτικούς ελέγχους, συνεδρίες που αφορούν την ψυχική υγεία και φάρμακα.

Οι Ηνωμένες Πολιτείες βρίσκονται στην κορυφή με την πιο δαπανηρή υγεία. Η παραπάνω έρευνα έδειξε πως λόγω του αυξημένου κόστους των υγειονομικών παροχών, υπήρχε πληθυσμός που αδυνατούσε να πληρώσει, μένοντας αποστασιοποιημένος από την περίθαλψη. Το 16% του συνολικού πληθυσμού της χώρας που υπολογίζεται σε 50 εκατομμύρια ανθρώπους βρέθηκε σε αυτήν την κατηγορία. Το 2009 έγινε μια προσπάθεια για παιδιά χαμηλού εισοδήματος να μπορέσουν να έρθουν σε επαφή με τους φορείς υγείας. Στο ειδικό αυτό πρόγραμμα 7,7 εκατομμύρια παιδιά μπόρεσαν να έχουν πρόσβαση.

Η ιδιωτική ασφάλιση πλαισιώνεται από 1200 κερδοσκοπικούς και μη κερδοσκοπικούς ασφαλιστικούς φορείς οι οποίοι εποπτεύονται από τον κρατικό μηχανισμό. Χρηματοδοτούνται από την προσωπική ασφάλιση του πελάτη ή από τον εργοδότη. Η χρηματοδότηση από τον εργοδότη είναι το πιο συχνό φαινόμενο ιδιωτικής ασφάλισης, διότι δημιουργούνται ομαδικά πακέτα (τύπου εταιρικά) τα οποία είναι πλούσια σε υγειονομικές παροχές.

Παρόλα αυτά υπάρχουν και περιπτώσεις που άτομα είναι συμβεβλημένα και στην δημοσία και στην ιδιωτική ασφάλιση ταυτόχρονα [26].

6. Αυστραλία

Η Αυστραλία [8] είναι η χώρα – ήπειρος (Ωκεανία) η οποία βρέχεται από δύο ωκεανούς. Τον Ινδικό και τον νότιο Ειρηνικό. Η έκταση της φτάνει στο σύνολο τα 7.741.220 τετραγωνικά χιλιόμετρα ενώ ο πληθυσμός της ανέρχεται στους 22.507.617 με βάση την απογραφή του 2014.

Η Αυστραλία θεωρείται η πιο ξηρή ήπειρος της γης. Για τον λόγο αυτό ο πληθυσμός της κατοικεί σε παραθαλάσσιες περιοχές περιμετρικά της ηπείρου. Σημαντικότερες αστικές περιοχές είναι: το Σύδνεϋ, η Μελβούρνη, το Μπρίσμπεϊν, το Περθ, η Αδελαΐδα και η Καμπέρα. Πέρα του ξηρού κλίματος, η Αυστραλία είναι ευάλωτη και σε σφοδρά καιρικά φαινόμενα. Πλημμύρες και πυρκαγιές κάνουν συχνά την εμφάνιση τους στην ήπειρο με αποτέλεσμα τα περιβαλλοντικά θέματα μακροπρόθεσμα να ανησυχούν τον μόνιμο πληθυσμό.

Οι κλιματολογικές αλλαγές ωστόσο δείχνουν να προκαλούν σοβαρές δημογραφικές προκλήσεις. Οι προκλήσεις αυτές κατατάσσουν την χώρα στην εκατοστή εξηκοστή δεύτερη θέση ανάμεσα σε διακόσιες είκοσι τέσσερις θέσεις παγκοσμίως [8]. Μπορεί ο ρυθμός γεννήσεων να είναι αρκετά χαμηλός, αυτό δεν συμβαίνει και με το ποσοστό του προσδόκιμου ζωής.

Η Αυστραλία κατατάσσεται στην δέκατη θέση του παγκόσμιου πίνακα με προσδόκιμο ζωής τα 82,07 μέσο όρο, 79,63 στους άντρες και 84,64 στις γυναίκες, ενώ σύμφωνα με τον δείκτη ανθρώπινης ανάπτυξης του 2014 (Human Development Index), το βιοτικό επίπεδο της Αυστραλίας βρίσκεται στην 2^η θέση.

Πίνακας 6.1 Σύγκριση Αυστραλίας - Ελλάδας

	Πληθυσμός	Α.Ε.Π. (2013)	Κατά κεφαλήν Α.Ε.Π. (2013)	Ανεργία (2013)	Μέσος Μισθός (2013)	Δείκτης Ανθρώπινης Ανάπτυξης (2013)
Αυστραλία	22.507.617	\$1.560.372.473.125,2	\$44.145	5,65%	\$50.449	2 ^η θέση
Ελλάδα	10.816.286	\$242.230.333.768	\$25.585,60	27,50%	\$25.503	29 ^η θέση

6.1 Αυστραλία και Διαφθορά

Η Αυστραλία σύμφωνα με τον Δείκτη Αντίληψης για την Διαφθορά (Corruption Perceptions Index CPI), βρίσκεται στην 11 θέση του παγκόσμιου χάρτη με βαθμολογία 80%, συγκριτικά με την Ελλάδα που βρίσκεται στην 69^η θέση με βαθμολογία 43%. Τα στατιστικά στοιχεία αφορούν το έτος 2014. Το 2013 η ίδια στατιστική υπηρεσία, παρουσίαζε την Αυστραλία βαθμολογικά με 81% ενώ το 2012 με 85% [16].

6.2 Αυστραλιανή Οικονομία

Η οικονομία της Αυστραλίας έμεινε ανεπηρέαστη από την παγκόσμια οικονομική κρίση. Αυτό οφείλεται στο ότι το τραπεζικό της σύστημα καθώς και ο πληθωρισμός βρίσκεται ακόμα υπό έλεγχο. Σε έλεγχο επίσης βρίσκεται η ανεργία και το δημόσιο χρέος με χαμηλά ποσοστά, δημιουργώντας έτσι στην χώρα συνθήκες ανάπτυξης.

Το ποσοστό ανεργίας φτάνει το 6% το 2014 ενώ το 2013 ήταν χαμηλότερο κατά 0,3%. Η οικονομική αυτή ανάπτυξη επικρατεί στην χώρα για παραπάνω από 20 χρόνια με ποσοστό που αγγίζει ετησίως το 3%. Πηγή ενέργειας της χώρας είναι η Ασία, με σημαντικότερη χώρα την Κίνα. Οι επενδύσεις της Αυστραλίας, δημιουργούν συνθήκες για εξαγωγές προϊόντων. Εξαγωγές όπως:

- Φυσικών πόρων (άνθρακα, σίδηρο, χαλκό, χρυσό, φυσικό αέριο, ουράνιο ανανεώσιμες πηγές ενέργειας)
- Ενέργειας
- Τρόφιμα

Οι επαγγελματίες δραστηριοποιούνται σε τρεις βασικές κατηγορίες. Την γεωργία, την βιομηχανία και τις υπηρεσίες. Το μεγαλύτερο ποσοστό με βάση τα στατιστικά του 2009 το κατέχουν οι υπηρεσίες που φτάνει το 75%, ακολουθεί η βιομηχανία με 21,1% και κλείνει με την γεωργία με ποσοστό 3,6%. Οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών κατέχουν το 21,30% της σύνθεσης του αυστραλιανού Α.Ε.Π. σε σχέση με τις εισαγωγές -21,8% [8].

Πίνακας 6.2 Σύνθεση Αυστραλιανού Α.Ε.Π. 2014

Αυστραλία	Σύνθεση Α.Ε.Π. Στη τελική χρήση 2014
Κατανάλωση των νοικοκυριών	55,70%
Δημόσια κατανάλωση	18,10%

Επενδύσεις παγίου κεφαλαίου	26,70%
Επενδύσεις σε αποθέματα	-0,10%
Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	21,30%
Εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	-21,80%

Η πολιτική της Αυστραλίας τις τελευταίες δεκαετίες έχει ως στόχο την αύξηση των εξαγωγών των δευτερογενών προϊόντων και υπηρεσιών σε σχέση με τα αγαθά του πρωτογενή τομέα παραγωγής. Ο εγχώριος ανταγωνισμός σε συνδυασμό με τις επενδύσεις που προέρχονται από την ξένη αγορά, κρατά την οικονομική ευημερία σε τροχιά ανάπτυξης.

Η γεωγραφική της θέση όμως λειτούργησε ως ανασταλτικός παράγοντας στην επίτευξη των οικονομικών στόχων που είχε θέσει. Η απόσταση από τις διεθνείς αγορές, η διασπορά που παρουσιάζει σαν χώρα, η εμπορική πολιτική, η βιομηχανική πολιτική, οι μικροοικονομικές μεταρρυθμίσεις και με ένα σύστημα υγείας να βρίσκεται σε μεταβατικό στάδιο, ανάγκασαν την χώρα να αναπροσαρμόζει τις πολιτικές της για να φτάσει στο σήμερα. Από το 1980 η Αυστραλία έχει βγει στον διεθνή ανταγωνισμό. Αυτό επιτεύχθηκε με πολλές εσωτερικές διαφοροποιήσεις τέτοιες όπως:

- Χρηματοοικονομική απορρύθμιση
- Κυμαινόμενη συναλλαγματική ισοτιμία
- Μείωση δασμολογικών φραγμών
- Αλλαγές στο φορολογικό σύστημα
- Απελευθέρωση των αγορών εργασίας & προϊόντων
- Εφαρμογή αξιόπιστης μεσοπρόθεσμης πολιτικής (νομισματικής - δημοσιονομικής) [37]

6.3 Βασικός Μισθός και Εργαζόμενοι στην Αυστραλία

Ο κατώτατος μισθός της χώρας καθορίζεται από την επιτροπή εργασίας. Η επιτροπή αυτή αποφασίζει κάθε χρόνο για το όριο του κατώτατου μισθού και οι αποφάσεις δημοσιεύονται με έκθεση πριν τις 1^ης Ιουλίου. Από εκείνη την ημερομηνία και έπειτα μπαίνει σε εφαρμογή η απόφαση της επιτροπής εργασίας.

Με τα σημερινά δεδομένα, ο κατώτατος μισθός διαμορφώνεται στα 16,87 δολάρια εργατοώρας ή στα 640,90 δολάρια εβδομαδιαία. Το εβδομαδιαίο ωράριο απαιτεί την

συμπλήρωση 38 ωρών εργασίας. Να τονιστεί πως τα παραπάνω ποσά δεν είναι καθαρά διότι εντάσσεται και φόρος. Οι εργοδότες πρέπει να συμμορφώνονται με τις κρατικές διατάξεις. Σε διαφορετική περίπτωση η χώρα έχει θεσπίσει ποινές. Αν το παράπτωμα αφορά ένα άτομο ο εργοδότης θα πληρώσει 10.200 δολάρια, αν είναι εταιρικό, τότε το ποσό ανέρχεται στα 51.000 δολάρια [38].

6.4 Σύστημα υγείας της Αυστραλίας

Το Αυστραλιανό υγειονομικό σύστημα χρηματοδοτείται κυρίως από την φορολογία της χώρας. Η εμφάνιση όμως των ασφαλιστικών ταμείων κάνει και εδώ την εμφάνιση της θυμίζοντας πολύ στο ελληνικό υγειονομικό μοντέλο. Δημόσιοι και ιδιωτικοί φορείς υγείας σε συνεργασία με το ομοσπονδιακό σύστημα, το οποίο έχει θεσπίσει η Κοινοπολιτεία (Αυστραλιανή Κυβέρνηση) παρέχουν χορηγημένες υπηρεσίες υγείας στους πολίτες. Ειδική μέριμνα παρέχεται σε άτομα προχωρημένης ηλικίας, όπου η χώρα έκτος από υπηρεσίες υγείας συμβάλει σε φαρμακευτικά προϊόντα και ιδρυματική κάλυψη (γηροκομεία).

Η δημόσια υγεία της Αυστραλίας έκτος από την χρηματοδότηση των δημόσιων νοσοκομείων, μεριμνά και σε υπηρεσίες που αφορούν την ψυχική υγεία των ασθενών ενώ κάτοικοί απομακρυσμένων περιοχών από τα μεγάλα αστικά κέντρα μπορούν να χρησιμοποιήσουν και αυτοί τις δημόσιες παροχές υγείας. Στον ιδιωτικό τομέα, παρέχεται νοσοκομειακή και οδοντιατρική περίθαλψη, καθώς και εξελιγμένα διαγνωστικά κέντρα. Ο ιδιωτικός τομέας συμπεριλαμβάνεται στα ασφαλιστικά ταμεία, πράγμα που δίνει περισσότερες ιατρικές επιλογές στους ασφαλισμένους πολίτες. Αρχή της Κοινοπολιτείας είναι να έχουν πρόσβαση οι πολίτες της, σε ποιοτική υγεία ανεξάρτητα από το αν έχουν να πληρώσουν [37].

6.5 Επαγγελματίες υγείας στην Αυστραλία

Οι επαγγελματίες υγείας της Αυστραλίας είναι αρκετοί για την κάλυψη ενός καλά οργανωμένου συστήματος υγείας. Η κάλυψη αυτή δεν αφορά μόνο την σωματική υγεία αλλά και τις ψυχικές διαταραχές του πληθυσμού των κατοίκων της χώρας. Η ολοκληρωμένη αυτή κάλυψη παρέχεται από έναν μεγάλο αριθμό ειδικοτήτων. Σημαντικό στοιχείο της καλά οργανωμένης παροχής ιατρικών υπηρεσιών είναι η υψηλή εκπαίδευση των επαγγελματιών υγείας της χώρας.

Σε αυτήν την προσπάθεια για την διατήρηση των υψηλών προδιαγραφών υγείας, εντάσσονται οι εθελοντές αλλά και επιστήμονες που ασχολούνται με την έρευνα για την κατασκευή φαρμάκων και θεραπειών. Με έρευνα που έγινε το 2013 καταμετρήθηκαν 591.503 επαγγελματίες υγείας. Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τους τύπους ιατρικών ειδικοτήτων της χώρας.

Πίνακας 6.3 Επαγγελματίες υγείας Αυστραλίας 2013

Επάγγελμα	Αριθμός επαγγελματιών
Νοσοκόμες και οι μαίες	344190
Ιατροί	95013
Ψυχολόγοι	30456
Φαρμακοποιοί	27972
Φυσιοθεραπευτές	25545
Οδοντίατροι	15479
Στοματική υγιεινή	1759
Οδοντοτεχνίτες	1195
Οδοντιατρική θεραπευτές	1093
Προφορική θεραπευτές υγείας	943
Εργοθεραπευτές	15769
Επαγγελματίες Ιατρική ακτινοβολία	14002
Χειροπράκτες	4736
Οπτομετρών	4730
Κινέζικη Ιατρική	4122
Ποδίατροι	4037
Οστεοπαθητικοί	1837
Αβορίγινες και νησιώτες Torres strait επαγγελματίες υγείας	310

Από την παραπάνω έρευνα αξιοσημείωτο είναι πως ο αριθμός των νοσοκόμων και των μαιών καταλαμβάνει το μισό και παραπάνω ποσοστό από το συνολικό αριθμό επαγγελματιών υγείας [39].

6.6 Υγειονομική κάλυψη του πληθυσμού στην Αυστραλία

Το 1975 η κυβέρνηση με πρωθυπουργό τον Whitlam εισήγαγε το Medibank και την ασφάλιση της υγείας. Με το σύστημα αυτό, οι ασθενείς χρεωνόντουσαν άμεσα την ιατρική υπηρεσία που τους παρείχαν και μπορούσαν να διεκδικήσουν πίσω το 85% των χρημάτων που είχαν ήδη πληρώσει από την επιτροπή ασφάλισης υγείας.

Άλλος τρόπος πληρωμής ήταν οι ίδιοι οι γιατροί να αναζητήσουν τα χρήματα τους από τις ασφάλειες των ασθενών τους, χρεώνοντας τους με το 85% των παροχών που παρείχαν. Η κυβέρνηση επίσης προχώρησε και σε κάποιες διαπραγματευτικές ρυθμίσεις, με σκοπό οι πολίτες να έχουν ελεύθερη πρόσβαση στα δημόσια νοσοκομεία. Από το 1975 και με νέα κυβέρνηση στην χώρα, ήρθαν ριζικές αλλαγές στον τομέα της υγείας. Οι αλλαγές αυτές έδιναν το δικαίωμα στους πολίτες να μπορούν να επιλέξουν Medibank ή ιδιωτική υγεία.

Αν δεν επέλεγαν την ιδιωτική υγεία, με τις νέες αλλαγές ήταν υποχρεωμένοι να καταβάλουν εισφορά του 2,5% του φορολογητέου εισοδήματός τους. Η κυβέρνηση του 1983 – 1986 ολοκλήρωσε το ασφαλιστικό μοντέλο το οποίο λειτουργεί μέχρι και σήμερα. Η νέα νομοθεσία θέσπισε μια ολοκληρωμένη χρηματοδότηση μέσω των φορολογικών εσόδων για την υγειονομική ασφάλιση του κράτους. Το νέο αυτό μοντέλο ονομάστηκε Medicare [37].

7. Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών (Γ.Σ.Π.)

7.1 Ορισμός Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών

Είναι δύσκολο να οριστεί με ακρίβεια τι είναι ένα Γεωγραφικό Σύστημα Πληροφοριών (Geographic Information System), γιατί μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε διαφορετικά επίπεδα. Ένας τεχνικός ορισμός για το Γεωγραφικό Σύστημα Πληροφοριών (Γ.Σ.Π.) ή αλλιώς Geographic Information Systems (G.I.S.), είναι υπολογιστικά συστήματα που χρησιμοποιούνται για την εισαγωγή, αποθήκευση, επεξεργασία, διαχείριση, ανάλυση και εμφάνιση γεωγραφικών δεδομένων σε ψηφιακό περιβάλλον, που αναφέρονται στον χώρο και μεταβάλλονται στον χρόνο [40].

Είναι ένας συνδυασμός ενός Computer-Aided Design συστήματος (σχεδιασμός υποβοηθούμενος από υπολογιστή) και ψηφιακής χαρτογραφίας, ενοποιημένης με βάση δεδομένων. Γενικότερα ένα Γεωγραφικό Σύστημα Πληροφοριών είναι ένα εργαλείο “έξυπνου χάρτη”, το οποίο επιτρέπει στους χρήστες να αποτυπώσουν κάποια στοιχεία που τον ενδιαφέρουν σχετικά με τον πραγματικό κόσμο, να αναλύσουν χωρικά δεδομένα, να τα προσαρμόσουν τα στοιχεία σε αναλογικά μέσα ή σε ψηφιακά μέσα.

Η αναγκαιότητα χρήσης των Γ.Σ.Π. προκύπτει από το γεγονός ότι όλα τα αντικείμενα εμφανίζουν γεωγραφική διάσταση. Το βασικό χαρακτηριστικό των Γ.Σ.Π. είναι ότι συνδέονται τα χωρικά δεδομένα με τα περιγραφικά δεδομένα π.χ. ένας χάρτης με χώρες συνδέεται με έναν πίνακα όπου κάθε μια από αυτές περιέχει πληροφορίες όπως, η ονομασία, διάφοροι δημογραφικοί και οικονομικοί δείκτες κλπ [41].

Στην προκειμένη περίπτωση θα χρησιμοποιηθεί ως ένα εργαλείο για την γραφική απεικόνιση των στοιχείων, που ενδιαφέρουν ένα άτομο με σκοπό να μεταναστεύσει στις πρώτες σε ζήτηση χώρες οι οποίες είναι: Γερμανία, Η.Π.Α., Καναδάς, Αυστραλία και Ηνωμένο Βασίλειο.

7.2 Χρήσεις του Γεωγραφικού Συστήματος Πληροφοριών

Τα Γ.Σ.Π. χρησιμοποιούνται ευρέως σε πολλές διοικητικές και παραγωγικές δραστηριότητες ακόμα και για ακαδημαϊκούς σκοπούς. Οι εφαρμογές ταξινομούνται σε τρεις βασικές κατηγορίες:

- Κοινωνικό-οικονομικές εφαρμογές (π.χ. πολεοδομικός και χωροταξικός σχεδιασμός, κτηματολόγιο, αρχαιολογία, φυσικοί πόροι, ανάλυση αγοράς, κλπ),
- Περιβαλλοντικές εφαρμογές (π.χ., δασολογία, έλεγχος πυρκαγιών και επιδημιών, κλπ), και
- Εφαρμογές διαχείρισης (πχ., οργάνωση δικτύων ύδρευσης, επικοινωνιών και ενέργειας, μεταφορές, πλοήγηση πλοίων και αεροπλάνων, κλπ).

Ο ρόλος του Γ.Σ.Π. στις παραπάνω εφαρμογές είναι να προσφέρει στους χρήστες, για την λήψη αποφάσεων, ισχυρά εργαλεία για την επίλυση των σύνθετων και δομημένων χωρικών προβλημάτων. Τα συστήματα αυτά οφείλουν να είναι αποτελεσματικά ως προς την απόδοση ώστε να μπορούν να υποστηρίξουν τις ανάγκες των χρηστών σε ένα περιβάλλον παραγωγής [40].

Η χρήση των Γ.Σ.Π. γίνεται όλο και πιο διαδεδομένη, αυτό οφείλεται στον τρόπο που παρουσιάζει τα περιγραφικά δεδομένα στον χώρο, κάνοντας πολύ πιο εύκολη την αναζήτηση στοιχείων από έναν ενδιαφερόμενο. Κάποιες από τις υπηρεσίες που χρησιμοποιούν τα Γ.Σ.Π. και διανέμουν τα δεδομένα ελεύθερα στο διαδίκτυο είναι οι εξής:

- Εθνικό Κτηματολόγιο και Χαρτογράφηση Α.Ε., η οποία εποπτεύεται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και ο μοναδικός της μέτοχος είναι το Ελληνικό Δημόσιο. Το Εθνικό Κτηματολόγιο είναι ένα σύστημα πληροφοριών που καταγράφει τις νομικές, τεχνικές και άλλες πρόσθετες πληροφορίες για τα ακίνητα και τα δικαιώματα πάνω σε αυτά [42].
- Hellas G.I.S. Ελληνική Εταιρεία Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών, η οποία είναι ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός που αποτελείτε από επιστήμονες και φορείς που χρησιμοποιούν τα Γ.Σ.Π. στην ανάλυση προβλημάτων γεωγραφικού χαρακτήρα. Οι εφαρμογές των Γ.Σ.Π. που περιλαμβάνει είναι πολλές και αφορούν θέματα σχετικά με τον περιβαλλοντικό σχεδιασμό, αστικό σχεδιασμό, αναπτυξιακό σχεδιασμό, μεταφορών κλπ, την γεωγραφική ανάλυση φυσικών και κοινωνικό-οικονομικών φαινομένων, τη λήψη αποφάσεων σε επίπεδο ατομικό η ομάδων, την παροχή ποικίλων υπηρεσιών προς τους πολίτες κλπ [43].

- Γεωγραφική Υπηρεσία Στρατού, η οποία είναι μια υπηρεσία που ανήκει στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας και καλύπτει ολόκληρη την Ελληνική επικράτεια σε, γεωδαιτικές – Γεωφυσικές εργασίες, αεροφωτογραφίσεις, χαρτογραφικές εργασίες, εργασίες συνόρων, παραγωγή ψηφιακών γεωγραφικών δεδομένων, υποστήριξη ενόπλων δυνάμεων και εξυπηρέτηση δημοσίων φορέων και του πολίτη [44].

Επίσης τα Γ.Σ.Π. χρησιμοποιούνται ευρέως από την Τοπική Αυτοδιοίκηση, σε ιστοσελίδες πολλών δήμων παρέχονται πληροφορίες σχετικά με τους δήμους σε ψηφιακή μορφή μέσω αυτών των συστημάτων.

7.3 Πώς λειτουργούν οι πλατφόρμες Γ.Σ.Π.

Για την λειτουργία ενός λογισμικού απαιτούνται τα εξής:

- Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές καθώς και τα απαραίτητα περιφερειακά τους (hardware). Το hardware που θα μπορούσε να είναι, προσωπικοί υπολογιστές, εξυπηρετητές (servers), εκτυπωτές, σαρωτές, ψηφιοποιητές κ.α. ανάλογα με τις απαιτήσεις του χρήστη.
- Το λογισμικό (software) που επεξεργάζεται τα δεδομένα. Αυτό πρέπει να παρέχει τις παρακάτω δυνατότητες: Ψηφιοποίηση δεδομένων, αποθήκευση, επεξεργασία, ανάλυση δεδομένων και εξαγωγή τους.
- Η βάση δεδομένων (database). Αυτή αφορά την εισαγωγή δεδομένων σε ψηφιακή μορφή αφού έχουν επεξεργαστεί και διακρίνονται σε 2 ομάδες, τα χωρικά δεδομένα και τα περιγραφικά δεδομένα [40].

7.4 Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών στην Ελλάδα

Το Ινστιτούτο Πληροφοριακών Συστημάτων του Ερευνητικού Κέντρου «Αθηνά» έχει αναπτύξει και συντηρεί το geodata.gov.gr, το οποίο περιέχει ελεύθερα γεωχωρικά δεδομένα και διαδραστικούς χάρτες για την Ελλάδα. Το geodata.gov.gr περιέχει δεδομένα από υπουργεία, ΟΤΑ, ΜΚΟ, που αφορούν γενικά πολεοδομικά σχέδια, ζώνες προστασίας, χάραξη αιγιαλού και παραλίας κ.α.

Τα δεδομένα που διανέμονται δωρεάν αφορούν κατά 50% επαγγελματική χρήση και υπολογίζεται ότι εξοικονομούνται 20 εκ. ευρώ από πόρους του δημοσίου. Ο διαδικτυακός τόπος ενημερώνεται διαρκώς με δεδομένα από περισσότερους φορείς της δημόσιας διοίκησης και ταυτόχρονα εμπλουτίζεται και με λειτουργικότητα.

Στόχος του διαδικτυακού τόπου είναι να μπορεί να προσφέρει όλα τα γεωχωρικά δεδομένα που διαθέτει η δημόσια διοίκηση ώστε οι πολίτες να μπορούνε:

- Να ελέγχουνε τη δημόσια διοίκηση
- Να συμμετέχουνε ενεργά στην προστασία του περιβάλλοντος
- Να αναπτύσσουνε νέες, έξυπνες εφαρμογές και υπηρεσίες

Η αναζήτηση των δεδομένων στον διαδικτυακό τόπο είναι απλή, με μια λέξη κλειδί, επιλέγοντας το δημόσιο φορέα που τους ενδιαφέρει, ταξινομώντας τα δεδομένα ανα ημερομηνία ή με συνδυασμό από τους παραπάνω τρόπους.

Η μεταφόρτωση των δεδομένων γίνεται σε διαφορετικούς μορφότυπους και συστήματα αναφοράς, ώστε να μπορούν να χρησιμοποιηθούν από όλους χωρίς να απαιτείται η γνώση και η αγορά εμπορικού λογισμικού. Η απεικόνιση τους μπορεί να γίνει ακόμα και από τις εφαρμογές Google Maps και Google Earth από απλούς χρήστες.

7.4.1 Τεχνικές πληροφορίες σχετικά με το geodata.gov.gr

Το geodata.gov.gr έχει αναπτυχθεί αποκλειστικά με λογισμικό ανοιχτού κώδικα (Open Source). Ειδικότερα, χρησιμοποιείτε:

- Joomla, για την οργάνωση και διαχείριση του περιεχομένου
- PostGIS, για την διαχείριση των γεωχωρικών δεδομένων
- MapServer, για την παραγωγή χαρτών
- OpenLayers, για την απεικόνιση χαρτών σε browsers
- MapFish, για τη δημοσίευση χαρτών
- GeoNetwork, για την παραγωγή και οργάνωση των μεταδεδομένων

Τα χαρτογραφικά υπόβαθρα προέρχονται από τρεις πηγές:

- Το Google Maps (δορυφορικές εικόνες)
- Το OpenStreetMap (χάρτες)
- Την Κτηματολόγιο Α.Ε. (αεροφωτογραφίες)

Η ανάπτυξη της υπηρεσίας στηρίζεται σε κώδικά:

- PHP

- Python
- JavaScript
- Java

Τα γεωχωρικά δεδομένα προσφέρονται μέσω WMS και WFS που είναι ανοικτά πρότυπα και καθορίζονται από το Open Geospatial Consortium. Η πρόσβαση στα WMS και WFS είναι περιορισμένη, για να εξασφαλιστεί η αντοχή του εξοπλισμού σε αυξημένη κίνηση.

7.4.2 Συστήματα Αναφοράς

Το ΕΓΣΑ87 αποτελεί το Εθνικό Σύστημα Αναφοράς, όπως έχει καθορίσει ο Οργανισμός Κτηματολογίου και Χαρτογραφίσεων Ελλάδας και χρησιμοποιείται από όλη τη δημόσια διοίκηση για τη διαχείριση γεωχωρικών δεδομένων. Επίσης, το WGS84 είναι σύστημα αναφοράς που ακολουθείται από όλες τις υπηρεσίες που βρίσκονται στο διαδίκτυο.

Τα αρχεία με γεωχωρικά δεδομένα που προσφέρονται από το geodata.gov.gr ακολουθούν τα παρακάτω συστήματα αναφοράς:

- SHP: ΕΓΣΑ87, προσφέροντας καλύτερη ακρίβεια για την Ελληνική επικράτεια και χρησιμοποιείται από όλους τους χρήστες GIS στην Ελλάδα
- GML: ΕΓΣΑ87, για τους ίδιους λόγους
- KML: WGS84, γιατί επιτρέπει την εμφάνιση δεδομένων απ τις εφαρμογές Google Maps και Google Earth από μη εξειδικευμένους χρήστες.

Το geodata.gov.gr προσφέρει τα γεωχωρικά δεδομένα σε σύστημα αναφοράς WGS84 και όχι σε ΕΓΣΑ87, εντούτοις στο μέλλον όλα τα δεδομένα θα προσφέρονται και στα δυο συστήματα αναφοράς είτε ως διακριτά αρχεία, είτε μέσω διαδικτυακών υπηρεσιών για το μετασχηματισμό τους.

Τέλος το geodata.gov.gr αποτελεί το πιο ολοκληρωμένο διαδικτυακό τόπο γεωχωρικών δεδομένων στην Ελλάδα, με το μεγάλο πλεονέκτημα ότι τα δεδομένα διανέμονται δωρεάν σε όλους του χρήστες [45].

7.5 Λογισμικά Γ.Σ.Π.

Στο διαδίκτυο διακινούνται διάφορα λογισμικά Γεωγραφικό Σύστημα Πληροφοριών (GIS) με διαφορετικά τεχνικά χαρακτηριστικά ανάλογα με της απαιτήσεις του χρήστη

και λειτουργούν σε διαφορετικά λειτουργικά συστήματα (όπως Windows, MacOS, Linux, BSD, Unix). Μερικά από αυτά είναι το MapWindow GIS, το QUANTUM GIS, το GeoServer και το ArcInfo, πιο αναλυτικά:

7.5.1 MapWindow

Το MapWindow GIS, αποτελεί ένα δωρεάν λογισμικό, που διανέμεται μέσω της Mozilla Public License και λειτουργεί μόνο στο λειτουργικό σύστημα Microsoft Windows. Είναι ένα απλό λογισμικό το οποίο διαθέτει επεκτάσεις και οι χρήστες μπορούν να την επαναπρογραμματίσουν προκειμένου να εκπονηθούν πιο σύνθετες και εξειδικευμένες εργασίες. Οι ενημερώσεις για το MapWindow GIS γίνονται από ομάδες φοιτητών και εθελοντών προγραμματιστών. Η επιλογή αυτού του λογισμικού βασίζεται στο ότι δεν απαιτεί εξειδικευμένες γνώσεις για τον χειρισμό της και η βασική δωρεάν έκδοση καλύπτει τις απαιτήσεις για τον σκοπό αυτής της πτυχιακής εργασίας [46].

7.5.2 QUANTUM GIS

Το QUANTUM GIS ή QGIS, είναι και αυτό ένα δωρεάν λογισμικό με το χαρακτηριστικό ότι συνεργάζεται και επιτρέπει την ενοποίηση με άλλα λογισμικά GIS, όπως το PostGIS, το GRASS και το MapServer και παρέχετε πρόσβαση σε πρόσθετες μορφές δεδομένων. Το QGIS λειτουργεί σε πολλαπλά λειτουργικά συστήματα, συμπεριλαμβανομένων των MacOS X, Linux, UNIX και τα Microsoft Windows. Η ανάπτυξη του QGIS άρχισε από τον Gary Sherman στις αρχές του 2002 και ολοκληρώθηκε με πολύ αργούς ρυθμούς το 2009 από την Open Source Geospatial Foundation. Συντηρείται και ενημερώνεται από μια ομάδα εθελοντών προγραμματιστών και το 2012 μεταφράστηκε σε 48 γλώσσες με αποτέλεσμα να χρησιμοποιείται περισσότερο για ακαδημαϊκούς σκοπούς. Έχει επίσης μικρό μέγεθος και δεν έχει μεγάλες απαιτήσεις hardware συγκριτικά με άλλα λογισμικά του εμπορίου [47].

7.5.3 GeoServer

Το GeoServer, επιτρέπει στους χρήστες να μοιράζονται και να επεξεργάζονται χωρικά δεδομένα. Δεν διαφέρει από τα προαναφερθέντα λογισμικά και έχει εξελιχθεί για να είναι εύκολη η σύνδεση των περιγραφικών δεδομένων σε χάρτες όπως το Google Earth και το NASA World Wind. Λειτουργεί και αυτό σε πολλαπλά λειτουργικά συστήματα, όπως τα Linux, τα Microsoft Windows και τα MacOS. Ο

στόχος αυτού του λογισμικού είναι να λειτουργήσει ως κόμβος, για να μοιράζονται οι χρήστες δωρεάν και ελευθέρα χωρικά δεδομένα [48].

7.5.4 ArcInfo

Το ArcInfo, αποτελεί ένα εμπορικό λογισμικό για υψηλές απαιτήσεις, αφού είναι ένα πλήρως εξοπλισμένο Γεωγραφικό Σύστημα Πληροφοριών. Το γεγονός ότι είναι εμπορικό έχει το πλεονέκτημα της συνεχούς αναβάθμισης και τεχνικής στήριξης από την Esri, η οποία κατέχει το 40,7% της παγκόσμιας αγοράς σε εφαρμογές GIS με τα προϊόντα της. Το ArcInfo θα ήταν η καλύτερη επιλογή για μια πιο σύνθετη και απαιτητική εργασία [49].

Πίνακας 7.1 Λογισμικά G.I.S.

Λογισμικό G.I.S.	Δωρεάν	Ανοιχτού Κώδικα	Windows	MacOS X	Linux	Web
MapWindow	NAI	NAI	NAI	OXI	OXI	OXI
QUANTUM GIS	NAI	NAI	NAI	NAI	NAI	NAI
GeoServer	NAI	NAI	NAI	NAI	NAI	JAVA
ArcInfo	ΑΝΑΓΝΩΣΗ	OXI	NAI	OXI	NAI	NAI

7.6 Περιπτώσεις Εφαρμογής GIS

Κατά καιρούς το GIS έχει χρησιμοποιηθεί σαν εργαλείο επίλυσης διαφόρων ζητημάτων όπως για παράδειγμα, στην προστασία του περιβάλλοντος, στην αστυνομία, στην υγεία και στους δήμους. Η χρησιμοποίηση ήταν καταλυτική ως προς την λήψη των αποφάσεων, στην οργάνωση και την επίλυση των διαφόρων προβλημάτων. Κάποιες από τις περιπτώσεις είναι οι παρακάτω.

7.6.1 Η Εφαρμογή του GIS στον Τομέα της Υγείας των Η.Π.Α

Στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής ο τομέας της υγείας τα τελευταία χρόνια πλήττεται από πολλές αλλαγές οι οποίες χρήζουν παρακολούθηση. Με έρευνα που έγινε στην χώρα, ξεκίνησε μια προσπάθεια έτσι ώστε να απαντηθούν σημαντικά ερωτήματα περί της υγειονομικής περιθάλψης. Σκοπός της μελέτης ήταν η επίλυση της προσβασιμότητας στην υγεία καθώς και το πώς μπορεί η παροχή φροντίδας της υγείας να βελτιωθεί. Σε τρία κομβικά σημεία στάθηκαν οι μελετητές τα οποία είναι τα ακόλουθα:

- Ότι οι πηγές υγειονομικής περιθάλαψης δεν έμεναν αρκετό διάστημα ενεργές, με αποτέλεσμα να ανοίγουν και να κλείνουν.
- Οι νέες μορφές υγειονομικής περιθάλαψης
- Το υψηλό κόστος που δημιουργεί ανησυχίες όσον αφορά την ποιότητα, την αποτελεσματικότητα και την προσβασιμότητα.

Η μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε για την επίλυση των παραπάνω προβλημάτων, ήταν το εργαλείο GIS (Γεωγραφικό Πληροφοριακό Σύστημα).

Με το συγκεκριμένο εργαλείο οι μελετητές, περιέγραψαν και κατανόησαν την μεταβαλλόμενη γεωγραφική οργάνωση της υγείας, εξέτασαν την σχέση της αποτελεσματικότητας και της προσβασιμότητας με την υγεία και τρόπους βελτίωσης της παροχής περιθάλαψης. Η χρήση του εργαλείου από τους ερευνητές κρίθηκε αναγκαία, καθώς τα αποτελέσματα του οδήγησαν στην ανάλυση, τον σχεδιασμό, την αξιολόγηση και στη λήψη απόφασης του προβλήματος. Με την συχνή χρησιμοποίησή του, τα τελευταία χρόνια παρατηρήθηκε πως οι καινοτόμες εφαρμογές εξαρτήθηκαν από το εργαλείο GIS [50].

7.6.2 Η Εφαρμογή του GIS στην Επιδημιολογία

Η χρήση του GIS στην επιδημιολογία έγινε απαραίτητη στους μελετητές. Ο λόγος είναι ότι με το εργαλείο αυτό στις μελέτες, ο καθορισμός των επιτόπιων δειγματοληψιών μπόρεσε και έγινε ευκολότερος συγκριτικά με παλαιότερες μεθόδους ανάλυσης. Πέρα της επιδημιολογίας όμως, σημαντικό εργαλείο ανάλυσης στάθηκε και στην οικολογία. Με την χρήση του στην οικολογία, το GIS φάνηκε αρκετά ικανό στο να εκτιμήσει την υγεία με γνώμονα τους περιβαλλοντικούς παράγοντες μέσω παρεμβολής και μοντελοποίησης [51].

7.6.3 Η Εφαρμογή του GIS στην Προστασία του Περιβάλλοντος.

Η ρύπανση του περιβάλλοντος τα τελευταία χρόνια έχει απασχολήσει έντονα τους μελετητές περιβάλλοντος. Για τον λόγο αυτό έχουν ξεκινήσει έρευνες με γνώμονα την ανθρώπινη υπόσταση στο πώς αντιδρά απέναντι στις περιβαλλοντικές προκλήσεις. Μια τέτοια έρευνα διεξήχθη στο Hamilton της περιοχής Ontario του Καναδά όπου οι μελετητές διαπίστωσαν πως οι κοινωνικοοικονομικές ανισότητες παίζουν κυρίαρχο ρόλο ως προς την έκθεση των πολιτών στην ρύπανση του περιβάλλοντος. Έτσι, λοιπόν βάση της έρευνας, χώρισαν τον πληθυσμό σε δύο

κατηγορίες. Στα υψηλά κοινωνικοοικονομικά στρώματα, τα οποία δείχνουν να μην επηρεάζονται στις περιβαλλοντικές προκλήσεις και στα χαμηλότερα, που είναι ευάλωτα στους περιβαλλοντολογικούς κινδύνους.

Η πρόκληση αυτή πέρα από ερευνητικής σκοπιάς, έχει πάρει και πολιτικές διαστάσεις. Με την δημόσια υγεία να πλήττεται από τη μόλυνση του περιβάλλοντος ανάγκασαν τους κρατικούς φορείς να χρηματοδοτήσουν ομάδες με σκοπό τη μείωση του προβλήματος. Αρχικά, οι ομάδες εργασίας με τις εκθέσεις που παρουσίασαν με προτάσεις και λύσεις έπεσαν στο κενό διότι τα στατιστικά αποτελέσματα βρέθηκαν αντιμέτωπα με την δικαιοσύνη της υγείας. Λύση στο πρόβλημα έδωσε το GIS (Γεωγραφικό Σύστημα Πληροφόρησης) όπου σε συνδυασμό με σταθερές μόλυνσης του αέρα ενός τόπου, εμπλούτισαν την μελέτη των ομάδων εργασίας. Με την χρήση του GIS η μελέτη υπολογίστηκε από τα δεδομένα που εμπεριέχει η δικαιοσύνη της υγείας [52].

7.6.4 Η εφαρμογή του GIS στους Δήμους.

Το GIS (Γεωγραφικό Πληροφοριακό Σύστημα) εκτός από την λειτουργία του όσον αφορά τις γεωγραφικές πληροφορίες, παρουσιάζει ενδιαφέρον και στην επίδραση του σχεδιασμού της πολιτικής μέσω της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και της ηλεκτρονικής δημοκρατίας.

Το μοντέλο του πολιτικού σχεδιασμού χρησιμοποιεί το GIS ως κίνητρο της συμμετοχής των πολιτών στον αστικό σχεδιασμό και στην ανάπτυξη. Στους Ολλανδικούς δήμους Helmond και Tilburg, στον σχεδιασμό για την ανάπτυξη τους, δημιούργησαν λογισμικό (GIS) ονομαζόμενο “Virtuocity” όπου οι πολίτες είχαν την δυνατότητα να συμμετέχουν και να ενημερώνονται για τη διαδικασία του σχεδιασμού της πολιτικής. Με την ένταξη, λοιπόν, και την εφαρμογή του λογισμικού (GIS) στην κοινωνία, παρατηρήθηκε ότι η ηλεκτρονική διακυβέρνηση και η ηλεκτρονική δημοκρατία επηρεάστηκαν στον σχεδιασμό της πολιτικής τους [53].

7.6.5 Η Εφαρμογή του GIS στην Διαφορετικότητα και την Ανισότητα.

Σε έξι περιοχές μιας κοινότητας του Σικάγου, διεξήχθη την δεκαετία 1989-1999 φυλετική έρευνα θνησιμότητας. Η συγκεκριμένη μελέτη προσπάθησε να αποδώσει

τους λόγους από τους οποίους πλήττεται η υγεία σε αυτές τις περιοχές. Με την χρησιμοποίηση του εργαλείου GIS αναλύθηκαν όλα τα δεδομένα και τα αποτελέσματα έδειξαν πως τα κοινωνικά κριτήρια ήταν τα αίτια της θνησιμότητας. Οι παράγοντες των κοινωνικών κριτηρίων αναλύθηκαν σε τέσσερις υποκατηγορίες οι οποίες ήταν οι αρμόδιες της αύξησης της θνησιμότητας. Η πρώτη κατηγορία αφορούσε την εισοδηματική ανισότητα που παρουσίαζαν οι έξι περιοχές. Η δεύτερη κατηγορία αφορούσε την χρήση των ναρκωτικών στα σχολεία, ενώ η τρίτη το αλκοόλ και η τέταρτη το AIDS. Σκοπός της μελέτης αυτής ήταν η εξάλειψη της υγειονομικής ανισότητας [54].

7.6.6 Η Εφαρμογή του GIS στην Εγκληματικότητα.

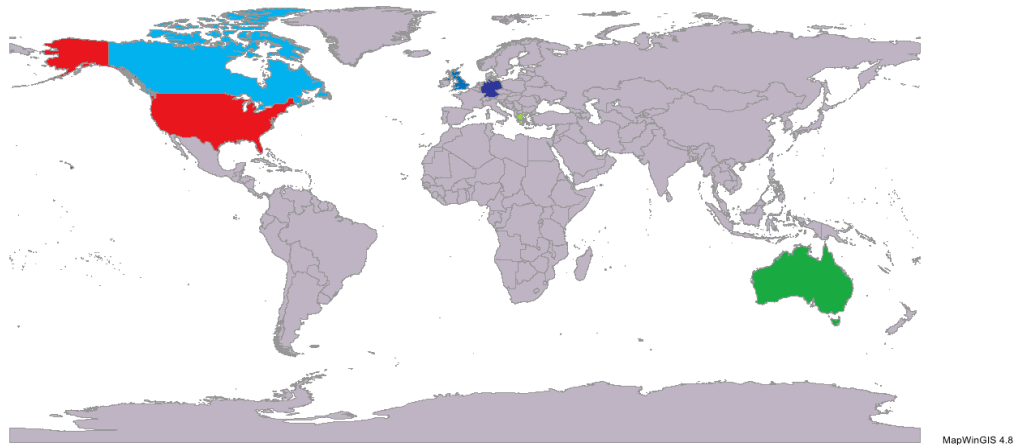
Από το 1980, η γεωγραφική τεχνολογία πληροφοριών βάση του νομοθετικού πλαισίου, εισχώρησε στις περισσότερες αστυνομικές υπηρεσίες με σκοπό την μείωση της εγκληματικότητας. Η εισχώρηση αυτή με βάση τον προϋπολογισμό εξόπλισε τις περισσότερες αστυνομικές υπηρεσίες με αναλυτικά εργαλεία για την αντιμετώπιση των χωρικών δεδομένων. Η εφαρμογή λοιπόν του GIS (Γεωγραφικό Σύστημα Πληροφόρησης) στην αστυνομική χρήση έχει τρεις πτυχές, οι οποίες είναι οι εξής:

- Η χαρτογράφηση,
- Το μοντέλο διαχείρισης δεδομένων με γνώμονα το αστυνομικό τμήμα της Νέας Υόρκης, γνωστό ως CompStat [55]
- Το γεωγραφικό προφίλ [56]

Η συστηματική χρησιμοποίηση του GIS στα αστυνομικά τμήματα για την πάταξη της εγκληματικότητας δεν άργησε να δείξει σημάδια προόδου. Στο αστυνομικό τμήμα στο Merseyside στην βορειοδυτική Αγγλία η χρησιμοποίηση του συγκεκριμένου εργαλείου χρηματοδοτείται από το βρετανικό ταμείο αστικής εγκληματικότητας. Σκοπός της χρηματοδότησης είναι η μείωση των κλοπών αυτοκινήτων, διαρρήξεων σπιτιών, εγκλήματα που αφορούν τα ναρκωτικά και τέλος η δημόσια τάξη. Στο Merseyside λοιπόν που καλύπτει την περιοχή του Liverpool, υπάρχουν πάνω από 60 πειραματικά προγράμματα πάταξης της εγκληματικότητας που βασίζονται πάνω στο GIS για την επίτευξη των στόχων που έχουν θέσει απέναντι στην εγκληματικότητα [57].

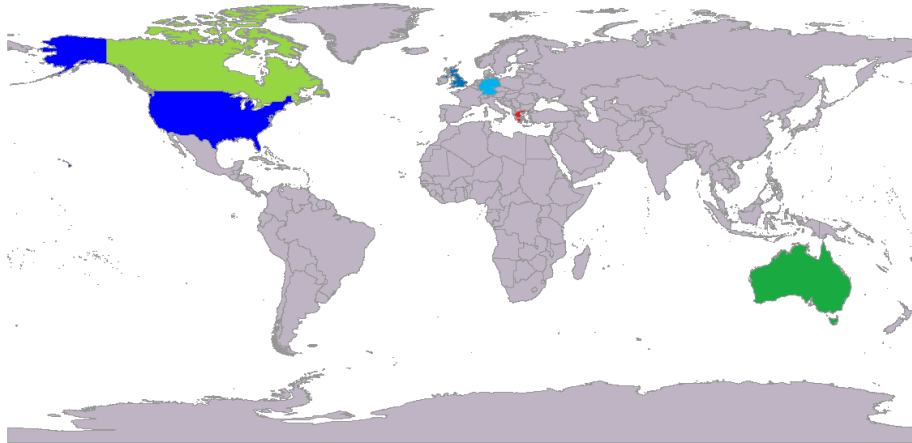
8. Εισαγωγή δεδομένων στο Map Window GIS

Μετά την εισαγωγή των στοιχείων, των παραπάνω χωρών στο Map Window GIS προέκυψαν οι εξής χάρτες όπου τα χρώματα αντιπροσωπεύουν τα στοιχεία από το μικρότερο έως το μεγαλύτερο αριθμό.

Unclassified	
10.816.286	
22.507.617	
34.834.841	
63.742.977	
80.327.900	
318.892.103	

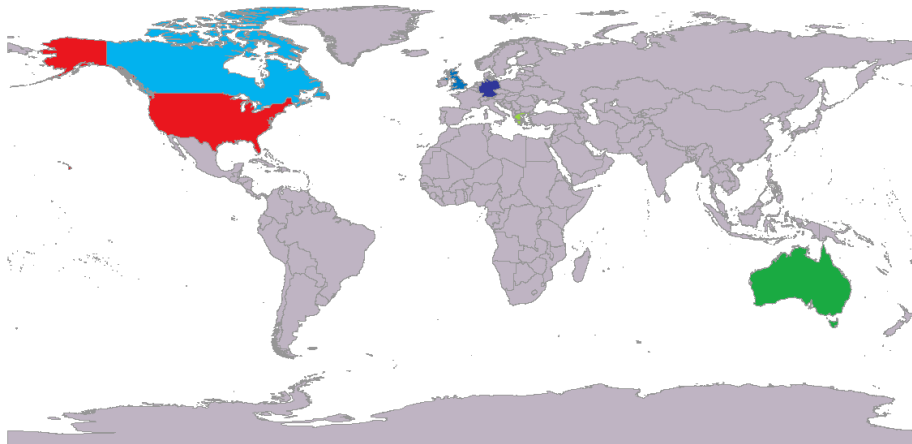
Εικόνα 8.1 Πληθυσμός

MapWinGIS 4.8

Grey	Unclassified
Light Green	10
Green	11
Cyan	12
Blue	14
Dark Blue	17
Red	69

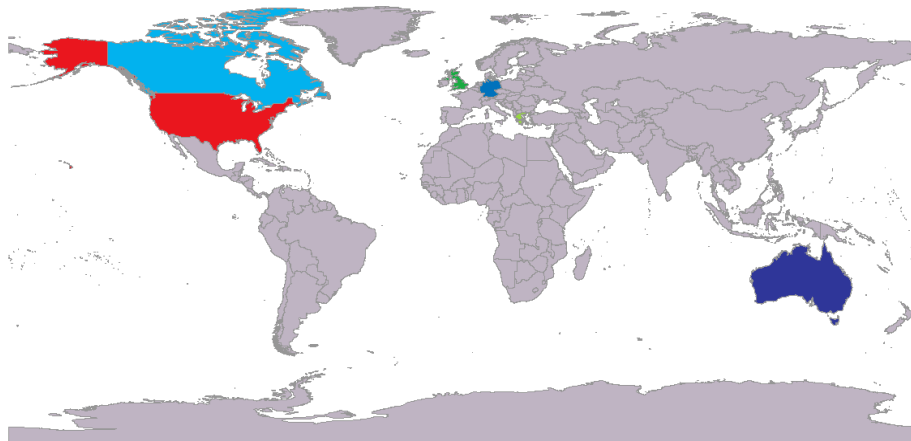
Εικόνα 8.2 Δείκτη Αντίληψης για την Διαφθορά (Corruption Perceptions Index CPI)

MapWinGIS 4.8

Grey	Unclassified
Light Green	242.230.333.768
Green	1.560.372.473.125
Cyan	1.826.768.562.832
Blue	2.678.454.886.796
Dark Blue	3.730.260.571.356
Red	16.768.100.000.000

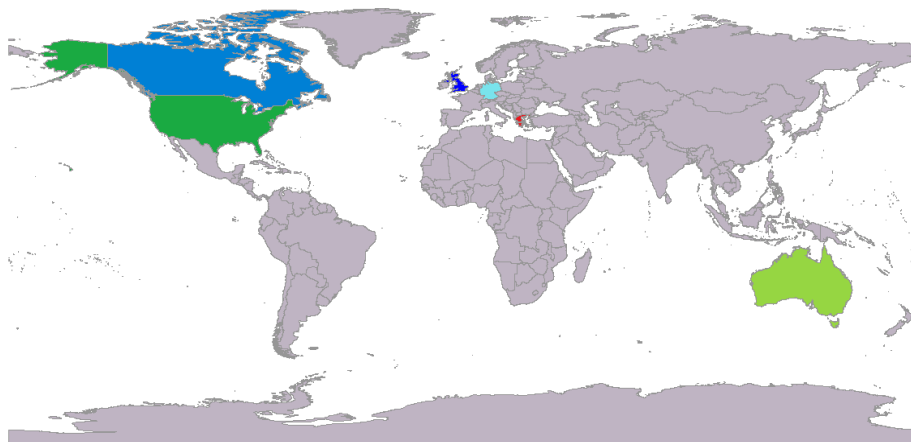
Εικόνα 8.3 Α.Ε.Π.

MapWinGIS 4.8

Grey	Unclassified
Light Green	25.585,6
Green	38.256
Light Blue	43.038
Dark Blue	43.108,3
Dark Blue	44.145
Red	52.985

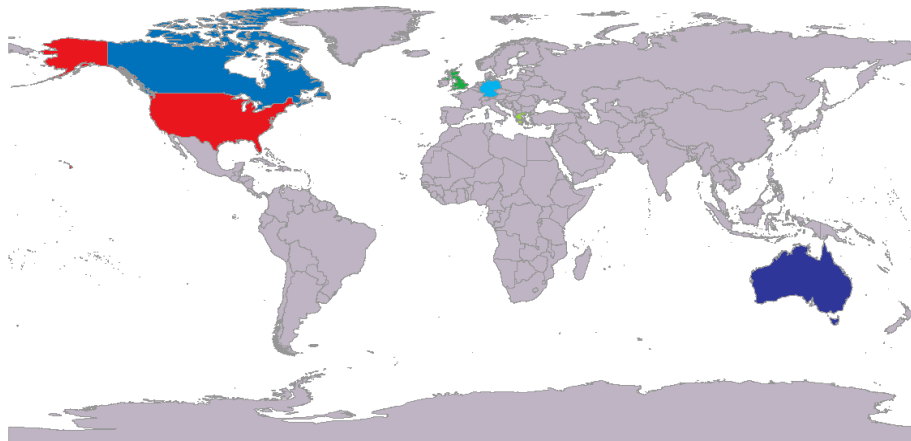
Εικόνα 8.4 κατά κεφαλήν Α.Ε.Π.

MapWinGIS 4.8

Grey	Unclassified
Light Green	2
Green	5
Light Blue	6
Dark Blue	8
Dark Blue	14
Red	29

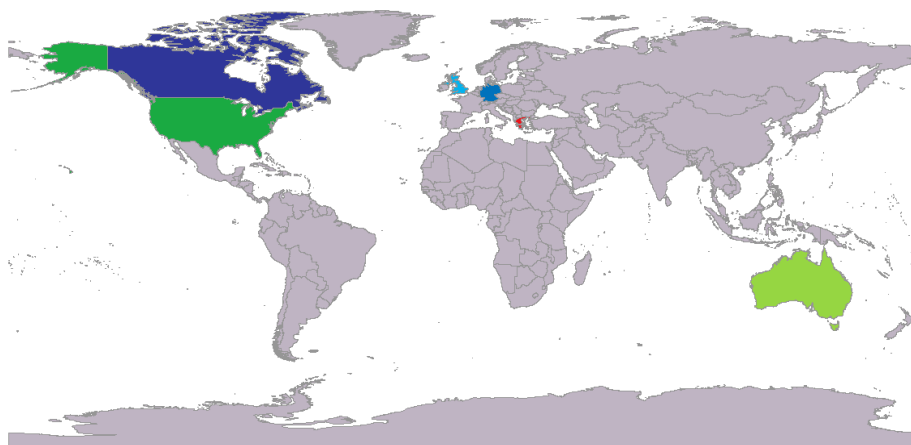
Εικόνα 8.5 Δείκτης Ανθρώπινης Ανάπτυξης (Human Development Index, HDI)

MapWinGIS 4.8

Grey	Unclassified
Light Green	25.503
Green	41.192
Cyan	43.682
Blue	46.911
Dark Blue	50.449
Red	56.340

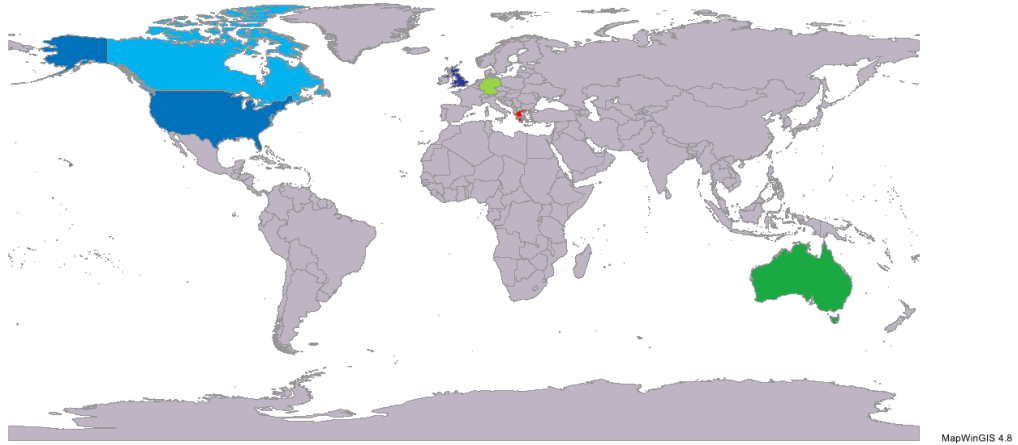
Εικόνα 8.6 Μέσος Μισθός

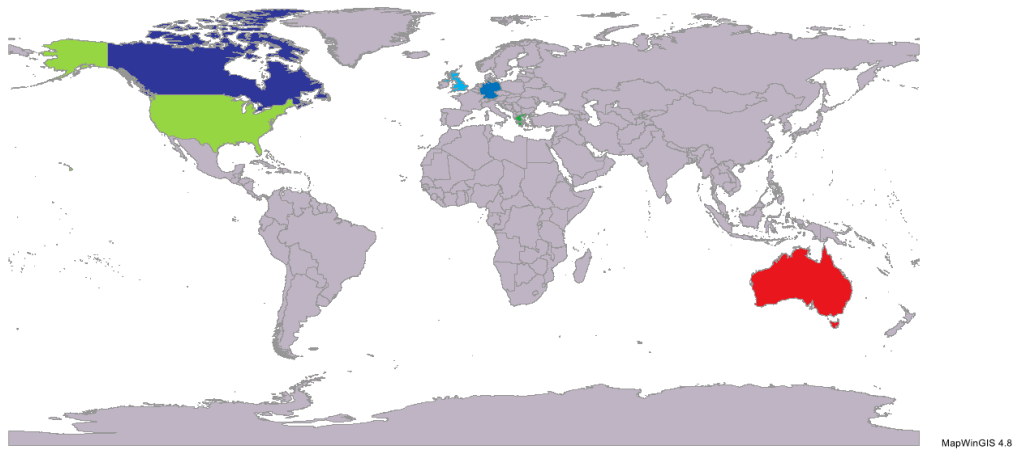
MapWinGIS 4.8

Grey	Unclassified
Light Green	33.1%
Green	72.3%
Cyan	74.2%
Blue	76.9%
Dark Blue	93.5%
Red	175.1%

Εικόνα 8.7 Δημόσιο Χρέος

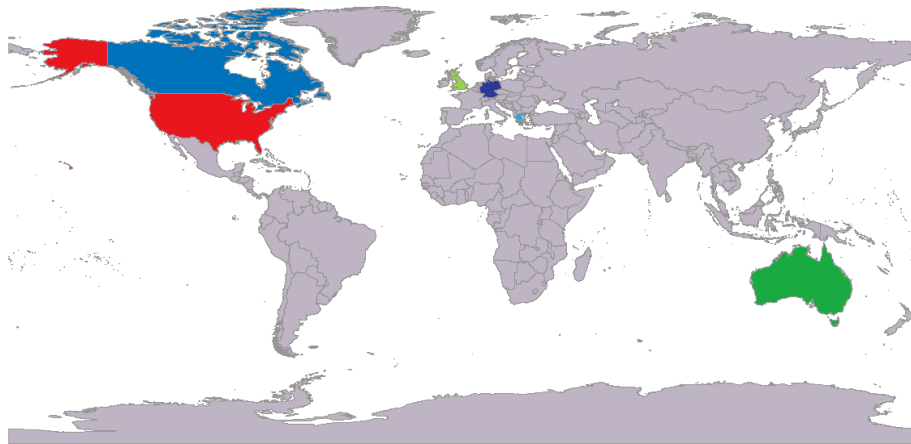

Εικόνα 8.8 Ανεργία

Εικόνα 8.9 Προσδόκιμο Ζωής

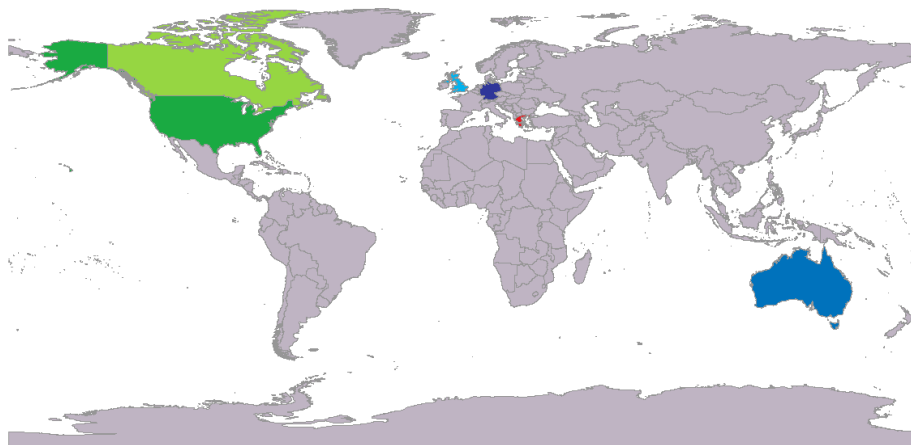

MapWinGIS 4.8

Unclassified	Unclassified
9.1%	9.1%
9.4%	9.4%
9.8%	9.8%
10.9%	10.9%
11.3%	11.3%
17.1%	17.1%

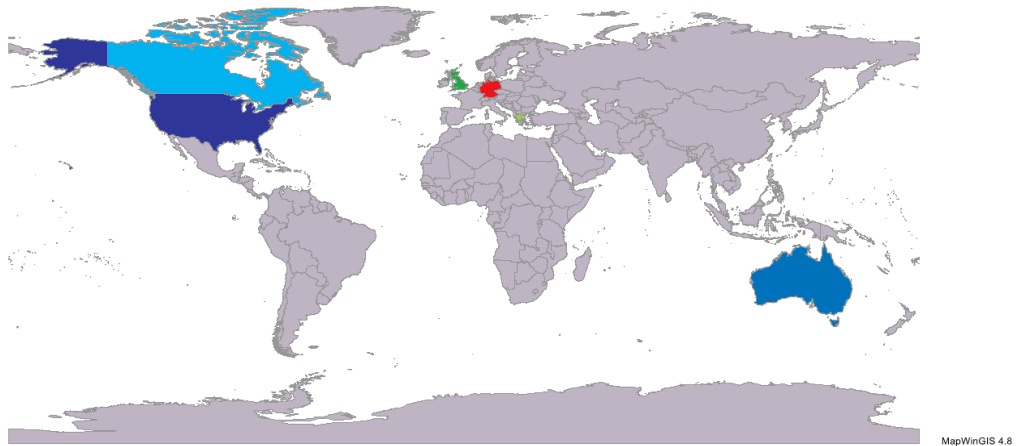
Εικόνα 8.10 Δαπάνες για την Υγεία

MapWinGIS 4.8

Unclassified	Unclassified
2.44 per 1.000 people	2.44 per 1.000 people
2.46 per 1.000 people	2.46 per 1.000 people
2.74 per 1.000 people	2.74 per 1.000 people
3.31 per 1.000 people	3.31 per 1.000 people
3.82 per 1.000 people	3.82 per 1.000 people
6.25 per 1.000 people	6.25 per 1.000 people

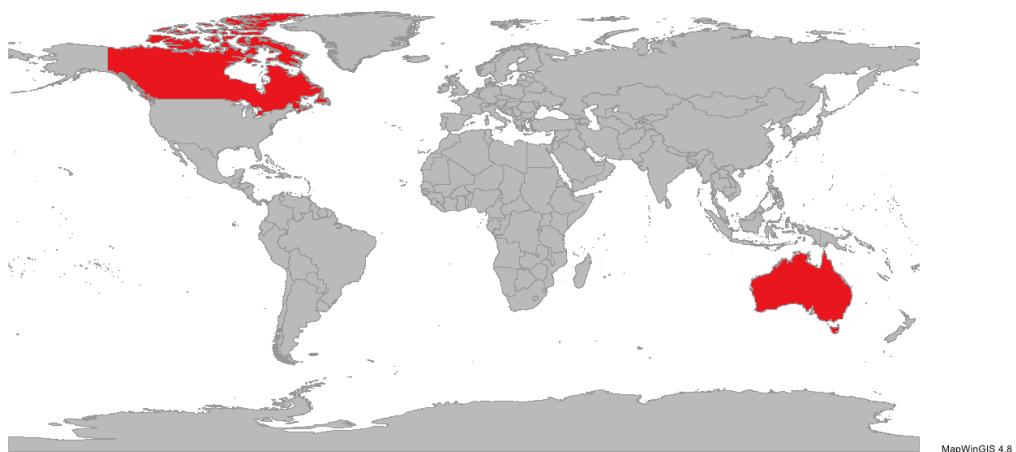
Εικόνα 8.11 Γιατροί ανά 1.000 κατοίκους

Grey	Unclassified
Light Green	3,62 per 1.000 people
Green	8,36 per 1.000 people
Light Blue	9,25 per 1.000 people
Blue	10,19 per 1.000 people
Dark Blue	11,08 per 1.000 people
Red	12,29 per 1.000 people

Εικόνα 8.12 Νοσηλευτές ανά 1.000 κατοίκους

Επίσης, είναι δυνατή η δημιουργία συνδυαστικών χαρτών, οι οποίοι παρουσιάζουν δυο ή περισσότερες κατηγορίες. Ο παρακάτω χάρτης παρουσιάζει τις χώρες με ανεργία ίση ή λιγότερη από 7,1% σε συνδυασμό με τις χώρες που ο μέσος ετήσιος μισθός είναι μεγαλύτερος ή ίσος από 45.000 δολάρια.

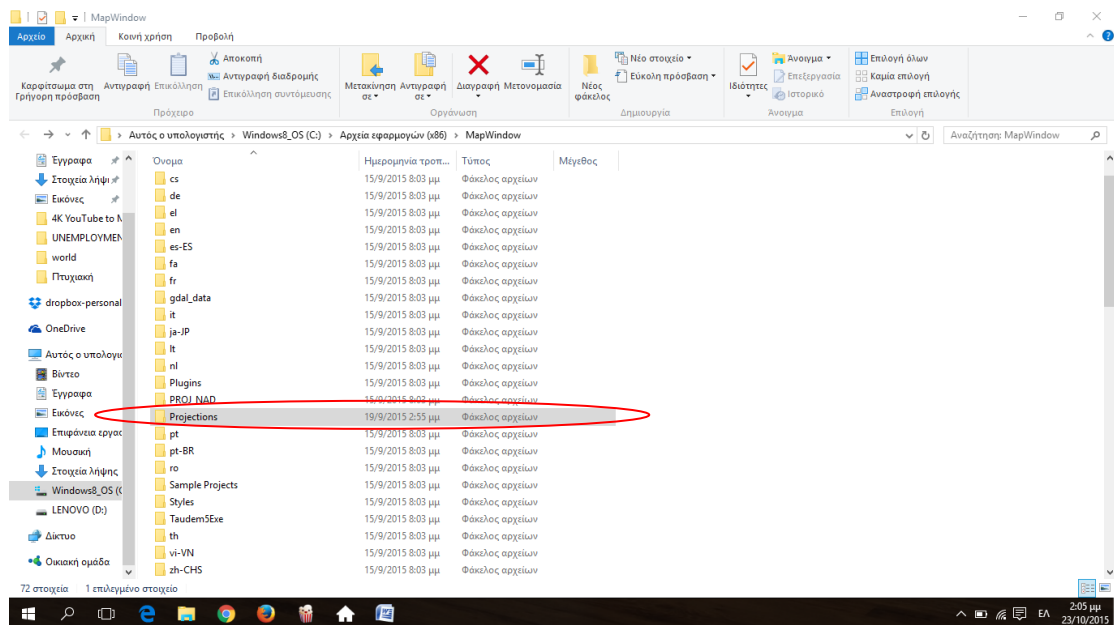

Εικόνα 8.13 Ανεργία και Μέσος Μισθός

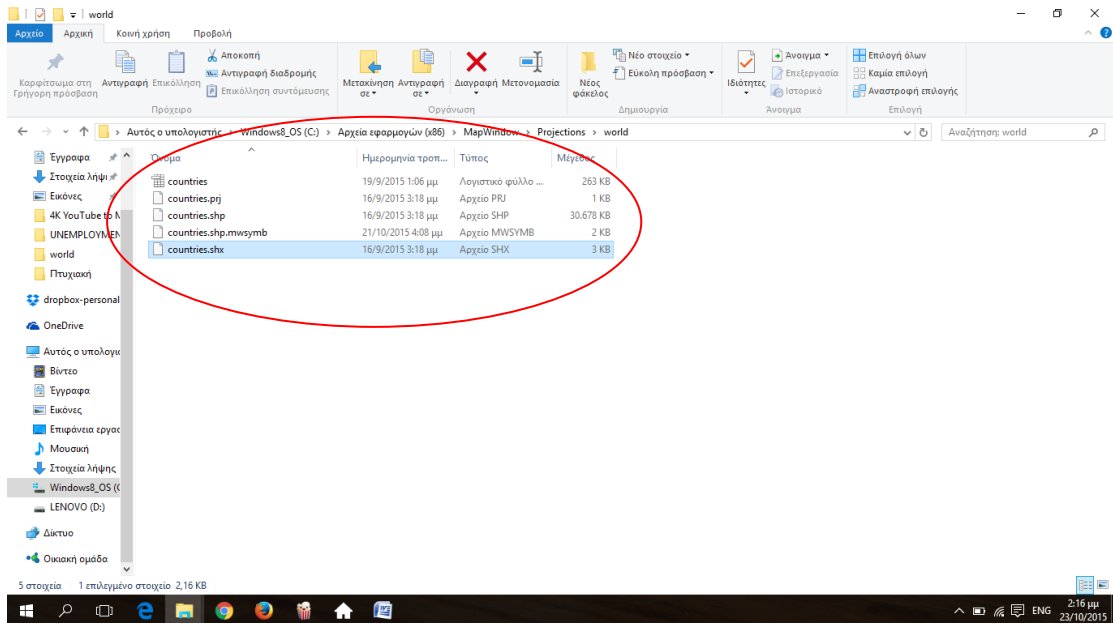
9. Βήματα για την δημιουργία ενός θεματικού χάρτη στο Map Window GIS

Η δημιουργία ενός θεματικού χάρτη στο Map Window, δεν απαιτεί εξειδικευμένες γνώσεις. Για την πτυχιακή εργασία, χρησιμοποιήθηκε ένας έτοιμος χάρτης με την βάση δεδομένων του, που είναι εύκολο να βρεθεί στο διαδίκτυο. Ο χάρτης που χρησιμοποιήθηκε είναι παγκόσμιος και ο διαχωρισμός γίνεται ανά χώρα. Επίσης, κατεβάστηκε δωρεάν από την ιστοσελίδα thematicmapping.org.

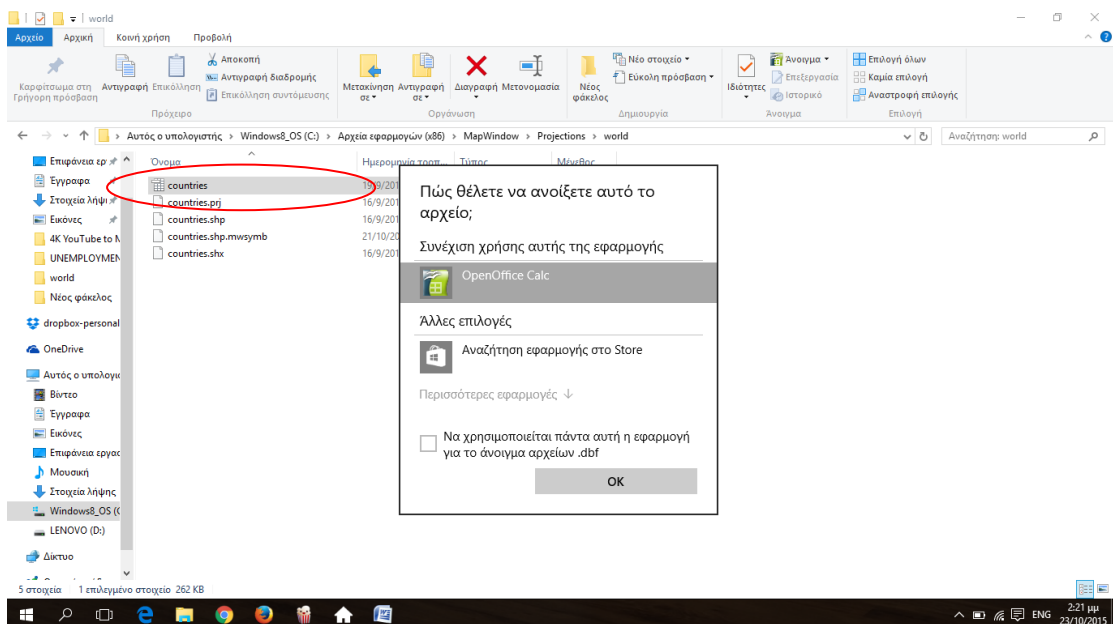
Τα προγράμματα που χρειάστηκαν για την δημιουργία των θεματικών χαρτών είναι το Map Window GIS και το Open Office. Με το Open Office Calc εισήχθησαν τα στοιχεία στην βάση του Map Window, γιατί σε αντίθεση με το αντίστοιχο Microsoft Office Excel είναι δυνατή η επεξεργασία των αρχείων .dbf. Η συντομογραφία .dbf ανήκει σε αρχεία βάσης δεδομένων. Το αρχείο με τον χάρτη και την βάση που επιλέχθηκε, αποθηκεύθηκε στον φάκελο “Projections” του Map Window για να είναι εύκολη η εύρεση και επεξεργασία του.

Ο χάρτης περιέχει ένα αρχείο .dbf, που είναι η βάση δεδομένων, ένα αρχείο .prj (projection format), ένα αρχείο .shp (shape format) που είναι ο χάρτης και ένα αρχείο .shx (shape index format).

Αρχικά για να προστεθούν τα στοιχεία που αφορούν την πτυχιακή εργασία στην βάση δεδομένων, ανοίγουμε το αρχείο countries.dbf με το Open Office Calc.

Η βάση δεδομένων περιέχει κάποιες στήλες, όπως την μοναδική ID κάθε χώρας, το όνομα της χώρας, τον κωδικό της χώρας (ISO 3) όπως είναι καθιερωμένος από το Διεθνή Οργανισμό Προτυποποίησης, το όνομα της χώρας σε διάφορες γλώσσες και στην τοπική γλώσσα της χώρας, την ήπειρο στην οποία ανήκει, την έκταση που καταλαμβάνει σε τετραγωνικά χιλιόμετρα κ.α.

OBJECTID,N,9,0	NAME,C,80	ISO3,C,80	ISO2,C,4	FIPS,C,6	COUNTRY,C,75	ENGLISH,C,50	FRENCH,C,50
1	1	ALA	AX	AX	1	1	1
2	2	AFG	AF	AF	2	2	2
3	3	ALB	AL	AL	3	3	3
4	4	DZA	DZ	AG	4	4	4
5	5	ASM	AS	AQ	5	5	5
6	6	AND	AD	AN	6	6	6
7	7	AGO	AO	AO	7	7	7
8	8	AIA	AJ	AV	8	8	8
9	9	ATA	AQ	AV	9	9	9
10	10	ATG	AG	AC	10	10	10
11	11	ARG	AR	AR	11	11	11
12	12	ARM	AM	AM	12	12	12
13	13	ABW	AW	AA	13	13	13
14	14	AUS	AU	AS	14	14	14
15	15	AUS	AU	AS	15	15	15
16	16	AUT	AT	AU	16	16	16
17	17	AZE	AZ	AJ	17	17	17
18	18	BHS	BS	BF	18	18	18
19	19	BHR	BH	BA	19	19	19
20	20	BRN	BN	BX	20	20	20
21	21	UMI	UM	WQ	21	21	21
22	22	BGD	BD	BG	22	22	22
23	23	BRB	BB	BB	23	23	23
24	24	BLR	BY	BJ	24	24	24
25	25	BEL	BE	BE	25	25	25
26	26	BLZ	BZ	BH	26	26	26
27	27	BEN	BJ	BN	27	27	27
28	28	BMU	BM	BD	28	28	28
29	29	BTN	BT	BT	29	29	29
30	30	BOL	BO	BL	30	30	30

Το πρώτο κελί κάθε στήλης, είναι το όνομα της και ταυτόχρονα συμβολίζει το περιεχόμενο των κελιών. Αν δηλαδή είναι ψηφία ή κείμενο, το πλήθος των χαρακτήρων ή των ψηφίων και στην συνέχεια τους δεκαδικούς.

Για παράδειγμα, το UNEMPOYME είναι το όνομα της στήλης (UNEMPLOYMENT), το N συμβολίζει ότι το περιεχόμενο της στήλης θα είναι νούμερα, το 19 συμβολίζει έως 19 ψηφία και στην συνέχεια το 2 συμβολίζει έως 2 δεκαδικούς

	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	AA	AB
	SQM.N.19.4	POPULATION.N.15.2	GDP.N.19.2	GDP_PER_CA.N.19.2	UNEMPLOYME.N.19.2	MID_WAGE.N.19.2	HDI.N.19.2	CPI.N.19.2	LIFE_EXPEC.N.19.2	HEALTH_EXP.N.19.2	PUBLIC_DEB.N.
1	9325599,0641	318892103	16768100000000	52988	7,38	56340	5	17	79,68	17,1	
2	357241,7929	80327900	3730260571356	43108,3	5,23	43682	6	12	80,57	11,3	
3	244575,3933	63742977	2678464866796	30256	7,6	41192	14	14	80,54	9,1	
4	9924776,9473	34834841	1826768562832	43038	7,08	46911	8	10	81,76	10,9	
5	7687219,0676	22507617	1560372473125	44145	5,65	50449	2	11	82,15	9,4	
6	132558,9202	10816286	242230333768	25585,6	27,5	25503	29	69	80,43	9,8	
7	1243,7191	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
8	641383,4228	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
9	28486,1096	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
10	2316558,6585	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
11	211,0151	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
12	474,6375	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
13	1247356,6131	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
14	82,5671	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
15	12538778,3268	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
16	443,2216	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
17	2779705,3374	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
18	29689,4374	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
19	181,6069	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
20	2,646	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
21	83964,3128	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
22	86333,4217	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
23	13336,0752	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
24	673,3473	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
25	5880,1201	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
26	1,2678	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
27	136478,2869	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
28	439,3484	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
29	207604,6669	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
30	30670,5785	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
31											

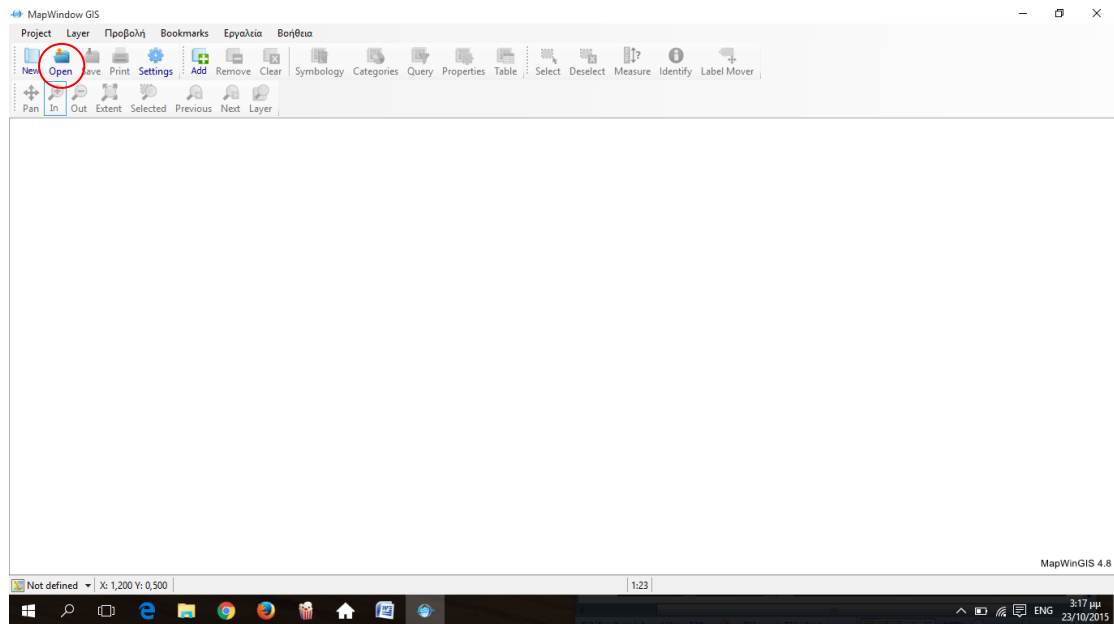
Για την δημιουργία θεματικών χαρτών που αφορούν την εργασία προστέθηκαν στην βάση δεδομένων οι στήλες:

- Πληθυσμός
- Α.Ε.Π.
- Κατά Κεφαλήν Α.Ε.Π.
- Ανεργία
- Μέσος Μισθός
- Δείκτης Ανθρώπινης Ανάπτυξης (HDI)
- Δείκτης Αντίληψης για την Διαφθορά (CPI)
- Προσδόκιμο Ζωής
- Δαπάνες για την Υγεία
- Δημόσιο Χρέος
- Γιατροί ανά 1.000 κάτοικους
- Νοσηλευτές ανά 1.000 κάτοικους

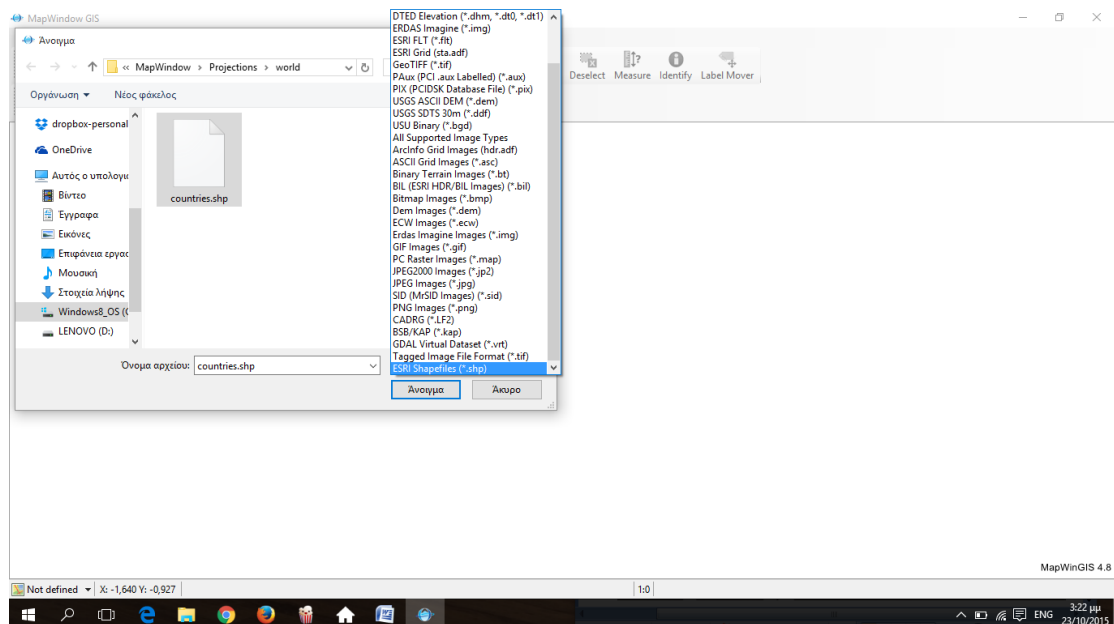
Στις στήλες αυτές προστέθηκαν στοιχεία για την Ελλάδα, τις Η.Π.Α., τον Καναδά, την Αυστραλία, το Ηνωμένο Βασίλειο και την Γερμανία. Στις υπόλοιπες χώρες της βάσης έχει καταχωρηθεί αυτόματα ο αριθμός μηδέν.

Κατόπιν, όταν συμπληρωθούν τα στοιχεία που μας αφορούν στην βάση δεδομένων, ξεκινάει η διαδικασία δημιουργίας θεματικών χαρτών στο Map Window.

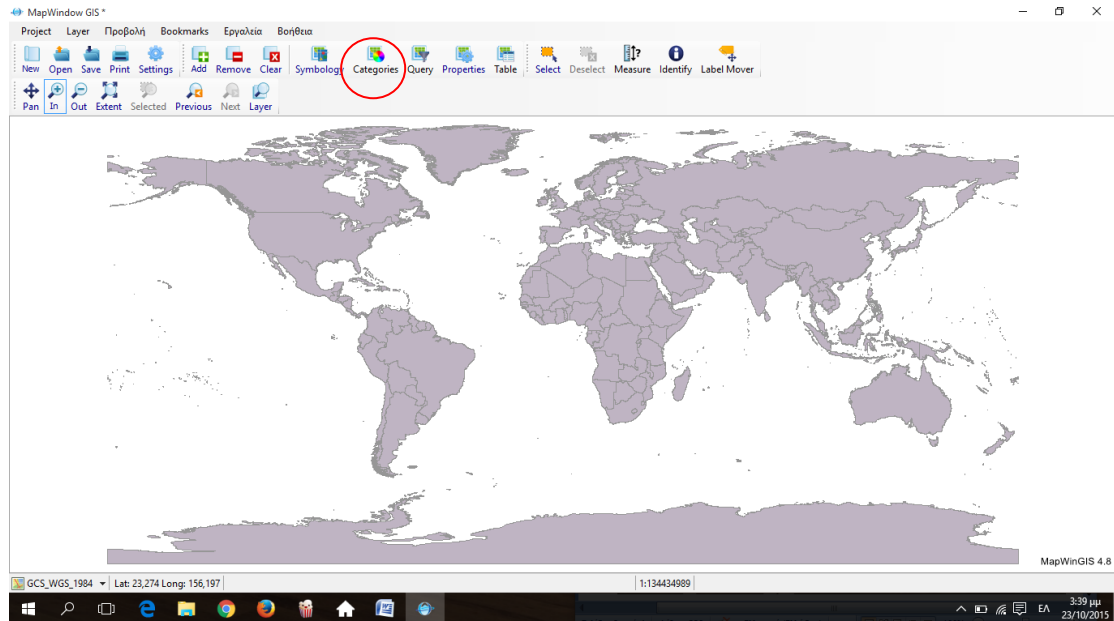
Με την επιλογή “Open”, ανοίγει διάφορα αρχεία που περιέχουν γεωγραφικά δεδομένα και μπορεί να επεξεργαστεί το Map Window.

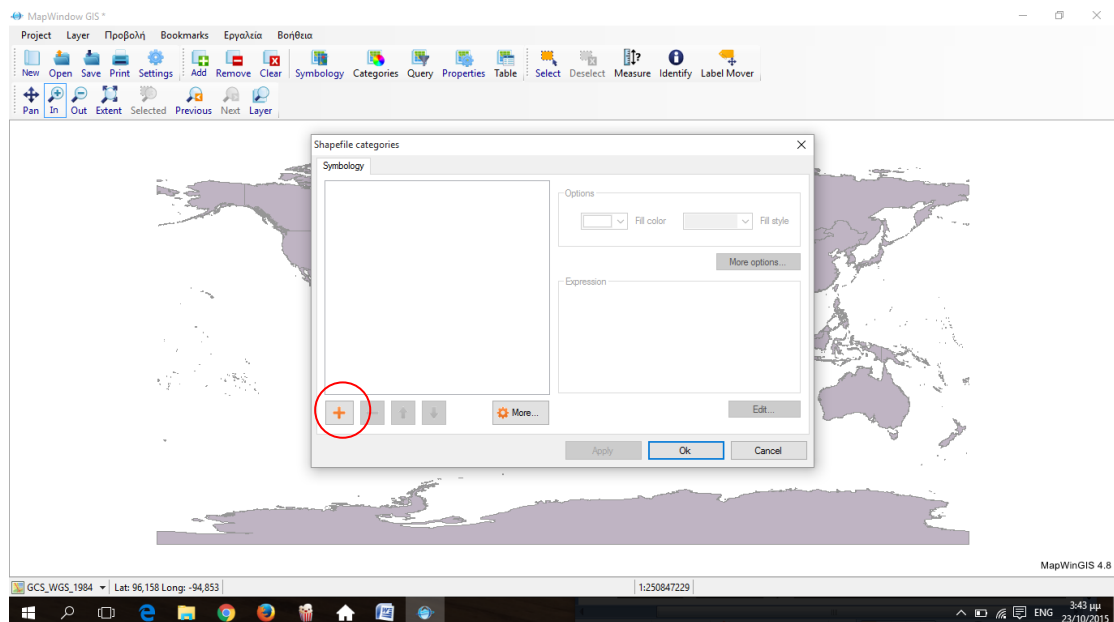
Το αρχείο χάρτη που συνοδεύει την βάση δεδομένων, στην προκειμένη περίπτωση είναι το “countries.shp”, σε μορφή ESRI shapfiles (*.shp), το οποίο αποθηκεύθηκε στον φάκελο “Projections”.

Ο χάρτης που επιλέχθηκε παρουσιάζεται στο Map Window και στην συνέχεια προσθέτονται οι κατηγορίες, για να παρουσιαστούν χρωματικά τα δεδομένα στον χάρτη. Αυτό γίνεται στην επιλογή “Categories”.

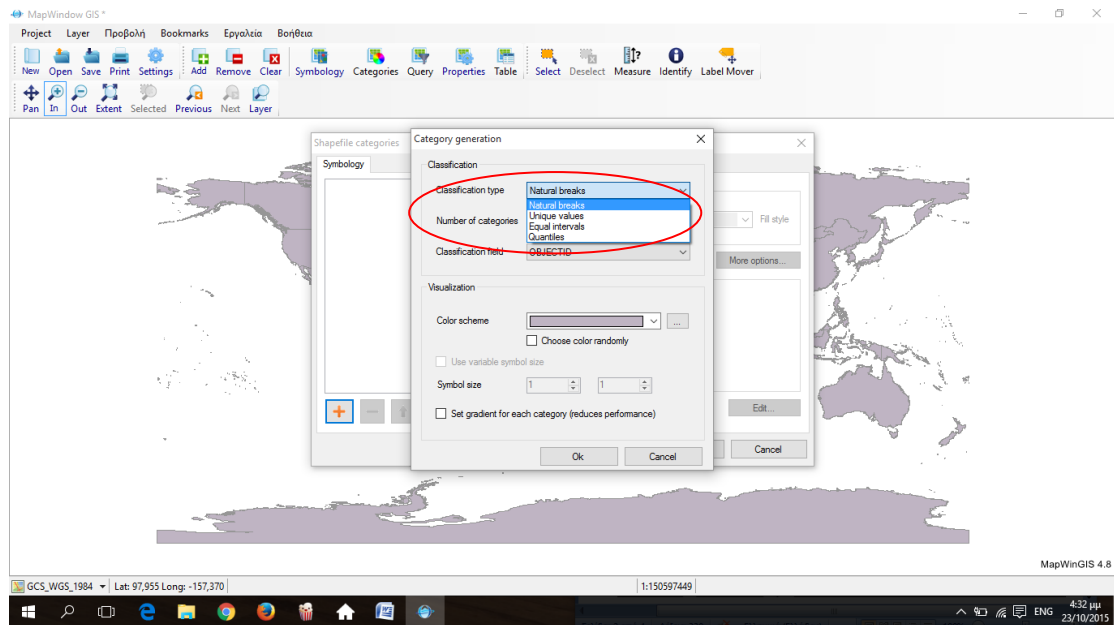

Μετά την επιλογή “Categories”, στο πεδίο “Symbology” θα προστεθεί η στήλη που αφορά την δημιουργία του θεματικού χάρτη με την επιλογή +.

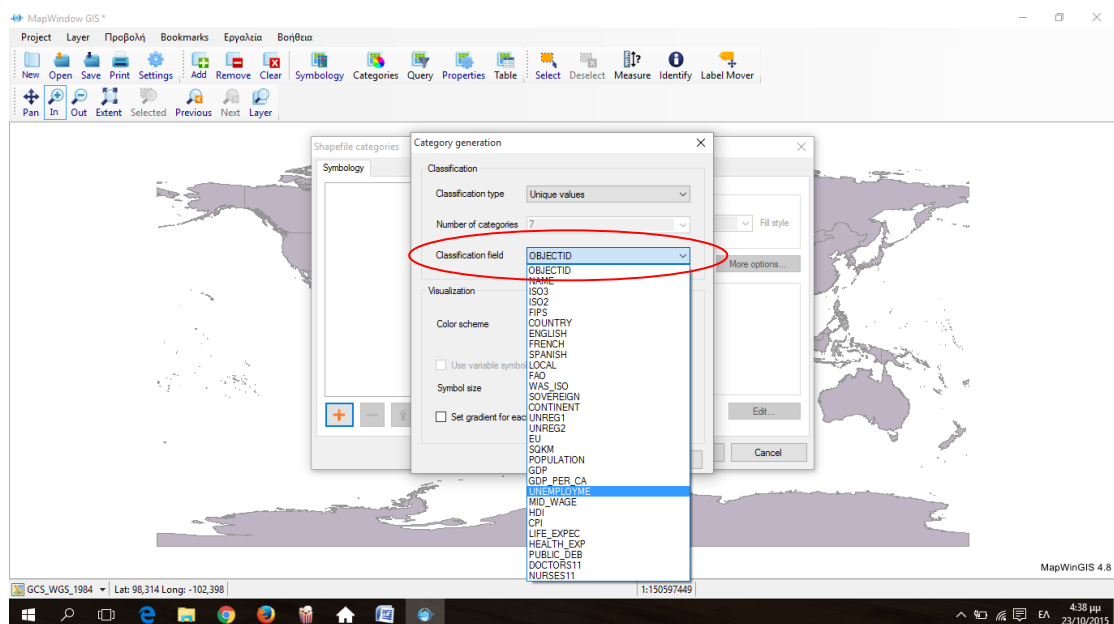

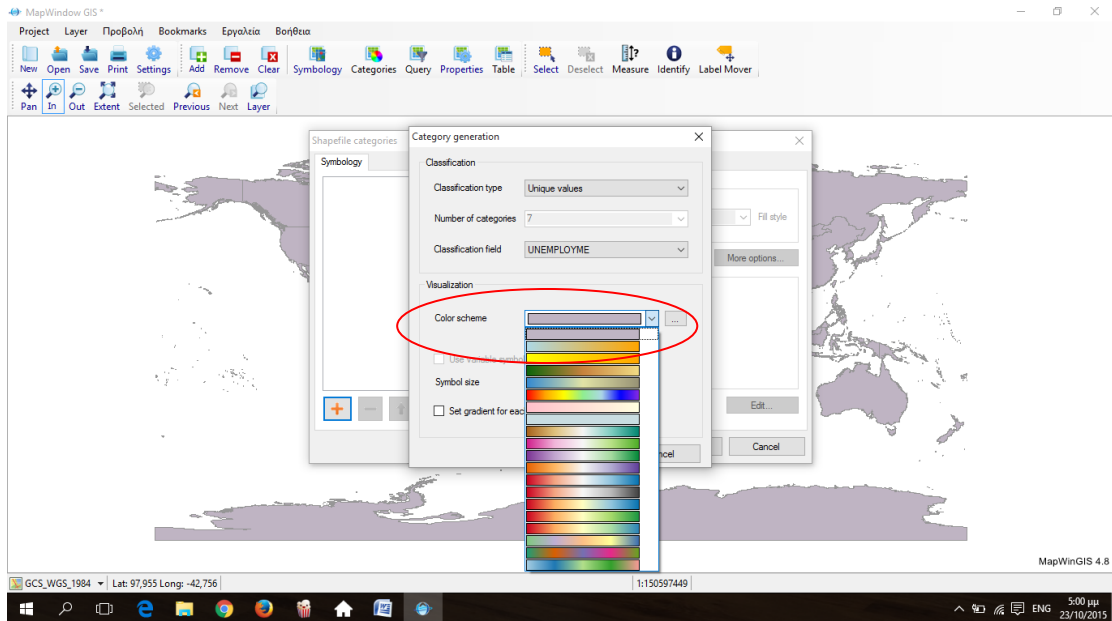
Κατόπιν, επιλέγετε ο τύπος ταξινόμησης (Classification type). Αν δηλαδή η ταξινόμηση θα είναι σε κλίμακα από έναν αριθμό έως κάποιον άλλο (Natural breaks), είτε ως μοναδικές τιμές (Unique values) δηλαδή να χρωματιστούν μοναδικά τα στοιχεία κάθε χώρας. Στην προκειμένη περίπτωση, επειδή οι χώρες είναι λίγες και τα στοιχεία δεν έχουν μεγάλη απόκλιση επιλέχθηκε το “Unique values”.

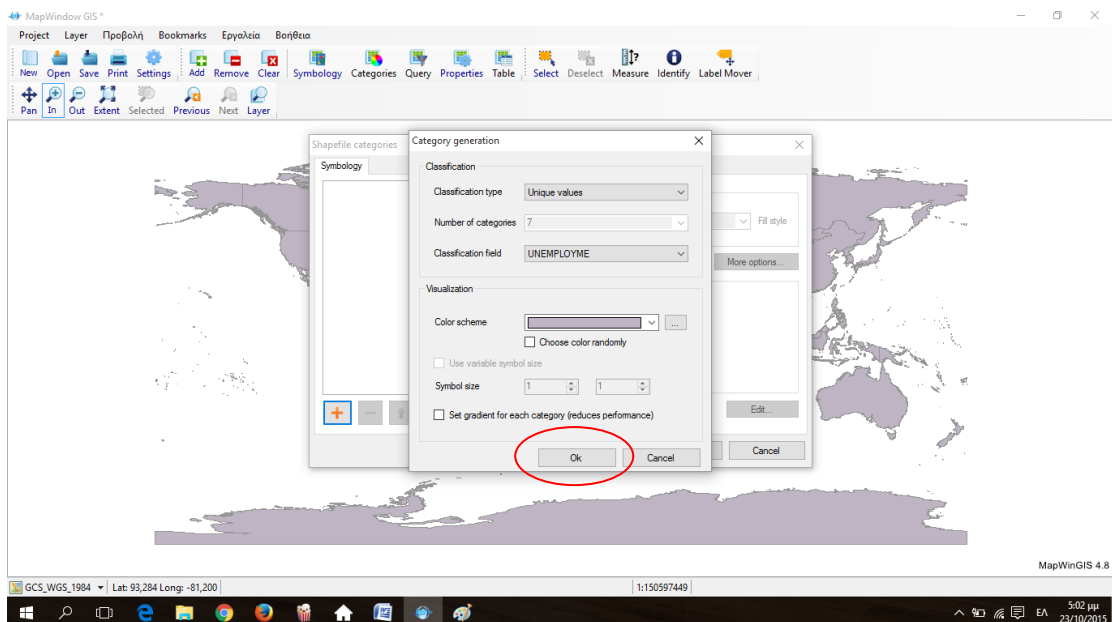
Η επόμενη επιλογή είναι ο αριθμός των κατηγοριών που θα εμφανιστούν, και στην συνέχεια στο πεδίο “Classification field” επιλέγεται η στήλη της βάσης, που αφορά την δημιουργία του θεματικού χάρτη. Στην προκειμένη περίπτωση είναι η ανεργία (UNEMPLOYME).

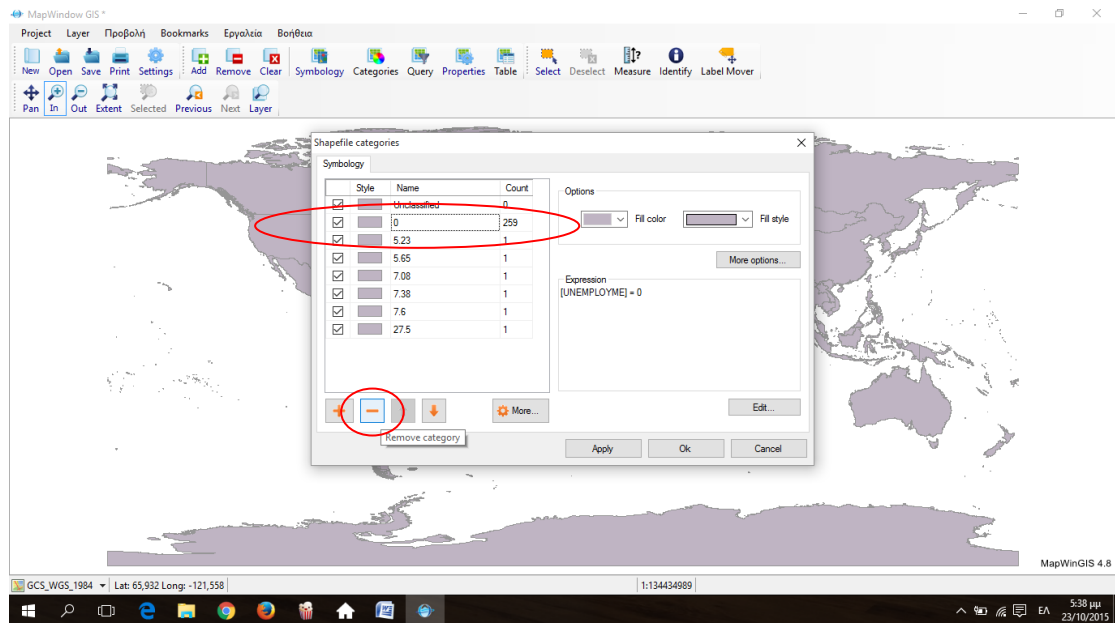
Το επόμενο πεδίο αφορά το χρώμα των κατηγοριών (Color scheme), τα χρώματα μπορούν να οριστούν, από έναν κατάλογο χρωματικών συνδυασμών του Map Window, είτε με τυχαία επιλογή, είτε από τον χρήστη.

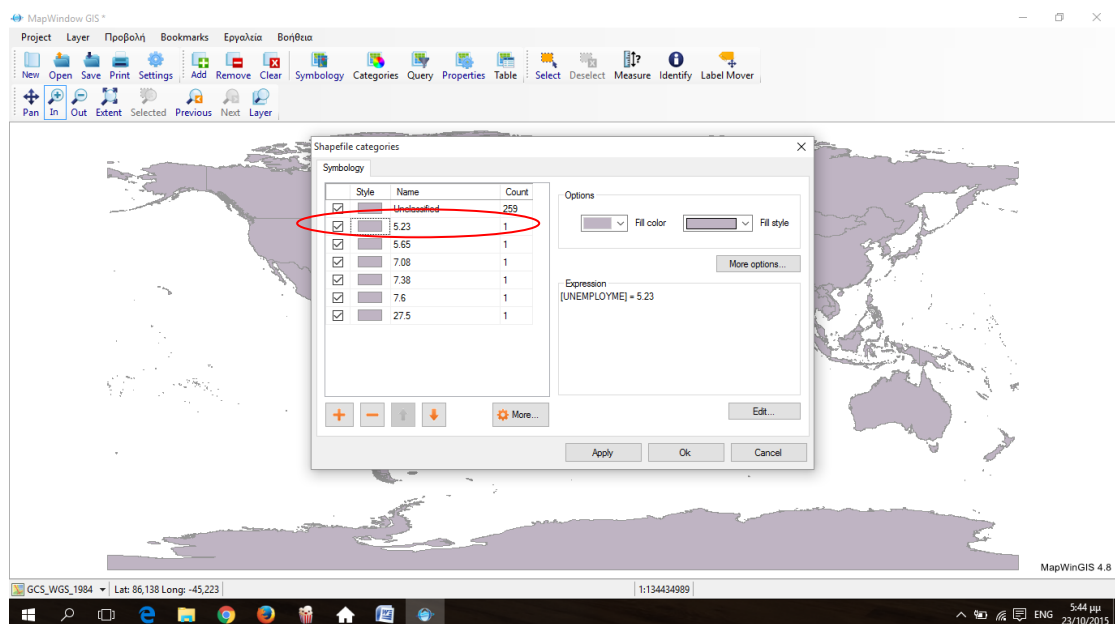
Σε αυτή την περίπτωση τα χρώματα επιλέχθηκαν από τον χρήστη. Στην συνέχεια εμφανίζονται οι κατηγορίες στο “Symbology” επιλέγοντας το “Ok”.

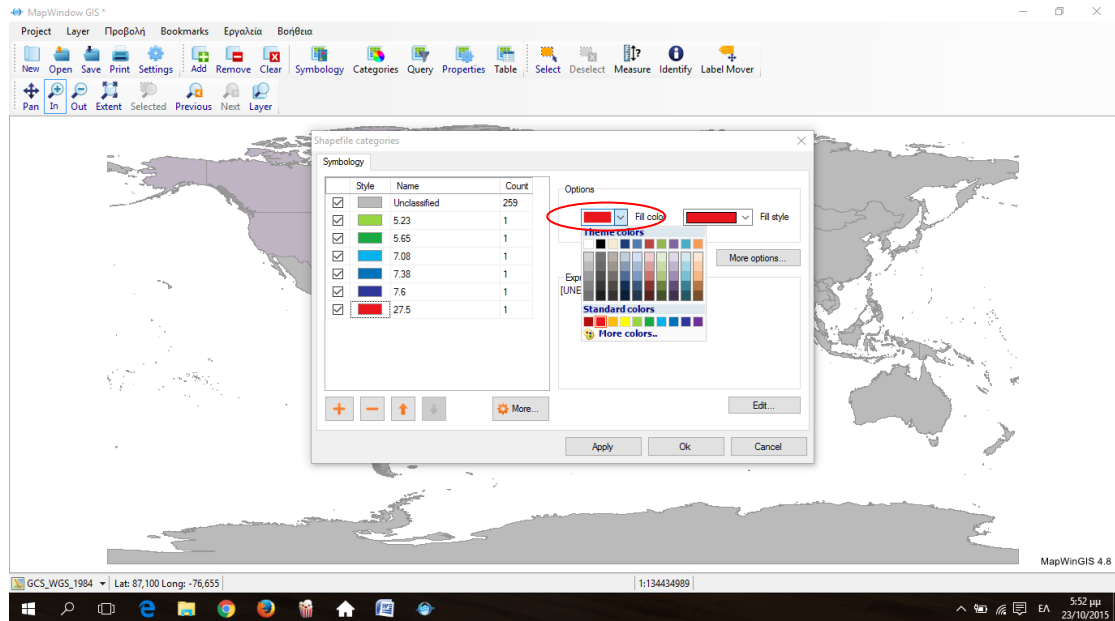
Στην πρώτη κατηγορία εμφανίζονται όλες οι χώρες που έχει καταχωρηθεί ο αριθμός μηδέν στην στήλη της ανεργίας, οι οποίες δεν αφορούν την πτυχιακή και αυτόματα καταχωρήθηκε ο αριθμός από την βάση. Αυτήν την κατηγορία μπορούμε να την διαγράψουμε και να μετρούνται οι χώρες αυτές στην κατηγορία “Unclassified” (αταξινόμητα δεδομένα). Η διαγραφή μιας κατηγορίας γίνεται πατώντας πάνω στην κατηγορία και στην συνέχεια την επιλογή – “Remove category”.

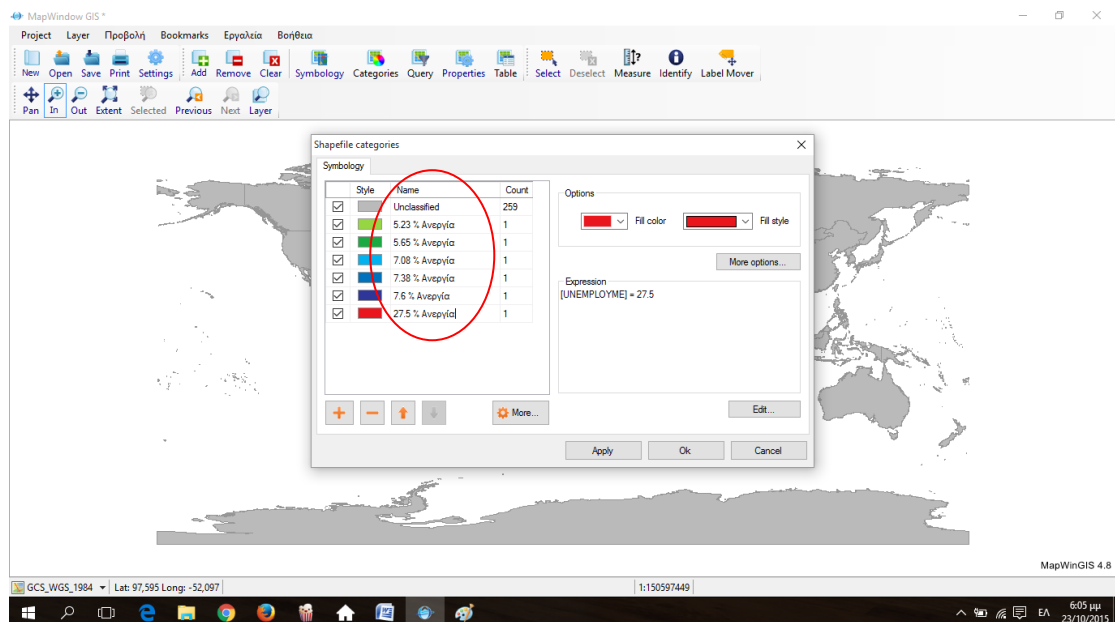
Αμέσως μετά την διαγραφή, στην στήλη “Count” οι χώρες που είναι κατοχυρωμένες στο μηδέν (259) μεταφέρονται στην κατηγορία “Unclassified” και η πρώτη κατηγορία είναι η χώρα με ανεργία 5,23%.

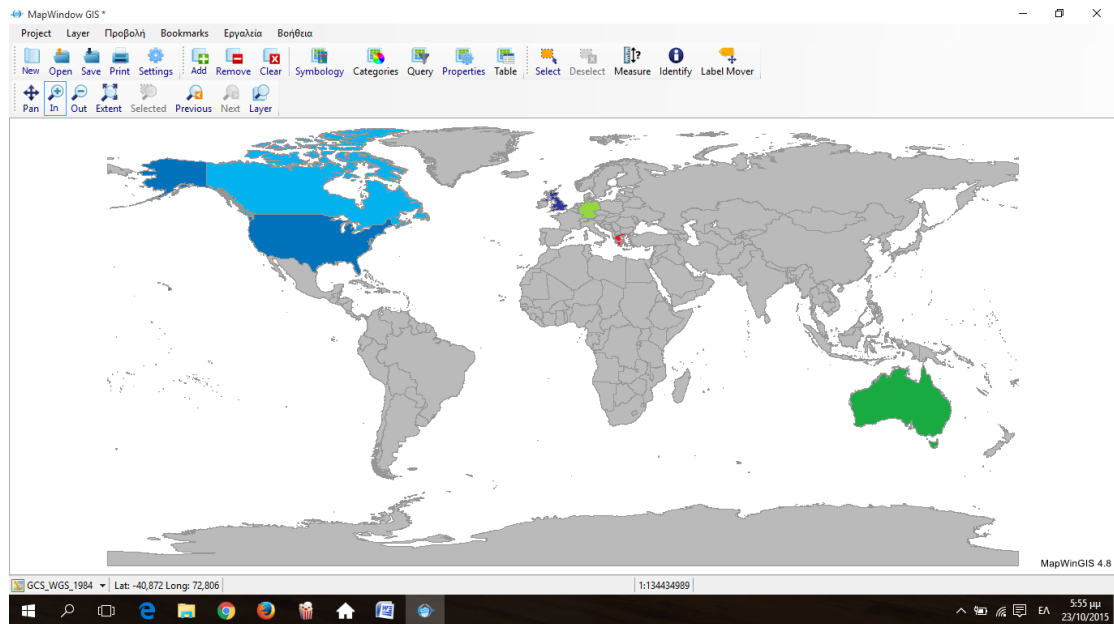
Η επιλογή του χρώματος των κατηγοριών από τον χρήστη γίνεται επιλέγοντας την κατηγορία, στην συνέχεια το πεδίο “Fill color” και το χρώμα που επιθυμεί ο χρήστης.

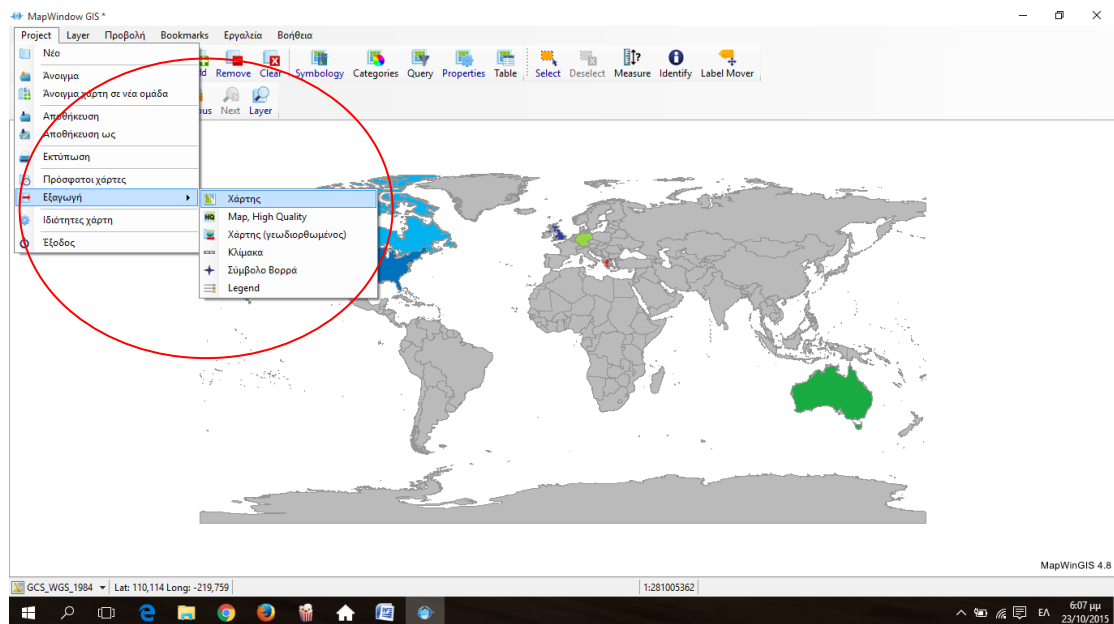
Επίσης, είναι εφικτή η μετονομασία των κατηγοριών, επιλέγοντας στην στήλη “Name” την κατηγορία και αλλάζοντας το όνομα.

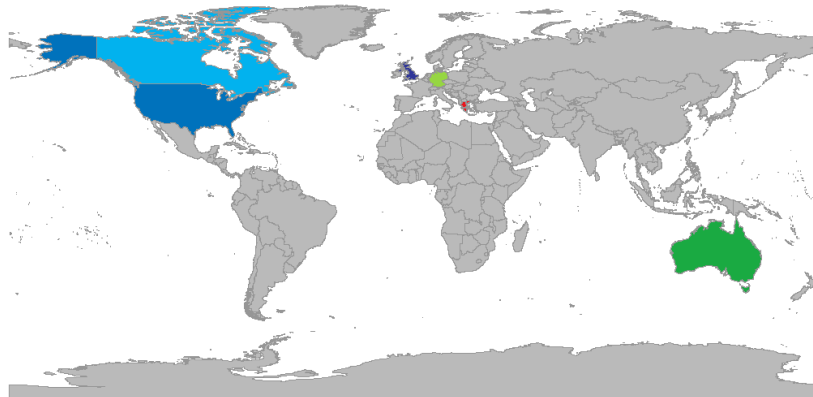
Με την επιλογή “Ok” όταν οριστούν τα χρώματα, εμφανίζεται ο θεματικός χάρτης της ανεργίας.

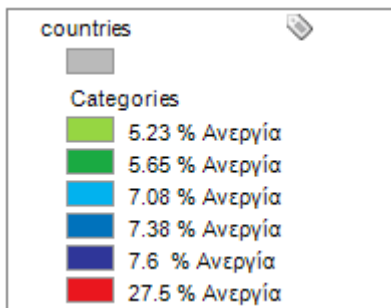
Η εξαγωγή του θεματικού χάρτη μπορεί να γίνει σε μορφή εικόνας από το “Project”, “Εξαγωγή”, “Χάρτης”. Επίσης, είναι δυνατή η εξαγωγή του υπομνήματος του χάρτη με την επιλογή “Legend”.

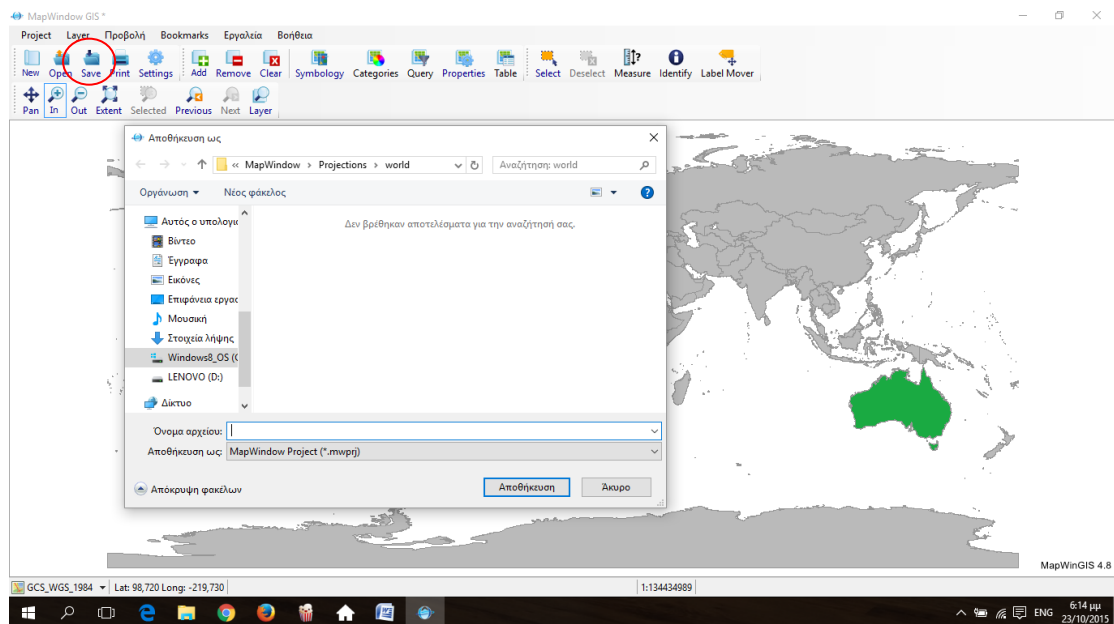
Ο χάρτης καθώς και το υπόμνημα του χάρτη αποθηκεύονται σε αρχείο εικόνας (.bmp).

MapWinGIS 4.8

Επίσης, για να είναι δυνατή η επεξεργασία του συγκεκριμένου χάρτη από το Map Window, μπορεί να αποθηκευτεί και ως MapWindow Project (*.mwrpj) με την επιλογή “Save”.

10. Η μέθοδος A.H.P. στην περίπτωση επιλογής χώρας μετανάστευσης
Η A.H.P. (Analytical Hierarchy Process) ή μέθοδος Ιεραρχικής Αναλυτικής Διαδικασίας είναι μια τεχνική η οποία αναπτύχθηκε στο Wharton School of Business από τον καθηγητή Thomas L. Saaty, την δεκαετία του 1970. Αποτελεί μια πρακτική για τον καθορισμό των προτεραιοτήτων για ένα πρόβλημα και την λήψη μιας απόφασης, η οποία απόφαση θα είναι συμφέρουσα και αποδοτική.

Πρόκειται για μια μεθοδολογία που αναδεικνύει και αξιολογεί όλες τις συνιστώσες του προβλήματος και τα αποτελέσματα της είναι αντιληπτά. Έτσι ο αποφασίζων μπορεί να επικεντρωθεί στην ανάλυση του προβλήματος χωρίς να πρέπει να χρησιμοποιήσει περίπλοκα μαθηματικά ή συναρτήσεις που χρησιμοποιούνται σε άλλες περίπλοκες μεθόδους.

Επίσης, στην Ιεραρχική Αναλυτική Διαδικασία αποτυπώνεται το επίπεδο του προβλήματος, καθώς μέσα από την ανάλυση του, εμφανίζονται οι παράμετροι που επηρεάζουν την απόφαση, ακόμα και ο βαθμός σημαντικότητας τους. Έτσι, απλοποιείται το πρόβλημα και ο αποφασίζων μπορεί να είναι πιο σωστός και αντικειμενικός στην απόφαση του.

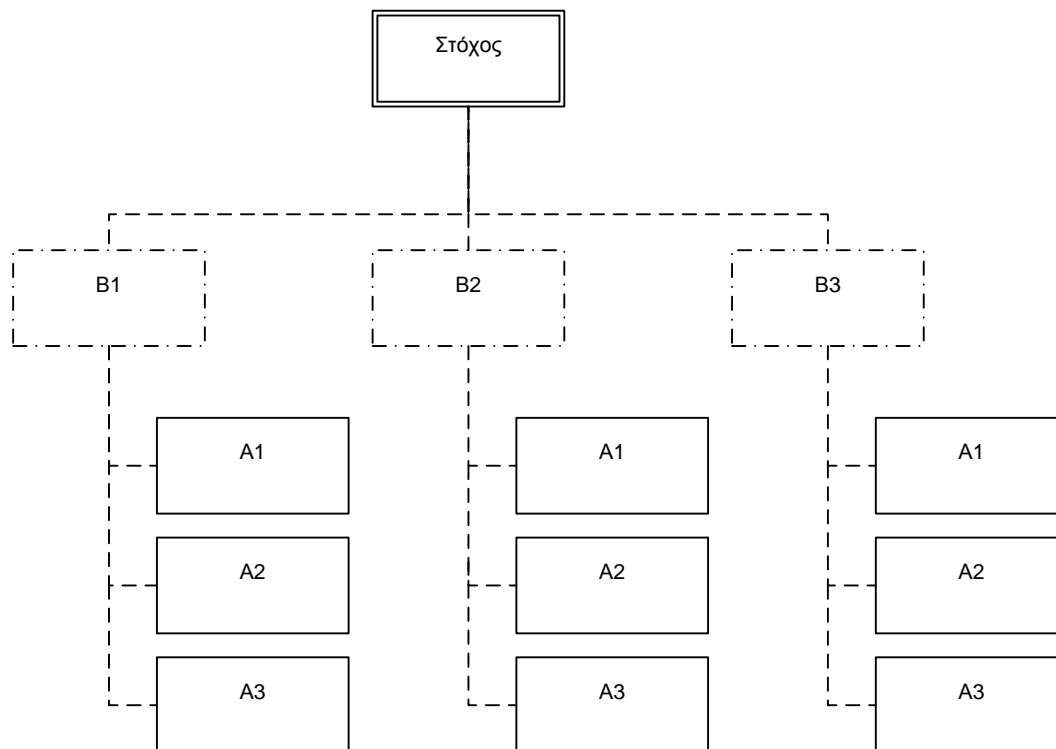
Η A.H.P. δε μετρά κάθε παράγοντα μεμονωμένα, αλλά σε σχετική σύγκριση με κάποιον αντίστοιχο παράγοντα. Βαθμολογεί δηλαδή την σημαντικότητα ενός παράγοντα σε σύγκριση με την σημαντικότητα κάποιου άλλου, βασίζεται αποκλειστικά στις δυαδικές συγκρίσεις, οι οποίες παρέχουν και το μετρήσιμο αποτέλεσμα [58].

Η διαδικασία επιλογής χώρας μετανάστευσης από ένα άτομο, αποτελεί μια υποκειμενική διαδικασία, έτσι με την μέθοδο A.H.P. απλοποιήθηκε η διαδικασία επιλογής. Στην ανάπτυξη της μεθόδου χρησιμοποιήθηκαν τα στοιχεία που συλλέχθηκαν στα πλαίσια της πτυχιακής εργασίας.

10.1 Βασική δομή της A.H.P.

Η δομή της μεθόδου ξεκινά διαχωρίζοντας το πρόβλημα σε μικρότερα κομμάτια και στην συνέχεια χρησιμοποιεί δυαδικές συγκρίσεις, ώστε να καθορίσει τις προτεραιότητες σε κάθε ιεραρχία. Η A.H.P. βασίζεται σε τρεις αρχές οι οποίες είναι:

- Αποσύνθεση, σύμφωνα με την αρχή της αποσύνθεσης για να κατασκευαστεί μια ιεραρχία πρέπει να εντοπιστούν τα βασικά στοιχεία του προβλήματος. Στο πρώτο επίπεδο βρίσκεται ο τελικός στόχος – απόφαση. Στο δεύτερο επίπεδο ακολουθείται από τα βασικά κριτήρια που επηρεάζουν την απόφαση και στο τρίτο τα υποκριτήρια αυτών. Κάθε επίπεδο δηλαδή, είναι η αποσύνθεση του ακριβώς προηγούμενου.

Εικόνα 10.1 Ιεραρχική δόμηση ενός προβλήματος στη μέθοδο AHP

- Σχετικές συγκρίσεις, οι συγκρίσεις κατά ζεύγη που ακολουθούν την αποσύνθεση του προβλήματος ποσοτικοποιούν την σημασία του κάθε κριτηρίου στο εκάστοτε επίπεδο σε σχέση με το κάθε στοιχείο που συνδέεται στο ανώτερο ακριβώς επίπεδο. Μέσα από τις συγκρίσεις αυτές προκύπτουν οι πίνακες προτιμήσεων, οι οποίοι παρέχουν στη συνέχεια την εκτίμηση των σχετικών βαρών για κάθε κριτήριο και για κάθε εναλλακτική.
- Σύνθεση των προτεραιοτήτων: Τα σχετικά βάρη που υπολογίζονται μέσω των πινάκων προτιμήσεων υποδεικνύουν την σύνθεση των προτεραιοτήτων, η οποία οδηγεί εν συνεχεία στην κατασκευή της ιεραρχίας [58].

10.2 Χαρακτηριστικά της Α.Η.Ρ.

Τα χαρακτηριστικά που πρέπει να έχει η μεθοδολογία είναι τα εξής:

- Δόμηση του προβλήματος ως ιεραρχία ή ως ένα σύστημα με συνδέσμους εξάρτησης
- Αποτύπωση παραγόντων που εκφράζουν απόψεις, ιδέες και σκέψεις.
- Μετατροπή των παραγόντων αυτών σε αριθμούς.
- Υπολογισμός των προτεραιοτήτων στην ιεραρχία σύμφωνα με τους αριθμούς
- Σύνθεση των παραπάνω για την εξαγωγή του αποτελέσματος
- Ανάλυση της ευαισθησίας

10.3 Μέτρηση και Σχετικές Συγκρίσεις.

Σε όλα τα επίπεδα της ιεραρχίας τα στοιχεία συγκρίνονται ανά ζεύγη μεταξύ τους σε σχέση με τον αρχικό στόχο. Η σύγκριση των εναλλακτικών αποτυπώνεται σε τόσους πίνακες όσα είναι και τα κριτήρια. Η μήτρα σύγκρισης κριτηρίων κατασκευάζεται ως εξής:

Πίνακας 10.1 Μήτρα Σύγκρισης Κριτηρίων

	A1	A2	A3	A4
A1	1	A1/A2	A1/A3	A1/A4
A2	A2/A1	1	A2/A3	A2/A4
A3	A3/A1	A3/A2	1	A3/A4
A4	A4/A1	A4/A2	A4/A3	1

Με τον ίδιο τρόπο κατασκευάζονται και οι μήτρες σύγκρισης εναλλακτικών.

Πίνακας 10.2 Μήτρα Σύγκρισης Εναλλακτικών

	B1	B2	B3	B4
B1	1	B1/B2	B1/B3	B1/B4
B2	B2/B1	1	B2/B3	B2/B4
B3	B3/B1	B3/B2	1	B3/B4
B4	B4/B1	B4/B2	B4/B3	1

Κατόπιν, δημιουργείται μια κλίμακα που αποτυπώνει την ακριβή σημασία της για να βαθμολογηθούν τα παραπάνω ζεύγη. Αυτή η αριθμητική κλίμακα χρησιμοποιείται μέσω ενός συστήματος διακριτών αξιών από το 1 έως το 9, η οποία εκφράζει την ισοδυναμία των προτιμήσεων, από την ασθενή ως την απόλυτη προτίμηση αλλά και τις ενδιάμεσες καταστάσεις [59]. Το σύνολο των δυνατών αριθμητικών διαβαθμίσεων των προτιμήσεων είναι:

$$P = \{ 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1, 1/2, 1/3, 1/4, 1/5, 1/6, 1/7, 1/8, 1/9 \}$$

Πίνακας 10.3 Αριθμητικός πίνακας συγκρίσεων

Η κλίμακα της A.H.P. για διμερείς συγκρίσεις		
Αριθμητική τιμή	Ορισμός	Ερμηνεία
1	Ίση τιμή	Τα στοιχεία είναι ίσης σημασίας
3	Μέτρια τιμή	Το ένα στοιχείο είναι ελαφρά πιο σημαντικό από το άλλο
5	Δυνατή σημασία	Το ένα στοιχείο είναι πολύ πιο σημαντικό από το άλλο
7	Πολύ δυνατή σημασία	Το ένα στοιχείο είναι πάρα πολύ πιο σημαντικό από το άλλο
9	Απόλυτη σημασία	Το στοιχείο είναι απόλυτα πιο σημαντικό από το άλλο
2,4,6,8	Ενδιάμεσες τιμές	Οι τιμές αυτές μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να εκφράσουν ενδιάμεσες καταστάσεις

Όταν συμπληρωθούν οι πίνακες κριτηρίων και εναλλακτικών πρέπει να κανονικοποιηθούν, δηλαδή κάθε κελί να διαιρεθεί η το σύνολο της στήλης. Στους κανονικοποιημένους πίνακες που προκύπτουν, ο μέσος όρος κάθε γραμμής εκφράζει τα βάρη.

Ο τελικός δείκτης της χώρας προκύπτει, αν τα βάρη των δεικτών (A) πολλαπλασιαστούν με τα αντίστοιχα βάρη της χώρας του δείκτη (B) και προστεθούν όλα μεταξύ τους.

10.4 Εφαρμογή της μεθόδου A.H.P.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, δημιουργήθηκε ένα παράδειγμα της μεθόδου A.H.P. στο excel για την “εύρεση της ιδανικής χώρας για μετανάστευση”. Τα κριτήρια που επιλέχθηκαν είναι η ανεργία, ο μέσος μισθός, το HDI και το χρέος. Τις εναλλακτικές αποτελούσαν οι χώρες που αναλύθηκαν στα πλαίσια της πτυχιακής εργασίας, δηλαδή η Αυστραλία, η Γερμανία, το Ηνωμένο Βασίλειο, οι Η.Π.Α. και ο Καναδάς.

Στον πρώτο πίνακα γίνεται η σύγκριση κριτηρίων, όπου τα κελιά συμπληρώνονται σύμφωνα με την άποψη του ατόμου. Ο πίνακας χωρίζεται σε 2 μέρη και οι συγκρίσεις γίνονται κάθετα και οριζόντια. Οι τιμές που παίρνουν τα κελιά κάθετα είναι οι αντίστροφες που παίρνουν τα κελιά οριζόντια.

Στον παρακάτω πίνακα οι περιοχές που οι συγκρίσεις είναι αντίστροφες μεταξύ τους έχουν το ίδιο χρώμα, δηλαδή η σύγκριση ανεργίας με μέσο μισθό παίρνει την τιμή 1/6, το οποίο σημαίνει ότι το άτομο θεωρεί πολύ πιο δυνατή την σημασία του μέσου μισθού συγκριτικά με την ανεργία.

Πίνακας 10.4 Σύγκριση Κριτηρίων

	Ανεργία	Μέσος Μισθός	HDI	Χρέος
Ανεργία	1	1/6	2	6
Μέσος Μισθός	6	1	3	5
HDI	1/2	1/3	1	7
Χρέος	1/6	1/5	1/7	1

Στην συνέχεια κατασκευάστηκαν οι πίνακες της σύγκρισης των εναλλακτικών για κάθε κριτήριο. Οι τιμές που παίρνουν τα κελιά στους παρακάτω πίνακες είναι σταθερές για τους ερωτηθέντες. Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την σύγκριση των εναλλακτικών ως προς την ανεργία.

Πίνακας 10.5 Σύγκριση Εναλλακτικών ως προς την ανεργία

	Αυστραλία	Γερμανία	Η.Β.	Η.Π.Α.	Καναδάς
Αυστραλία	1	1/3	7	5	3
Γερμανία	3	1	9	7	5
Η.Β.	1/7	1/9	1	1/3	1/5
Η.Π.Α.	1/5	1/7	3	1	1/3
Καναδάς	1/3	1/5	5	3	1

Τα κελιά συμπληρώθηκαν με την σειρά που έχουν οι χώρες σύμφωνα με τον δείκτη της ανεργίας και χωρίζονται σε ίσα μέρη στην κλίμακα του Saaty.

Ανεργία	5,23%	5,65%	7,08%	7,38%	7,60%
Χώρες	Γερμανία	Αυστραλία	Καναδάς	Η.Π.Α.	Ηνωμένο Βασίλειο
Τιμή	1	3	5	7	9

Με τον ίδιο τρόπο κατασκευάστηκαν και οι υπόλοιποι πίνακες της σύγκρισης εναλλακτικών.

Αφού ολοκληρώθηκε η φάση της κατασκευής των πινάκων συγκρίσεων κατά ζεύγη, επόμενο βήμα είναι να υπολογιστούν τα σχετικά βάρη όλων των στοιχείων. Υπολογίζονται τα βάρη των κριτηρίων “Ανεργία”, “Μέσος Μισθός”, “HDI”, “Χρέος” και τα βάρη των εναλλακτικών χωρών, “Αυστραλία”, “Γερμανία”, “Ηνωμένο Βασίλειο”, “Η.Π.Α.” και “Καναδάς” για να βρεθεί η λύση στο πρόβλημα “εύρεση της ιδανικής χώρας για μετανάστευση”.

Για να υπολογιστούν τα βάρη οι πίνακες πρέπει να κανονικοποιηθούν. Αρχικά βρέθηκε το σύνολο κάθε στήλης και στην συνέχεια, κάθε κελί διαιρέθηκε με το σύνολο της στήλης στην οποία ανήκει.

Πίνακας 10.6 Σύγκριση Κριτηρίων και Σύνολο.

	Ανεργία	Μέσος Μισθός	HDI	Χρέος
Ανεργία	1,00	0,17	2,00	6,00
Μέσος Μισθός	6,00	1,00	3,00	5,00
HDI	0,50	0,33	1,00	7,00
Χρέος	0,17	0,20	0,14	1,00
sum	7,67	1,70	6,14	19,00

Πίνακας 10.7 Κανονικοποιημένος Πίνακας Σύγκρισης Κριτηρίων

	Ανεργία	Μέσος Μισθός	HDI	Χρέος	Βάρη
Ανεργία	0,13	0,10	0,33	0,32	0,22
Μέσος Μισθός	0,78	0,59	0,49	0,26	0,53
HDI	0,07	0,20	0,16	0,37	0,20
Χρέος	0,02	0,12	0,02	0,05	0,05

Τα βάρη προκύπτουν από τον μέσο όρο της γραμμής και πρέπει το σύνολο των βαρών να είναι 1.

Η ίδια διαδικασία ακολουθείται και στους υπόλοιπους πίνακες για να βρεθούν τα σχετικά βάρη.

Πίνακας 10.8 Κανονικοποιημένος Πίνακας Ανεργίας.

	Αυστραλία	Γερμανία	Η.Β.	Η.Π.Α.	Καναδάς	Βάρη
Αυστραλία	0,21	0,19	0,28	0,31	0,31	0,26
Γερμανία	0,64	0,56	0,36	0,43	0,52	0,50
Η.Β.	0,03	0,06	0,04	0,02	0,02	0,03
Η.Π.Α.	0,04	0,08	0,12	0,06	0,03	0,07
Καναδάς	0,07	0,11	0,20	0,18	0,10	0,13

Πίνακας 10.9 Κανονικοποιημένος Πίνακας Μέσου Μισθού

	Αυστραλία	Γερμανία	Η.Β.	Η.Π.Α.	Καναδάς	Βάρη
Αυστραλία	0,21	0,31	0,28	0,19	0,31	0,26
Γερμανία	0,04	0,06	0,12	0,08	0,03	0,07
Η.Β.	0,03	0,02	0,04	0,06	0,02	0,03
Η.Π.Α.	0,64	0,43	0,36	0,56	0,52	0,50
Καναδάς	0,07	0,18	0,20	0,11	0,10	0,13

Πίνακας 10.10 Κανονικοποιημένος Πίνακας HDI

	Αυστραλία	Γερμανία	Η.Β.	Η.Π.Α.	Καναδάς	Βάρη
Αυστραλία	0,56	0,52	0,36	0,64	0,43	0,50
Γερμανία	0,11	0,10	0,20	0,07	0,18	0,13
Η.Β.	0,06	0,02	0,04	0,03	0,02	0,03
Η.Π.Α.	0,19	0,31	0,28	0,21	0,31	0,26
Καναδάς	0,08	0,03	0,12	0,04	0,06	0,07

Πίνακας 10.11 Κανονικοποιημένος Πίνακας Χρέους

	Αυστραλία	Γερμανία	Η.Β.	Η.Π.Α.	Καναδάς	Βάρη
Αυστραλία	0,56	0,43	0,52	0,64	0,36	0,50
Γερμανία	0,08	0,06	0,03	0,04	0,12	0,07
Η.Β.	0,11	0,18	0,10	0,07	0,20	0,13
Η.Π.Α.	0,19	0,31	0,31	0,21	0,28	0,26
Καναδάς	0,06	0,02	0,02	0,03	0,04	0,03

Για την λύση του προβλήματος εφαρμόζεται η εξίσωση:

$$\text{Τελικός Δείκτης Χώρας} = \sum_{i=1}^n \text{Βάρος Δείκτη} * \text{Βάρος Χώρας Δείκτη}$$

Τα αποτελέσματα στο παραπάνω πρόβλημα είναι τα εξής:

$$\begin{aligned} \text{Τελικός Δείκτης Αυστραλίας} &= 0,22 * 0,26 + 0,53 * 0,26 + 0,20 * 0,50 + 0,05 * 0,50 \\ &= 0,32 \text{ ή } 32\% \end{aligned}$$

Τελικός Δείκτης Γερμανίας = $0,22 * 0,50 + 0,53 * 0,07 + 0,20 * 0,13 + 0,05 * 0,07 = 0,18$ ή 18%

Τελικός Δείκτης Ηνωμένου Βασιλείου = $0,22 * 0,03 + 0,53 * 0,03 + 0,20 * 0,03 + 0,05 * 0,13 = 0,04$ ή 4%

Τελικός Δείκτης Η.Π.Α. = $0,22 * 0,07 + 0,53 * 0,50 + 0,20 * 0,26 + 0,05 * 0,26 = 0,35$ ή 35%

Τελικός Δείκτης Καναδά = $0,22 * 0,13 + 0,53 * 0,13 + 0,20 * 0,07 + 0,05 * 0,03 = 0,12$ ή 12%

Πίνακας 10.12 Πίνακας Αποτελεσμάτων

Εύρεση της ιδανικής χώρας για μετανάστευση	Ποσοστά
Αυστραλία	32%
Γερμανία	18%
Η.Β.	4%
Η.Π.Α.	35%
Καναδάς	12%

Στο παραπάνω παράδειγμα προκύπτει ότι η ιδανική χώρα για μετανάστευση του ερωτηθέντος είναι η Η.Π.Α. με ποσοστό 35%.

Συμπεράσματα

Όπως, παρατηρείται, το φαινόμενο της μετανάστευσης ξεκινά από το παρελθόν και συνεχίζεται στο διηνεκές. Η εύρεση νέου τόπου διαβίωσης συμβαίνει σε όλες τις χώρες ανεξαρτήτως ανάπτυξης και βιοτικού επιπέδου. Βέβαια, όπως αναλύσαμε ιστορικά, ο καθένας έχει διαφορετική αιτία και λόγο παίρνοντας αυτήν την απόφαση. Χωρίς αμφιβολία, το μεγαλύτερο ποσοστό των μεταναστών αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν την πατρίδα τους. Ο στόχος όμως όλων των μεταναστών, ήταν και παραμένει ίδιος. Η αναζήτηση ενός νέου τόπου με καλύτερες συνθήκες διαβίωσης. Σίγουρα μια τέτοια ενέργεια ποτέ δεν ήταν, ούτε πρόκειται ακόμα και στις μέρες μας να είναι εύκολη.

Η συναισθηματική φόρτιση της εγκατάλειψης της πατρίδας σε συνδυασμό με τον χρόνο που χρειάζεται ο καθένας στο να εγκλιματιστεί στην νέα χώρα χρειάζεται υπομονή. Οι χώρες υποδοχής από την άλλη πλευρά ιστορικά έδειξαν πως επηρεάζονται από αυτές τις φυλετικές προσμίξεις. Από κοινωνικής, θρησκευτικής και πολιτισμικής σκοπιάς, επηρεάστηκαν εξίσου και οι γηγενείς και οι μετανάστες. Πολλές φορές όμως οι συνήθειες των διαφορετικών λαών που κατοικούσαν μαζί προκαλούσαν ακόμα και αναταραχές. Στις σύγχρονες μεταναστευτικές εποχές, με το μορφωτικό επίπεδο να διαφέρει σημαντικά από τα προηγούμενα κύματα, πιθανολογείται, πως η αντιμετώπιση των μεταναστών από τους γηγενείς γίνεται πιο ομαλά. Οι μετανάστες, κυρίως οι Έλληνες, οι οποίοι κατέχουν ένα πλήθος από πτυχία και γνώσεις θεωρούνται ως “θησαυρός” στον προορισμό που έχουν επιλέξει.

Στον ελλαδικό χώρο όμως δεν εμφανίστηκε όπως είπαμε το φαινόμενο της διαρροής επιστημονικού δυναμικού ή αλλιώς η μετανάστευση ταλέντων. Ο λόγος είναι ότι η Ελλάδα επιλέχτηκε κυρίως από μετανάστες εμπόλεμων χωρών, πρόσφυγες δηλαδή, ανθρώπων που το βιοτικό επίπεδο λόγω πολιτικών συγκυριών δεν επέτρεπε μια σίγουρη και ασφαλή ζωή και τέλος των Ελλήνων που αποφάσισαν να επιστρέψουν από τους τόπους μετανάστευσης τους. Σήμερα, ο λόγος που παρακινεί τους Έλληνες να εγκαταλείψουν την χώρα είναι αδιαμφισβήτητα η ανεργία. Η οικονομική κρίση που μαστίζει την χώρα καθώς και η εξαθλιωμένη ποιότητα ζωής που έχει επηρεάσει σημαντικά τις βασικές ανάγκες, αναγκάζει τους άνδρες και τις γυναίκες να αναζητήσουν κάποια καλύτερη τύχη σε άλλη χώρα – ήπειρο. Στην παρούσα εργασία, με βάση τις οικονομικές εξελίξεις που βιώνει η Ελλάδα, έγινε μια προσπάθεια έτσι

ώστε οι Έλληνες που επιθυμούν να μεταναστεύσουν να μπορέσουν να λύσουν βασικά ερωτήματα που τους γεννιούνται.

Για τον λόγο αυτόν επιλέχθηκαν πέντε χώρες (Γερμανία, Ηνωμένο Βασίλειο, Καναδάς, Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, Αυστραλία) οι οποίες θεωρήθηκαν κατάλληλες για μετανάστευση. Τα κριτήρια που αναλύθηκαν ήταν σαφώς οικονομικά και υγειονομικά αλλά και ορισμένα κοινωνικά κριτήρια που θεωρήθηκαν χρήσιμα. Στην διαδικασία ανάλυσης των χώρων, χρήσιμο εργαλείο ήταν το Γεωγραφικό Σύστημα Πληροφόρησης (GIS). Οι δυνατότητες του στο να εισάγει, να αποθηκεύει, να επεξεργάζεται, να διαχειρίζεται, να αναλύει και να εμφανίζει γεωγραφικά δεδομένα σε εκάστοτε περιοχές έκανε το έργο της μελέτης ευκολότερο.

Τα στοιχεία όμως που καταχωρήθηκαν στο πρόγραμμα, αναφέρονται σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Για ανάλυση δεδομένων άλλης χρονολογικής περιόδου θα πρέπει να καταχωρηθούν νέα δεδομένα. Ένας άλλος λόγος που επιλέχθηκε το συγκεκριμένο πρόγραμμα, ήταν, στο ότι η χρήση του καλύπτει ένα εύρος κατηγοριών που ήταν αρκετό για τον συγκεκριμένο σκοπό της έρευνας. Οι κατηγορίες που μπορεί να χρησιμοποιηθεί το πρόγραμμα αφορούν κοινωνικό – οικονομικές εφαρμογές, περιβαλλοντικές καθώς και εφαρμογές διαχείρισης, δηλαδή σε όλα αυτά στα οποία στηρίχτηκε η μελέτη αυτή. Στην παρούσα φάση, στο συγκεκριμένο εργαλείο καταχωρήθηκαν ένα – ένα τα δεδομένα και το τελικό αποτέλεσμα ήταν πως για το κάθε δεδομένο υπήρχε ανάλογος χάρτης ο οποίος απεικόνισε τον δείκτη.

Το εργαλείο κρίθηκε απαραίτητο για την παρούσα μελέτη, διότι η χρησιμότητα του είναι άμεση και ευέλικτη στον αναγνώστη. Για τον λόγο αυτό δημιουργήθηκε κεφάλαιο που εξηγεί τα βήματα δημιουργίας πίνακα, για τον εκάστοτε που επιθυμεί να ασχοληθεί με κάποιον δείκτη που δεν περιλαμβάνεται στην μελέτη και τον θεωρεί χρήσιμο για την μεταναστευτική επιλογή του. Σίγουρα υπάρχουν δείκτες που εκφράζουν τον καθένα υποκειμενικά. Η παρούσα όμως μελέτη στόχευσε με αντικειμενικά κριτήρια.

Όσον αφορά τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα των αναλυθέντων χώρων, είναι καθαρά στην κρίση του καθενός. Κάποιος μπορεί να ενδιαφέρεται περισσότερο για υγεία λόγω του ότι μπορεί να είναι φιλάσθενος ή το ότι έχει μικρά παιδιά και φοβάται για την υγεία τους. Άλλος μπορεί να τον ενδιαφέρει η οικονομία ή το πόσο

διεφθαρμένη είναι η χώρα της επιλογής του. Έτσι καταλήγουμε στο ότι είναι δύσκολο να ξεχωρίσουμε τη μία χώρα από την άλλη εφόσον τα πλεονεκτήματα που προσφέρει καθώς και τα μειονεκτήματα είναι στην κρίση του καθενός, ώστε αναλογιζόμενος αυτά, να μπορέσει να πάρει μια σωστή απόφαση για την τελική του επιλογή.

Για τον λόγο αυτό, κρίθηκε αναγκαία η συμβολή της μεθόδου “Ιεραρχικής Αναλυτικής Διαδικασίας” (A.H.P.) στην παρούσα εργασία. Με την χρησιμοποίησή της, ο ενδιαφερόμενος μετανάστης μπορεί να καθορίσει τις προτεραιότητες του όσον αφορά στο πρόβλημα για την επιλογή χώρας. Σκοπός της μεθόδου είναι να εμφανίσει το προσωπικό αποτέλεσμα με γνώμονα τους δείκτες που αναλύθηκαν. Η συγκεκριμένη μέθοδος προσδοκά την συμφέρουσα και αποδοτική απόφαση του κάθε υποψήφιου μετανάστη.

Βιβλιογραφία

- [1] «British Red Cross,» [Ηλεκτρονικό]. Available: <http://www.redcross.org.uk/What-we-do/Teaching-resources/Teaching-packages/Positive-Images/~media/BritishRedCross/Documents/What%20we%20do/Teaching%20resources/Teaching%20packages/Positive%20images/Greek/PDF/Definitions.pdf>.
- [2] Χ. Μ. Ναζάκης Χ, Μετανάστες και Μετανάστευση: Οικονομικές και Κοινωνικές Πτυχές, 2003.
- [3] Μ. Χ. Παπαδοπούλου Δέσποινα, «Μετανάστευση και Ένταξη των Μεταναστών στην Ελληνική Κοινωνία,» 2006, p. 291.
- [4] Π. Σιδηρόπουλος, Τετράδια Ιστορικής Δημογραφίας 1, 2008.
- [5] Δ. Π. Χρήστος Μπάγκαβος, ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΕΣ ΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ.
- [6] Λ. Βεντούρα, «Το Βήμα,» 1999. [Ηλεκτρονικό]. Available: <http://www.tovima.gr/opinions/article/?aid=117495>.
- [7] Λ. Λαμπριανίδη, Επενδύοντας στην Φυγή. Η Διαρροή Επιστημόνων από την Ελλάδα στην Εποχή της Παγκοσμιοποίησης., 2011.
- [8] «CIA The World Factbook,» 2015. [Ηλεκτρονικό]. Available: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/>.
- [9] «Eurostat Statistics Explained,» 2015. [Ηλεκτρονικό]. Available: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Minimum_wage_statistics/el.
- [10] Δ. Πλακούτσης, «Έντυπη Έκδοση Ναυτεμπορικής,» 2012.
- [11] Δ. Α. Ι. Δ. Κ. Μαυρέας, ΙΟΝΙΟΣ ΛΟΓΟΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ

ΕΚΔΟΣΗ - ΤΟΜΟΣ Δ', ΚΕΡΚΥΡΑ, 2013.

- [12] Α. Κ. Β. Κ. Δ. Σταθάκης, The spatial clustering of immigrant population in Greece, 2009.
- [13] «News247,» 2015. [Ηλεκτρονικό]. Available: <http://news247.gr/eidiseis/psixagogia/humor/h-pagkosmia-metanasteysh-se-enan-xarth-pou-phgainoyn-oi-ellhnes.3348995.html>.
- [14] «Ο.Ο.Σ.Α.,» 2015. [Ηλεκτρονικό]. Available: <http://www.oecd.org/>.
- [15] «United Nations,» 2015. [Ηλεκτρονικό]. Available: <http://hdr.undp.org/en/content/table-2-human-development-index-trends-1980-2013>.
- [16] «Transparency International,» 2015. [Ηλεκτρονικό]. Available: <http://www.transparency.org/>.
- [17] «Transparency International DE,» 2015. [Ηλεκτρονικό]. Available: <https://www.transparency.de/>.
- [18] «Καθημερινή,» Ιούλιος 2014. [Ηλεκτρονικό]. Available: <http://www.kathimerini.gr/774622/article/oikonomia/die8nhs-oikonomia/h-germania-8espise-gia-prwth-fora-katwtato-mis8o-1400-eyrw>.
- [19] Α. Κ. Τ. Κ. Δ. κ. Π. Ε. Δ. Π. Θ. Νικόλαος Πολύζος, Μελέτη οργάνωσης-Χρηματοδότησης Μονάδων ΠΦΥ που συμβάλλονται με τον ΕΟΠΥΥ, 2013.
- [20] U. ο. Oxford, «Migrants in the UK: An Overview,» 2014. [Ηλεκτρονικό]. Available: http://www.migrationobservatory.ox.ac.uk/sites/files/migobs/Migrants%20in%20the%20UK-Overview_0.pdf.
- [21] «Transparency International UK,» 2015. [Ηλεκτρονικό]. Available: <http://www.transparency.org.uk/>.
- [22] «International Monetary Fund,» 2015. [Ηλεκτρονικό]. Available:

<http://data.imf.org/?sk=E6A5F467-C14B-4AA8-9F6D-5A09EC4E62A4>.

- [23] «Gov UK National Minimum Wage rates,» 2015. [Ηλεκτρονικό]. Available: <https://www.gov.uk/national-minimum-wage-rates>.
- [24] «Job Centres Guide,» 2015. [Ηλεκτρονικό]. Available: <http://www.jobcentreguide.co.uk/>.
- [25] «Eures - Ευρωπαϊκή Πύλη για την Επαγγελματική Κινητικότητα,» 2015. [Ηλεκτρονικό]. Available: <https://ec.europa.eu/eures/public/el/homepage>.
- [26] Ε. Γ. Μουστάκα, *ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΥΓΕΙΑΣ ΤΗΣ ΟΛΛΑΝΔΙΑΣ*, 2012.
- [27] «Immigrate to Canada,» 2015. [Ηλεκτρονικό]. Available: <http://www.cic.gc.ca/english/immigrate/index.asp>.
- [28] «Transparency International Canada Inc.,» 2015. [Ηλεκτρονικό]. Available: <http://www.transparency.ca/1-Overview/index.htm>.
- [29] «The Globe And Mail,» 2014. [Ηλεκτρονικό]. Available: <http://www.theglobeandmail.com/report-on-business/economy/canadas-resilience-has-foreign-central-banks-loading-up-on-loonies/article18635614/>.
- [30] «Living in Canada,» 2015. [Ηλεκτρονικό]. Available: <http://www.livingin-canada.com/>.
- [31] Γ. Τούντας, *Οικονομία της υγείας, Συγκριτική ανάλυση των συστημάτων υγείας δέκα ανεπτυγμένων χωρών*, 2002.
- [32] «National Post,» 2014. [Ηλεκτρονικό]. Available: <http://news.nationalpost.com/news/canada/hospital-emergency-room-wait-is-more-than-28-hours-for-10-of-patients-report>.
- [33] «United States Department Of Labor,» 2009. [Ηλεκτρονικό]. Available: <http://www.dol.gov/whd/minimumwage.htm>.

- [34] «ΣΚΑΪ,» 2014. [Ηλεκτρονικό]. Available: <http://www.skai.gr/news/world/article/250794/o-obama-tha-anakoinosei-tin-auxisi-tou-katotatou-misthou/>.
- [35] «Health View Εστιάζοντας στην υγεία,» 2009. [Ηλεκτρονικό]. Available: <http://www.healthview.gr/>.
- [36] «Health Systems in Transition United States Health System Review,» 2013.
- [37] «Health Systems in Transition Australia Health System Review,» 2006.
- [38] «Australian Government - Fair Work Ombudsman,» 2009. [Ηλεκτρονικό]. Available: <http://www.fairwork.gov.au/about-us/policies-and-guides/fact-sheets/minimum-workplace-entitlements/minimum-wages>.
- [39] «Australian Government - Australian Institute of Health and Welfare,» 2013. [Ηλεκτρονικό]. Available: <http://www.aihw.gov.au/workforce/>.
- [40] Ε. Στεφανάκης, Βάσεις Γεωγραφικών Δεδομένων και Συστήματα Γεωγραφικών Πληροφοριών, 2010.
- [41] Β. Αναστασία, Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών (Γ.Σ.Π. - G.I.S.) Βασικές Έννοιες - Λειτουργίες Εφαρμογές στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, Καλαμάτα, 2003.
- [42] «Εθνικό Κτηματολόγιο & Χαρτογράφηση Α.Ε,» 2015. [Ηλεκτρονικό]. Available: <http://www.ktimatologio.gr/Pages/Default.aspx>.
- [43] «Ελληνική Εταιρεία Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών,» 2015. [Ηλεκτρονικό]. Available: <http://www.hellasgi.gr/>.
- [44] «Γεωγραφική Υπηρεσία Στρατού,» 2015. [Ηλεκτρονικό]. Available: www.gys.gr.
- [45] «geodata.gov.gr Δημόσια Δεδομένα, Ανοικτά Δεδομένα,» 2015. [Ηλεκτρονικό]. Available: <http://geodata.gov.gr/geodata/>.

- [46] «MapWindow Open Source GIS,» 2015. [Ηλεκτρονικό]. Available: <http://www.mapwindow.org/>.
- [47] «Quantum GIS,» 2015. [Ηλεκτρονικό]. Available: <http://www.qgis.org/en/site/>.
- [48] «GeoServer,» 2015. [Ηλεκτρονικό]. Available: <http://geoserver.org/>.
- [49] «ArcInfo - Complete Desktop GIS Mapping,» 2015. [Ηλεκτρονικό]. Available: <http://www.esri.com/software/arcgis/arcinfo>.
- [50] S. McLafferty, GIS AND HEALTH CARE, 2003.
- [51] T. K. F. D. J. Schweikart, «www.urbanfischer.de,» 2002. [Ηλεκτρονικό]. Available: www.urbanfischer.de/journals/intjhyg.
- [52] M. J. R. T. B. P. K. J. E. N. F. C. G. J. R. Brook, A GIS - environmental justice analysis of particulate air pollution in Hamilton, Canada, 2001.
- [53] R. Moody, Assessing the Role of GIS in E-Government: A Tale of E-Participation in Two Cities.
- [54] S. W. A. S. A. S. Ansell, Diversity and Disparity: GIS and Small-Area Analysis in Six Chicago Neighborhoods, 2004.
- [55] U. o. Maryland, «<http://www.compstat.umd.edu>,» [Ηλεκτρονικό]. Available: http://www.compstat.umd.edu/what_is_cs.php.
- [56] J. H. Retcliffe, Crime mapping and the training need of law enforcement, 2004.
- [57] P. B. P. T. Alexander Hirschfield, GIS and the analysis of spatially - reference crime data: Experiences in Merseyside, U.K., 1995.
- [58] T. L. Saaty, Decision making with the analytic hierarchy process, 2008.
- [59] T. L. Saaty, A Scaling Method for Priorities in Hierarchical Structures, 1977.

- [60] T. L. Saaty, A Scaling Method for Priorities in Hierarchical Structures, 1977.
- [61] T. L. Saaty, Decision making with the analytic hierarchy process, 2008.